

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

~~MIRATOHET~~

~~KRYETAR I KKT~~

~~Z. EDI RAMA~~

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS DHE ENERCJISË

~~Znj. BELINDA BALLUKU~~

~~Kryetari i Këshillit Bashkiak~~

~~Z. Eroldi Begolli~~

Miruar me Vendim të Këshillit Bashkiak

Nr. 69, Datë 30.07.2020

Kryetar i Bashkisë

Z. Eduard Duro

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR I BASHKISË DEVOLL

STRATEGJIA TERRITORIALE

Miruar me Vendim të Këshillit Kombëtar të Territorit Nr. 6, Datë 14.10.2020

DPKZHT: Znj. TATJANA SPAHO

KONSULENT: "GAIA S.A. MELETON", Dimitrios Mamounis, Nr. Liç.554

TABELA E PËRMBAJTJES

PREAMBUL	5
1. STRATEGJIA TERRITORIALE	6
1.1. Parashikimet të detyrueshme	6
1.2. Strategjitë kombëtare sektoriale	8
1.3. Identifikimi i nevojave, potenciali dhe kufizimet	14
1.4. Vizioni i Zhvillimit dhe Strategjia Territoriale.....	18
1.4.1. Vizioni i Zhvillimit	18
1.4.2. Strategjia e Zhvillimit dhe Objektivat.....	18
1.5. Drejtimet për zhvillimin e territorit.....	22
1.5.1. Zhvillimi urban	22
1.5.2. Shërbime dhe infrastrukturë publike.....	24
1.5.3. Parashikime demografike.....	28
1.5.4. Rezervat e strehimit.....	33
1.5.5. Zhvillim ekonomi.....	42
1.5.6. Mbrojtje i mjedisit natyror dhe biodiversitetit.....	59
1.5.7. Siguria publike	62
1.6. Ndryshime mundshme të sistemeve territoriale	66
2. PLANI I VEPRIMEVE STRATEGJIKE/ PRIORITARE DHE PROJEKTET PILOT TË ZHVILLIMIT	69
2.1. Programet dhe projektet e zhvillimit	69
2.2. Plani i Veprimit.....	69
2.3. Projektet prioritare/pilot të zhvillimit	71
ANEKS	82
1. Konsultimi me publikun - Dëgjesa publike.....	82
2. Tabelat e Planit të Veprimeve.....	87

PREAMBUL

Ky material paraqet raportin teknik për Fazën e II-të të studimit "Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Devoll", i cili u rishikua në bazë të shkresës të AKPT mbi "Raportin e Vlerësimit Teknik të Dokumenteve të Fazës II". Raporti paraqet pikërisht Dokumentin e Strategjisë Territoriale së Zhvillimit, i cili është qasja e parë fiziko-hapësinore me Planin e Përgjithshëm Vendor (PPV) të kësaj bashkie; që pasqyron përparësi e qëllime strategjike, objektiva, mjete e rezultate të pritshme, për të orientuar, drejtuar dhe nxitur proceset e mëtejshme të planifikimit të territorit.

Në këtë fazë është hartuar Strategjia Territoriale e Bashkisë Devoll. Identifikohen problemet dhe mundësitë e zonës së studimit. Bëhen parashikime të popullsisë, si edhe parashikime ekonomike për një periudhë kohore të 15 viteve të ardhshme. Përfshihen vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2034, objektivat dhe programet strategjike, si edhe plani i veprimit me projektet e propozuara për Bashkinë dhe programet pilote-prioritare të zhvillimit.

Në këtë pikë dëshirojmë të falenderojmë kryetarin e Bashkisë së Devollit z Bledjon Nallbani për bashkëpunimin dhe sigurimin e informacionit të vlefshëm për vizionin e qytetit.

Gjithashtu, dëshirojmë të falenderojmë, znj. Esiona Meka-Specialiste Inxhinierë Ndërtimi, z.Klemet Gorri, z. Remzi Kurtolli, z.Ermal Kelosi, znj. Elda Demcolli, z.Jetnor Mleko dhe z. Dioti Diko edhe të gjithë ata që ndihmuan në kërkimin në terren, me të cilët kemi pasur komunikim të vazhdueshëm, bashkëpunim dhe shkëmbim të të dhënave dhe kemi diskutuar pikëpamjet tona përgjatë gjithë Fazës së II-të.

Gjatë gjithë zhvillimit të përgatitjes së Fazës II të studimit, kishte një bashkëpunim të plotë dhe komunikim të dyanshëm me AKPT dhe znj. Malvina Ferra, e cila është mbikëqyrëse e përgjithshme dhe koordinatore e planit «Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për bashkitë: MALIQ, DEVOLL, PUSTEC», të cilën do të dëshironim ta falenderonim për kontributin e saj të rëndësishëm në hartimin e Fazës II të studimit.

Së fundi, do të donim të falenderonim të gjithë anëtarët e Grupit të Studimit GAIA SH.A. STUDIME dhe veçanërisht partnerët vendorë:

znj. Diana Bardhi, Inxhinierë Civile, Udhëheqëse e Ekipit, Zyra Vendore e Tiranës

znj. Borianë Golgota, Arkitekte & Urbaniste, Zyra Vendore e Tiranës

z. Elton Toska, Arkitekt, Koordinator i të gjitha Ekipeve Vendore në bashkitë Devoll, Pustec, Maliq

znj. Etmira Kanani, Eksperte Ligjore

STRATEGJIA TERRITORIALE

1.1. Parashikimet të detyrueshme

PPV merr parasysh dhe specifikon drejtimet dhe parashikimet nga projekte dominuese dhe konkrete për PPK-në. Theksohet fakti se projektet sektoriale kombëtare të miratuara, si Plani i Integruar Ndërsektorial i Bregdetit dhe Plani i Integruar Ndërsektorial, si dhe Plani Sektorial Kombëtar i Turizmit për Alpet i cili është në proces miratimi, nuk ndikojnë në zonën e studimit. Përkundrazi, kjo zonë ndikohet nga Plani Kombëtar Sektorial për gazsjellësin Trans Adriatik dhe Plani Kombëtar për Sektorin e Gazit (Master Plani i Gazit Natyror të gazit për Shqipërinë).

Në kuadrin e zhvillimit të qëndrueshëm dhe të integruar të Bashkisë, vizioni dhe qëllimet strategjike të saj duhet të përshtaten me kuadrin e përcaktuar nga Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit (miratuar me VKM nr.881, datë 14.12.2016) dhe të bazohen në drejtimet e tij.

Synimet themelore të PPK-së janë si më poshtë vijon:

- Promovim i kohezionit territorial nëpërmjet zhvillimit të ekuilibruar ekonomik dhe shoqëror i zonave periferike dhe përmirësim i konkurrencës.
- Promovim i zhvillimit që prodhohet nga funksionet urbane mikse, i cili përmirëson marrëdhënien ndërmjet zonave urbane dhe rurale.
- Promovim i kalueshmërisë.
- Përmirësim i aksesit në dije dhe informacion.
- Reduktim i dëmeve mjedisore.
- Mbrojtje e burimeve natyrore dhe kulturore.
- Konsolidim i trashëgimisë kulturore si faktor zhvillimi.
- Zhvillim i burimeve energjetike, duke ruajtur paralelisht sigurinë energjike.
- Promovim i turizmit cilësor dhe të qëndrueshëm.
- Kufizim i ndikimit të shkatërrimeve natyrore.

PPK përcakton pesë sisteme territoriale: urban, bujqësor, natyror, ujor dhe infrastrukturor. Për çdo sistem hartohen qëllime dhe politika individuale, ku përshkruhen përparësitë dhe drejtimet themelore. Ato organizohen në aspektin hapësinor me ndihmën e qendrave, akteve dhe zonave.

Më analitikisht, përsa i përket sistemit urban, propozohet dendësimi dhe zhvillimi policentrik i sistemit urban, i cili do të heqë përjashtimet dhe do të zbutë pabarazitë. Për qendrat e nivelit të tretë, (qendër terciare urbane), propozohet përforcimi dhe rigjenerimi i tyre si strategji kryesore të ndërhyrjes.

Në lidhje me sistemit bujqësor, qëllim dominues është rritja e performancës dhe e efikasitetit të prodhimit bujqësor. Kjo mund të arrihet nëpërmjet politikave të mëposhtme: ruajtjes, konsolidimit e modernizimit. Propozohen politika për mbrojtjen e tokës bujqësore kundrejt zhvillimit urban, si: parandalim i përhapjes urbane, ruajtje e kohezionit të paisazhit bujqësor dhe diferencimi i tij nga ai urban, dhe në këtë mënyrë synohet bashkëpunimi me sektorë të tjerë ekonomikë: (a) turizmi, (b) energjia dhe (c) transportet.

Në të njëjtin kuadër, parashikohet mbrojtja, por edhe promovimi i sistemit natyror, me paraqitjen e tij të përshtatshme. Synohet zgjerimi i zonave natyrore dhe përfshirja e tyre në rrjetin Emerald të dhe Natura 2000, të zonave të mbrojtura. Gjithashtu, konsolidimi dhe zhvillimi i argëtimit dhe ekoturizmit përbën një parametër kritik për administrimin e qëndrueshëm të sistemit natyror.

Me rëndësi të veçantë gjykohet edhe sistemi ujor. Për përballjen e disa dobësive të caktuara dhe problemeve në lidhje me çështjet e administrimit, sasisë dhe cilësisë të burimeve ujore dhe ndotjes nga burime të ndryshme. Kështu janë formuluar disa rekomandime si: përdorim racional i ujit, kontrollimi i aktiviteteve të paligjshme, përmirësimi i kuadrit ligjor për ndjekjen, administrimi i qëndrueshëm i akuifereve nëntokësore (duke përfshirë edhe shpimet), kontrolli dhe shfrytëzimi i ujit të shiut, investimet në hulumtimin dhe njohjen e burimeve ujore, krijimi i korridoreve natyrore të mbrojtjes përgjatë luginave të lumenjve.

Për sistemin infrastrukturor, qëllim i PPK-së është mbështetja e zhvillimit të integruar të rrjeteve të infrastrukturave që përbëhen nga transportet, energjia dhe komunikacioni. Me fjalë të tjera, preferohet zhvillimi i një sistemi transportesh miqësor multimodal, të integruar nga aspekti mjedisor, që do të sigurojë lidhjen dhe kalueshmërinë në nivel kombëtar, do të zhvillojë lidhjen ndërkufitare, do të promovojë transportet publike e mjetet alternative dhe do të lidhë akset e transportit me korridoret turistike dhe historike.

Përsa i përket Bashkisë Devoll, ajo përshkohet nga korridori kombëtar parësor Pogradec-Korçë-Greqi dhe propozohet si qendër zhvillimi për industrinë përpunuese. Si pjesë e korridorit të VIII-të "Via Egnatia (ashtu siç përcaktohet në PPK dhe në Strategjinë Kombëtare të Transportit 2018-2021), Bashkia Maliq realizon lidhjen me kufirin e Shqipërisë me Greqinë dhe më tej me korridoret pan-europiane. Ka një pozicion kyç në lidhje me rrjetet energjetike, ndërsa përshkohet nga linja e transmetimit të energjisë elektrike (400 KV), e cila lidhet me rrjetin e Greqisë (bazuar në Planin e Përgjithshëm Kombëtar 2030 dhe Strategjinë Kombëtare të Energjisë 2018-2030 miratuar me Vendim nr. 480, datë 31.07.2018); dhe nga përcjellësi i gazit natyror TAP, ndërsa do të ndërtohet edhe kompresori i gazit natyror. Gjithashtu, përbën një zonë me rezerva të rëndësishme hekuri dhe nikeli. Sipas PPK-së, Bashkia Devoll përcaktohet si qendër urbane terciare dhe pjesë e itinerareve turistike dhe peisazhistike ndërlidhës.

Bashkia i përket "zonave kufitare" të Shqipërisë të cilat duhet të bashkëpunojnë ngushtë dhe në mënyrë afatgjate me vendeve fqinje si Greqia e Maqedonia e Veriut. Elementë lidhës që favorizojnë dhe promovojnë bashkëpunimin afatgjatë dhe të ngushtë përbëjnë akset kombëtare rrugore dhe parqet kombëtare ndërkufitare, si Parku Kombëtar i Prespës. Shumëllojshmëria e bashkëpunimit mund të variojë si p.sh. tregtia e produkteve bujqësore dhe veterinarë, mbrojtja dhe administrimi i burimeve natyrore dhe konsolidimi i ofertës turistike.

Zhvillimi urban dhe turistik duhet të bazohet në rivitalizimin e qendrave të banuara që ruajnë ende karakter arkitekturor me vlerë, me qëllim që të tërheqin vizitorë, investime dhe të hapen vende të reja pune. Një zhvillim i ri urban duhet të drejtohet në zonat tashmë të strukturuar, ndërsa zgjerimet duhet të jenë veçanërisht të kufizuara.

Për zhvillimin e turizmit të qëndrueshëm, propozohet: sigurimi i aksesit të lehtë dhe të përshtatshëm, diversifikimi i produktit turistik me zhvillimin e formave të reja (psh. ekoturizmi, agroturizmi), prodhimi i produkteve autentike vendase, zhvillimi i rrjeteve të rrugëve për biçikleta dhe mjeteve të transportit publik, lidhja me fshatrat bujqësore tradicionale të zonës.

Në zonat e ndjeshme nga aspekti mjedisor (psh. fshatrat pranë liqeneve dhe derdhjeve të lumenjve, brenda zonave të mbrojtura) zhvillimi duhet të kufizohet brenda kufijve të fshatrave dhe të ruhet rreptësisht legjislacioni sektorial (psh. për zonat e mbrojtura, për burimet ujore).

Propozohet ndërtimi i linjës hekurudhore nga Pogradeci (lidhje me linjën ekzistuese të përmirësuar) deri në kufi (lidhje me linjën e propozuar brenda Greqisë) me stacione në Bilisht dhe Kapshticë. Në Bashki ndodhet edhe stacioni kufitar i Kapshticës me Greqinë. Gjithashtu, do të përfitohet edhe nga sektori i ri i Korridorit VIII (Qukës-Qafë Pllaçë) dhe nga aksi i propozuar rrugor i rrjetit dytësor që do të lidhë Korçën me Çorovodën e Bashkisë Skrapar dhe për rrjedhojë edhe me portin e Vlorës.

Sipas PPK-së, Bashkia Devoll përfshihet në polin e zhvillimit rajonal Korçë-Pogradec. Për konsolidimin e polit, propozohet nga PPK përmirësimi i aksesit drejt poleve-hyrje lindore të vendit: Vlora dhe Saranda. Ekzistenca e peisazhit dhe mjedisit natyror të pasur dhe me vlera të mëdha, si edhe fqinjësia me pika të interesit turistik, malore dhe liqenore, e bëjnë zonën tërheqëse për investime turistike. Duhet të shqyrtohet mundësia e përdorimit të gazit natyror që kanalizohet me TAP-in, kryesisht për mbështetjen e industrisë së përpunimit. Së fundmi, propozohet promovimi i korridorit të peisazhit me vlerë Elbasan - Gramsh - Voskopoja - Maliq dhe konsolidimi i rrjetit hekurudhor si pjesë e intermodalitetit të Korridorit të VIII dhe lidhja e tij me rrjetin hekurudhor të Maqedonisë së Veriut.

1.2. Strategjitë kombëtare sektoriale

Në vijim paraqiten një seri strategjish kombëtare sektoriale të cilat shprehen në Planin e Përgjithshëm Kombëtar. Pjesa më e madhe e tyre janë miratuar, ndërsa një pjesë janë në proces miratimi.

Strategjia Sektoriale e Transportit dhe plani i veprimit 2016 – 2020, hartuar nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, miratuar me VKM nr. 811, datë 16.11.2016. Strategjia dhe Plan i Veprimit mbulojnë periudhën 2016-2020, duke pasur si qëllim zhvillimin e mëtejshëm të sistemit kombëtar të transportit dhe përmirësimin e qëndrueshmërisë, ndërveprimin dhe integrimin e tij me sistemin ndërkombëtar të transportit, në përputhje me Politikën e Transportit të BE-së dhe Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 që synon përmbushjen e dispozitave të Marrëveshjes së Stabilizim Asocimit dhe detyrimet që rrjellin nga statusi i saj, si vend kandidat për në BE dhe pjesëmarrjen e saj në Iniciativën e Ballkanit Perëndimor që përcaktoi zgjerimin e Rrjeteve Trans-Europiane të Transportit dhe Korridoreve Kryesore Rrjetore në rajon.

Zhvillimi dhe modernizimi i infrastrukturës së transportit në Shqipëri është një nga prioritetet kryesore, për krijimin e kushteve paraprake për zhvillimin e sektorëve të tjerë të ekonomisë, rritjen e aksesit dhe kontributit në zhvillimin e përgjithshëm të ekonomisë në vend. Nga Strategjia Kombëtare e Transportit për zhvillimin e infrastrukturës së transportit, parashikohen sa më poshtë:

- Prioritet strategjik për infrastrukturën rrugore është përfundimi dhe modernizimi i rrjetit rrugor primar dhe dytësor të vendit, duke siguruar ndërlidhjen dhe lidhjen ndërkombëtare dhe sigurinë rrugore.
- Rishikimi i klasifikimit funksional të rrjetit rrugor, rritja e alokimit të buxhetit vjetor për funksionimin dhe mirëmbajtjen e rrjetit kombëtar rrugor, promovimi i outpoteve dhe konçesioneve të bazuara në performancë (Partneritetit Publik-Private) për operatorët rrugorë dhe mirëmbajtjen, jo vetëm për rrjetin kombëtar, por edhe për rrjetin rajonal dhe lokal, ekzaminimi i mundësisë së përcaktimit të një përqindje të caktuar të tarifave të përdoruesit të rrugës për funksionimin dhe mirëmbajtjen e rrjetit rrugor.
- Për më tepër, për të siguruar lidhjen midis Evropës Juglindore dhe BE, strategjia parashikon përmirësimin e infrastrukturës ekzistuese dhe ndërtimin e lidhjeve të munguara në rrjetin gjithëpërfshirës të Evropës Juglindore, duke siguruar në të njëjtën kohë lidhjen e këtij rrjeti bazë me pjesën tjetër të rrjetit primar dhe sekondar të vendit.
- Strategjia parashikon deri në vitin 2030, 30% i transportit rrugor të kryehet përmes transportit hekurudhor ose ujqor. Ndërsa transporti i pasagjerëve parashikohet të bëhet kryesisht përmes transportit hekurudhor, duke synuar edhe lidhjen me tregun hekurudhor evropian si një aktor në korridoret e transportit në Evropën Juglindore.
- Perspektiva e zhvillimit Intermodal dhe Transportit të Kombinuar ka për qëllim integrimin e planifikimit dhe ndërtimin e terminaleve për të krijuar një transport multimodal dhe të padëmshëm për njeriun dhe mjedisin përreth. Përmirësimin e aksesit do të lehtësojë ndërlidhjen më të mirë me rrjete kryesore turistike, të cilat Shqipëria po i promovon gjerësisht; sidomos ato bregdetare, kulturore e natyrore.

Strategjia Kombëtare e Energjisë 2013-2020 (miratuar me VKM nr. 480, date 31.7.2018) synon në tërësi arritjen e objektivave të mëposhtme deri në vitin 2030:

- reduktimin e humbjeve të energjisë,
- rritjen e arkëtimeve,
- rritjen e kontributit të burimeve primare të energjisë në nivelin 52.5%,
- rritjen e nivelit të integritetit të tregut Shqiptar të energjisë elektrike
- kursimin e konsumit të energjisë në shkallën 15%
- rritjen e konsumit të energjisë së rinovueshme në masën 42%
- reduktimin e emetimeve GHG në masën 11.5% dhe furnizimin me gaz natyror në vend në nivelin 20%.

Strategjia e Sektorit të Energjisë zhvillohet në përputhje me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim II (SKZHI - II), e cila udhëheq hartimin e politikave në sektorin energjetik. Zbatimi i Strategjisë Kombëtare të Energjisë parashikon të arrijë këto rezultate:

- reduktimin e importit dhe rritjen e prodhimit të energjisë në vend,
- përmirësimin e EE-së në sektorë të ndryshëm (rezidencial, shërbime, transport etj),
- shtimin e përdorimit të teknologjive të BRE-së,
- rritjen e përdorimit të gazit natyror në vend,
- nxitjen e investimeve të huaja direkte në sektorin energjetik Shqiptar,

integrimin e gjerë të politikave vendase me ato europiane në sektorin e energjisë,

- përfshirjen e politikave të energjisë në sektorin e transportit,
- zhvillimin e një tregu konkurrues,
- përmirësimin e infrastrukturës ekzistuese energjietike jo-efiçiente.

Prioritetet në sektorin e energjisë janë: forcimi i kapaciteteve vendase për të konkuruar në tregun rajonal, parashikimi i qartë i kërkesave për energji të tregut vendas, krijimi i Bursës Shqiptare të Energjisë, investimet për të ulur humbjet në rrjet, krijimi i aftësive operationale për tu përballur me modelin e tregut të ri. Disa nga prioritetet në veprimtarinë e sektorit të naftës janë: zbatimi i kuadrit ligjor në fuqi, plotësimi i strukturave për gazin natyror, përmirësimi i menazhimit të konçensioneve eksistuese, shfrytëzimi me efiçencë dhe efikasitet i rezervave të ardhshme, krijimi i tregut shqiptar të gazit dhe integrimi në rajon, përshtatja e mëtejshme e tregut me *acquis* të komunitetit të energjisë, ngopja e tregut kombëtar me produkte vendase të naftës, shfrytëzimi i industrisë për të sjellë fonde të huaja direkte.

Shqipëria është angazhuar për të luftuar ndryshimet klimaterike dhe stabilizuar përqëndrimet e GHG-së në atmosferë dhe kufizuar rritjen mesatare të temperaturës globale, duke nënshkruar Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimaterike 1992 (UNFCCC), Marrëveshjen e Parisit në 2015 dhe objektivat e caktuara nga BE. Në kuadër të marrëveshjes së Parisit, synohet gjithashtu ulja e shkarkimeve të CO₂ në ajër, për të cilën duhet realizuar mbështetja e duhur financiare nga vendet e zhvilluara, komunikimi i Kontributeve Kombëtare të Pikësnyuara (KKP) dhe hartimi i strategjive afatgjata.

Strategjia kombëtare ndërsektoriale për menaxhimin e mbetjeve 2010-2025, miratuar me VKM nr. 175, datë 19.01.2011. Strategjia bazohet në katër shtyllat themelore të politikës kombëtare mbi mbetjet, si: planifikimi, edukimi, burimet dhe legjislacioni.

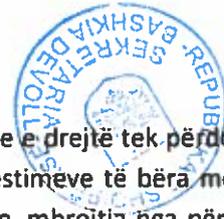
Sipas kësaj strategjie raportohen disa problem mjedisore të cilat lidhen me këto çështje si:

- Sistemet për grumbullimin dhe heqjen e mbetjeve janë të pamjaftueshme dhe joefektive;
- Vendimet për mbledhjen dhe heqjen e tyre nuk mund të bëhen në mungesë të një informacioni të besueshëm;
- Nuk ka një traditë të mirëfilltë për trajtimin dhe heqjen e mbetjeve;
- Burimet financiare dhe teknike janë të pamjaftueshme;
- Publiku ka mungesë informacioni për sa i përket rrezikut që shkaktohet nga administrimi i dobët i mbetjeve.

Strategjia kombëtare e mbetjeve e pranon nevojën për të marrë plotësisht në konsideratë nevojat dhe rrethanat lokale, në mënyrë që të identifikojë zgjedhjet praktikisht më të mira për menaxhimin e mbetjeve në të gjithë vendin. Për këtë arsye, strategjia e ndan vendin në 12 zona mbetjesh bazuar në kufijtë gjeografikë të qarqeve ekzistuese, ku secili nga planet do të zhvillohet në bashkëpunim me aktorët lokalë. Strategjia, gjithashtu, njuh nevojën për të identifikuar burimet parësore të mbetjeve, në mënyrë që ata të mund të jenë subjekt i veçantë në konsideratë për Qeverinë dhe komunitetin ndërkombëtar të donatorëve.

Programi Kombëtar Sektorial i Ujit 2018-2030, është në proces miratimi. Ky program synon rritjen e investimeve për sektorin e ujit në nivel kombëtar, përmirësimin e planifikimit në këtë fushë

(përdorimi dhe menaxhim i qëndrueshëm i burimeve ujore dhe shpërdarje e drejtë tek përdoruesit), rritjen e investimeve dhe të ardhurave në këtë sektor, monitorimi i investimeve të bëra me qëllim ruajtjen e kapitalit dhe ruajtjen e mjedisit (mbrojtja e ekosistemeve ujore, mbrojtja nga përmytjet dhe erozioni).

Strategjia Kombëtare e Manaxhimit të Integruar të Burimeve Ujore 2017 – 2027, miratuar me VKM nr. 73, datë 07.02.2018. Është një strategji shumëdimensionale, me planifikim horizontal dhe afatgjatë. Objektivat kryesore lidhen me përdorimin e qëndrueshëm të burimeve ujore duke siguruar shërbim të drejtë qytetarëve; sigurimin e një cilësie të mire uji; ulja e rreziqeve të tilla si përmytjet, thatësitrat, erozioni; sigurimi i të dhënave të bollshme e të besueshme për hartimin e politikave të përshtatshme për sektorin e ujit dhe menaxhimi i qëndrueshëm dhe gjithpërfshirës i burimeve ujore.

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) 2015 – 2020, është miratuar me VKM nr. 348, datë 11.05.2016 dhe paraqet vizionin kombëtar për zhvillimin ekonomik e social të vendit për periudhën 2015-2020: “Shqipëria – një demokraci në forcim, në rrugën drejt integritit të saj në Bashkimin Evropian, me një ekonomi konkurruese, të stabilizuar dhe të qëndrueshme, që garanton të drejtat themelore dhe liritë e njeriut”. Bazuar në vizionin, përcaktohen objektivat dhe prioritetet kombëtare sipas katër sfidave kryesore: stabiliteti makroekonomik dhe financiar, inovacioni dhe konkurrenca, kohezioni social e kapitali njerëzor, përdorimi i qëndrueshëm i burimeve dhe zhvillimi territorial.

Vëmendje e veçantë i kushtohet përmirësimit të infrastrukturës në shërbim të një jetese më të mire, ndërlidhjes më të lehtë mes qyteteve, por edhe zhvillimit të një turizmi më aktiv, i cili pritet të krijojë një destinacion atraktiv ndërkombëtar. Një turizëm i qëndrueshëm pritet të sjellë stabilitet ekonomik përmes rritjeve të vendeve të punës, shtimit të investimeve të huaja në vend, nxitjes së kontributeve të remitancave. Propozohet që Shqipëria të reklamohet me logon dhe brandin “Made in Albania”, si slogan unifikues dhe identifikues për vendin, duke promonuar natyrën, turizmin dhe kulturën vendase. Kujdes të veçantë duhet të ketë shpërndarja e përfitimeve në të gjithë vendin, duke përfshirë rajonet më pak të zhvilluara, me synim zhvillimin e balancuar dhe forcimin e kohezionit territorial.

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2015-2020, miratuar me VKM nr. 691, datë 29.07.2015. Vizioni i strategjisë është *forcimi i qeverisjes dhe demokracisë vendore dhe përparimi i procesit të decentralizimit sipas standarteve europiane*. Parimet e saj shkojnë në një linjë me ato të Kartës Europiane të Vetëqeverisjes Vendore, Hapësira Administrative Europiane për qeverisjen vendore dhe Kartës Europiane për Barazi të Burrave dhe Grave në Veprimtarinë Lokale. Synimi i strategjisë është arritja e decentralizimit politik, administrative dhe fiskal. Rëndësia e kësaj strategjie qëndron në lidhjen me strategjitë e sektorëve përkatës si: financat publike, administrate publike, mjedisi, shërbimet sociale, rinia, mbrojtja civile, arsimi parauniversitar, ujë-kanalizime, transporti, turizmi, ekonomia, barazia gjinore etj.

Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit 2013-2020, është në proces miratimi. Vizioni i kësaj strategjie mbështetet në parimin e mbrojtjes dhe përmirësimit të mjedisit duke garantuar sigurinë e zhvillimit ekonomik e social. Ndër snimet kryesore përmenden: adoptimi i legjisllacionit Shqiptar për t’ju përshtatur sa më shumë atij Evropian; hartimi i planit kombëtar dhe planeve lokale për përmirësimin

e cilësorë së ajrit-ujit-tokës, adaptimin me ndryshimet klimaterike, menaxhimin e mbetjeve (sidomos plastikateve dhe parandalimin e ndotjes prej tyre); forcimi i monitorimit kombëtar të ajrit dhe shkarkimeve në të; sigurimi i zbatimit të legjislacionit dhe planeve të veprimit (sidomos në nivel vendor); forcimi i bashkëpunimit me institucionet bashkëvendosëse; iniciativa të mëtejshme për përdorimin e automjeteve miqësore me mjedisin (duke reduktuar ndjeshëm nivelin e ndotjes në ambient); mbrojtja e florës dhe faunës së egër, mbrojtja e pyjeve dhe kullotave; zhvillimi i sistemit të kërkimit dhe inovacionit në vend.

Strategjia Kombëtare Ndërsektoriale për Zhvillimin Rural dhe Bujqësor 2014 - 2020, miratuar me VKM nr. 709, datë 29.10.2014, i ndryshuar me VKM nr.21, datë 12.01.2018. Përbën kuadrin strategjik kombëtar për zhvillimin rural, në përputhje me udhëzimet evropiane.

Kjo strategji përcakton politikat, me qëllim që të bëjë sa më konkurrues sektorin agro-ushqimor përballë sfidave të tregut evropian. Ndërhyt në tre fusha: (a) zhvillimin rural, (b) mbështetjen e të ardhurave të fermerëve, zhvillimin e infrastrukturës rurale dhe sigurimin e mundësive të barabarta, dhe (c) zhvillimin institucional, legjislacionin dhe zbatimin e tij. Prioritetet kryesore të politikave të ndërmarra për zhvillimin rural për periudhën 2014- 2020 janë:

- përmirësimi i produktivitetit të fermës dhe i konkurrueshmërisë së bujqësisë dhe agropërpunimit, ndërkohë që bëhet harmonizimi progresiv me standardet e Bashkimit Evropian
- ripërtëritje, ruajtje dhe përmirësimi e ekosistemeve që varen nga bujqësia dhe pylltaria
- zhvillimi e ekuilibruar territorial të zonave rurale duke nxitur përfshirjen sociale, reduktimin e varfërisë dhe zhvillimin e ekuilibruar ekonomik në zonat rurale
- Transferimi i njohurive dhe novacionit në bujqësi, pylltari dhe zonat rurale, dhe asistenca për zbatimin e politikave të zhvillimit rural.

Me rishikimin e Strategjisë, u miratua Programi i Integruar për Zhvillimin Rural (PIZHR) (Programi i 100 fshatrave) synon të koordinojë ndërhyrjet zhvillimore në hapësirën rurale të 100 fshatrave, sipas qasjes ndërsektoriale dhe me shumë aktorë, duke u shkëputur nga ndërhyrjet e copëzuara dhe me qasje strikte sektoriale. Në kuadër të programit të 100 fshatrave janë identifikuar 3 projekte strategjike të cilat do të zbatohen me prioritet të lartë: i) Krijimi i rrjetit të agroturizmit Shqiptar, ii) Rrjeti i inkubatorëve të produkteve tradicionale dhe iii) Rrjeti i markatave/dyqaneve të produkteve shqiptare dhe tradicionale.

Strategjia Kombëtare për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Turizmit 2019-2023, miratuar me VKM nr. 413, datë 19.6.2019. Vizioni që paraqitet është: *"Shqipëria, një destinacion mikpritës, tërheqës dhe autentik, për zhvillim të qëndrueshëm të potencialeve ekonomike, natyrore dhe sociale të vendit"*. Misioni e Strategjisë është: *Zhvillimi i destinacioneve, zonave, produkteve dhe diversifikimi i ofertës turistike dhe Rritja e vlerës së shtuar të potencialeve turistike për zhvillimin ekonomik dhe social të vendit*. Pozicionimi i Shqipërisë në treg global të turizmit do të bazohet mbi dy shtylla zhvillimi:

- Qëndrueshmërinë afatgjatë të ndërhyrjeve dhe investimeve publike, për ta kthyer ekonominë turistike të vendit në një atraksion për turistët, në një vend më të mirë për të jetuar, si dhe në një potencial më përfitues për sipërmarrjet në fushën e turizmit.
- Mbrojtjen dhe zhvillimin e rregullt të gjeohapësirave në respekt të natyrës, ekosistemeve, zhvillimit demografik dhe urban në të gjitha zonat me potencial zhvillimin e turizmit.

Për realizimin e vizionit të kësaj strategjie, janë identifikuar katër Qëllime Strategjike, të cilat njëherazi do të jenë edhe gurët e themelit të këtij dokumenti:

- Q.S.1 Krijimi i poleve dhe industrive të reja të zhvillimit, si dhe konsolidimi i ofertës turistike dhe krijimi i produkteve të reja;
- Q.S.2 Rritja e vlerës së shtuar dhe e impaktit të sektorit në ekonomi dhe punësim;
- Q.S.3 Zhvillimi i produkteve dhe shërbimeve të reja në turizëm, si dhe përmirësimi i cilësisë së tyre;
- Q.S.4 Përmirësimi i imazhit të vendit dhe promovimi i produkteve autentike lokale.

Për realizimin e Qëllimeve Strategjike të sipërpërmendura, do të punohet në pesë Objektiva të Politikës. Për secilin Objektiv Politik janë përcaktuar nga tre Objektiva Specifikë që të aplikuar bashkërisht, do të çojnë në realizimin e secilit objektiv. Pesë Objektivat e Politikës janë si vijon:

- **Objektivi Politik 1: Nxitja e investimeve publike dhe private.**
  - Objektivi 1.1 Nxitja e investimeve strategjike private, si dhe tërheqja e markave të mirënjohura ndërkombëtare në hoteleri dhe turizëm.
  - Objektivi 1.2 Përcaktimi i zonave me përparësi zhvillimin e turizmit dhe orientimi i investimeve private drejt tyre.
  - Objektivi 1.3 Orientimi i investimeve publike drejt zonave me përparësi zhvillimin e turizmit dhe destinacioneve turistike për përmirësimin e infrastrukturës bazë në to.
- **Objektivi Politik 2: Konsolidimi dhe zhvillimi i produkteve turistike;**
  - Objektivi 2.1 Zhvillimi i modeleve të reja të vlerësimit, standardizimi, certifikimi dhe klasifikimi i shërbimeve në funksion të turizmit dhe operatorëve turistikë.
  - Objektivi 2.2 Krijimi i Kuadrit Rregullator dhe Institucional për zhvillimin e arsimit profesional dhe kualifikimet në turizëm, si dhe trajnimi i burimeve njerëzore të angazhuara në sektor.
  - Objektivi 2.3 Hartimi i kuadrit rregullator dhe institucional për zhvillimin e shërbimeve dhe mënyrën e operimit të porteve turistike dhe aktiviteteve në funksion të tyre.
- **Objektivi Politik 3: Përmirësimi i shërbimeve turistike.**
  - Objektivi 3.1 Zhvillimi i Programit të Turizmit Bregdetar e Detar dhe krijimi i produkteve të reja.
  - Objektivi 3.2 Zhvillimi i Programit të Turizmit Natyror dhe krijimi i produkteve të reja.
  - Objektivi 3.3 Zhvillimi i Programit të Turizmit Tematik dhe krijimi i produkteve të reja.
- **Objektivi Politik 4: Riorientimi i promovimit drejt potencialeve.**
  - Objektivi 4.1 Hartimi i Strategjisë së Brandit dhe Marketingut të Turizmit.
  - Objektivi 4.2 Promovimi i produkteve turistike gjithëvjetore brenda dhe jashtë vendit.
  - Objektivi 4.3 Mbështetja e agjentëve promovues të vendit në Shqipëri dhe diasporë.
- **Objektivi Politik 5: Mbështetje për menaxhimin e destinacioneve.**
  - Objektivi 5.1 Zhvillimi i modelit të menaxhimit të destinacioneve.
  - Objektivi 5.2. Konsolidimi i kuadrit ligjor dhe institucional për menaxhimin dhe operimin e organizatave të menaxhimit të destinacioneve.
  - Objektivi 5.3 Monitorimi dhe mbështetja e organizatave të menaxhimit të destinacioneve.

Zhvillimi i turizmit do të shkojë në përputhje me objektivat dhe strategjitë e sektorëve të tjerë që kushtëzojnë dhe ndikojnë direkt dhe indirekt zhvillimin dhe cilësinë e shërbimeve turistike.

Harmonizimi në kuadër të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) do të garantojë një zhvillim të qëndrueshëm të turizmit dhe një strategji të arritshme.

Strategjia Kombëtare e Biodiversitetit, miratuar me VKM nr. 31, datë 20.01.2016, përbën mekanizmin kryesor të zbatimit të Konventës së Diversitetit Biologjik (KDB). Përcakton hapat dhe veprimet që duhet të ndërmerren vendi për të realizuar objektivat e KDB për mbajtje dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme biodiversitetin. Në kuadër të kësaj Strategjië, përcaktohen objektiva/prioritete të përgjithshme dhe qëllimet përkatëse:

- integrimi i biodiversitetit në politikat ndërsektoriale.
- reduktimi i elementeve dhe proceseve kërcënuese të biodiversitetit.
- shqyrtimi dhe monitorimi i efekteve dhe i aktiviteteve kërcënuese.
- forcimi i ruajtjes së biodiversitetit dhe promovimi i shfrytëzimit të qëndrueshëm të ekosistemit.
- rritja e pjesëmarrjes së komunitetit nëpërmjet komunikimit, edukimit, ndërgjegjësimit publik dhe trajnimit
- hulumtimi, menaxhimi dhe mekanizmi i komunikimit për biodiversitetin.
- rritja dhe shpërndarja e dijeve shkencore për biodiversitetin dhe shërbimet e ekosistemit.

1.3. Identifikimi i nevojave, potenciali dhe kufizimet

Bazuar në gjetjet e analizës (faza I) karakteristikat kryesore të zonës së studimit, çështjet kryesore të identifikuara në diskutimin e parë publik, dhe programet e menduara e që po përpunohen dhe projektet që ndikojnë në zonën e studimit, kemi paraqitur analizën SWOT, si më poshtë:

- Përparësitë krahasuese, faktorët e dobishëm endogjenë (Fuqitë).
- Mangësitë, probleme të qenësishme (Dobësitë).
- Mundësitë e jashtme dhe perspektivat (Mundësitë).
- Kërcënimet e jashtme (Kërcënimet).

Analiza SWOT është bazë për planifikimin e strategjisë së zhvillimit territorial. Në bazë të analizës SWOT, strategjia i jep prioritet:

- Shfrytëzimit të përparësive të brendshme (S) për:
  - Përdorimin efektiv të mundësive (O) që ofron mjedisi i jashtëm.
  - Përballimit të kërcënimeve të jashtme (T).
- Përballimit të dobësive të brendshme (W) dhe veçanërisht të atyre që:
  - Përgojnë shfrytëzimin e mundësive të jashtme (O).
  - Rrisin kërcënimet e jashtme (T).

FUQITË	DOBËSI	MUNDËSI - PERSPEKTIVA	KËRCËNIME APO RREZIQET
MJEDISI NATYROR DHE KULTUROR			
▪ Pozicion gjeografik kyç ▪ Mjedis i pasur natyror dhe me vlera të larta gjeologjike. ▪ Ekzistencë e zonave të mbrojtura në nivel kombëtar dhe monumenteve natyrore / Parku Kombëtar i Prespës: burim me rëndësi ndërkombëtare. ▪ Trashëgimi e pasur historike dhe arkitektonike e periudhave të ndryshme historike - Ekzistencë e pasurive kulturore materiale. ▪ Kushte të favorshme tokësore dhe klimatike për prodhimin e produkteve bujqësore.	▪ Mirëmbajtje dhe mbrojtje e pamjaftueshme e psurive kulturore. ▪ Mungesë ndërlidhjes dhe promovimit të mjedisit kulturor dhe natyror. ▪ Degradim i pyjeve (nga shpyllëzimet, etj.). ▪ Mungesë - pamjaftueshmëri e sistemeve të menaxhimit të ujrave të ndotura.	▪ Miratim dhe zbatim i planeve të menaxhimit për të gjitha zonat e mbrojtura. ▪ Promovim i turizmit alternativ në nivel qendror dhe rajonal dhe sigurimi i stimujve për të mbështetur sipërmarrjen përkatëse. ▪ Ruajtja e pyjeve dhe kullotave e vendosur nën kontroll të vazhdueshëm. ▪ Ekzistence e sistemit të integruar për menaxhimi e mbetjeve urbane.	▪ Rreziqe natyrore për shkak të ndryshimeve klimatike. ▪ Ndotje e lumenjve nga minierat, aktivitetet bujqësore dhe zhvillimi urban. ▪ Reduktim të sasisë së ujit për shkak të mbi konsumit me anë të aktiviteteteve ekonomike (ujtja, prodhimi i energjisë, minierat).
SHOQËRIA			
▪ Stabiliteti socio-ekonomik. ▪ Lidhje të forta shoqërore. ▪ Vetëmjaftueshmëri e ekonomive familjare (kryesisht në fshatra) në prodhimin e ushqimit.	▪ Reduktimi i popullsisë gjatë dekadave të fundit. ▪ Tendanca e braktisjes së fshatrave të largëta, nga të rinjtë.	▪ Tërheqje e popullsisë për shkak të krijimit të vendeve të reja të punës. ▪ Shfrytëzimi i teknologjive të reja, proceseve dhe metodave për edukimin e popullsisë ekonomikisht aktive.	▪ Ulje e numrit të popullsisë për shkak të emigracionit. ▪ Forcimi i tendencës të braktisjes së vendbanimeve rurale nga moshat prodhuese.

EKONOMIA			
- Përvojë dhe specializim në aktivitetet bujqësore (p.sh. pemët frutorë, bimë) dhe sektorin industrial (nxjerrje minerare). - Rritje të investimeve të huaja direkte. - Specializim dhe diversifikim në sektorin bujqësor. - Rezerva mineralesh. - Përfshirje e 2 fshatrave në PIZHR-100 fshatrat turistike	- Karakter kufitar - Aktivitet i dobët përpunues / një zinxhir jo i plotë i prodhimit në sektorin bujqësor - Zhvillimi i pamjaftueshëm i sektorit turistik - Konkurrencë e ulët e produkteve bujqësore, për shkak të pamundësisë për tu standartizuar dhe promovuar.	- Konsolidim i bashkëpunimit me vendet e tjera ballkanike. - Bashkëpunim, ndihmë financuese, përfitim i eksperiencës-njohurive teknologjike, akses në tregje. - Kërkesë e rritur për produkte bujqësore marke dhe turizëm alternativ. - Ndryshim dhe konsolidim i sektorit bujqësor. - Konsolidim i produktit turistik. - Zhvillim i industrisë minerare për shfrytëzimin e Hekur-nikelit dhe mineraleve të tjera.	- Financim i pamjaftueshëm për implementimin e projekteve zhvillimore - Pafuqi në përshtatjen dhe përshtatjen e standardeve bashkëkohore prodhuese - Braktisje e Bashkisë nga njerëz të rinj dhe ekonomikisht aktivë me qëllim plotësimin e dëshirave personale dhe gjëten e një pune.
ZHVILLIMI URBAN			
- Hartimi i PPV-së. - Ekzistenca e shërbimeve të rëndësishme ekonomike dhe sociale në qytet. - Fshatra me gjallëri dhe aktive që kanë lidhje të mirë me qytetin.	- Mungesë e hapësirave të gjelbra në vendbanime. - Qasje e pamjaftueshme në infrastrukturë urbane të kënaqshme (energjia elektrike, furnizim me ujë, kanalizime).	- Investime në përmirësimin/rigjenerimin e mjedisit urban. - Programe për eficientësimin energjetike për ndërtesat ekzistuese. - Promovimi i rritjes së sipërfaqeve të gjelbra.	- Mungesë financimi. - Vonesa në zbardhjen dhe implementimin e PPV. - Implementim jo i plotë i infrastrukturës inxhinierike.
AKSESI DHE INFRASTRUKTURA			
- Akresi i lehtë dhe i shpejtë me qendrat urbane - polet e zhvillimit: Korçë & Pogradec. - Infrastruktura e transportit (pjesë e korridorit të transportit	- Infrastrukturë e vjetëruar dhe jo e mjaftueshme rurale (kanalet kulluese, etj.). - Infrastrukturës e pamjaftueshme sociale në	- Ndërtim i rrjetit hekurudhor brenda Bashkisë. - Investime - stimuj për zhvillimin e parqeve eolike dhe fotovoltaike.	Transporti i njerëzve dhe mallrave nëpërmjet unazës duke anashkaluar qytetin e Bashkisë.

pan- European VIII) dhe energjisë me rëndësi kombëtare. ▪ Furnizim i kënaqshëm me ujë i një pjese të konsiderueshme të popullsisë (qytet dhe rreth vendbanimeve)	fshatra (nuk disponojnë pajisjet e duhura). ▪ Mungesë të lidhje me rajonin Dardhë (Bashkia Korçë)	▪ Shtirirjen e rrjetit rrugor dhe transportit publik në zonat ku aktualisht mungon	

1.4. Vizioni i Zhvillimit dhe Strategjia Territoriale

1.4.1. Vizioni i Zhvillimit

Duke marrë parasysh të dhënat reale, si edhe kërkesat që ata kërkojnë, siç edhe u pasqyruan dhe u vlerësuan në Fazën I-rë të studimit, përfshirë dhe analizën e mëparshme SWOT, përcaktohet vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2034. Vizioni ka për qëllim të trajtojë dhe përballojë dobësitë dhe rreziqet që janë theksuar për rajonin e studimit dhe të shfrytëzojë avantazhet, si ato natyrale, ashtu edhe ato të përfituara nga mundësitë e paraqitura. Vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2034 është formuluar si më poshtë:

"Bashkia Devoll, hyrje e vendit, me një identitet të njohur në sajë të produkteve bujqësore, trashëgimisë kulturore dhe mjedisit natyror, ka kushte banimi cilësore, është një destinacion ekoturizmi në nivel kombëtar dhe ofron mundësi për bujqësinë, turizmin dhe industrinë."

Në Bashkinë e Devollit, sektori i bujqësisë dhe i përpunimit propozohet që të jetë një sektor i rëndësishëm zhvillimi. Propozohet përshtatja e prodhimit me kërkesat e tregut, modernizimi i infrastrukturës mbështetëse, zgjerimi në tregje të reja.

Në fushën e turizmit propozohet kthimi i saj në destinacion ekoturizmi në nivel kombëtar, duke shfrytëzuar trashëgiminë e saj kulturore dhe mjedisin natyror dhe duke nxitur veprime në lidhje me forma të buta të turizmit alternativ si turizmi malor, agroturizmi etj. Duke pasur parasysh dhe pozicionin e saj si hyrje e Shqipërisë do të mund të krijojë bashkëpunim rajonal dhe ndërkombëtar me qëllim lidhjen dhe zhvillimin e rrjeteve turistike tematike, si dhe promovimin e zonës së mbrojtur ndërkombëtarisht të Parkut Kombëtar të Prespës.

Çdo zhvillim në sektorin e turizmit duhet të marrë parasysh mbrojtjen dhe përmirësimin e mjedisit natyror dhe kulturor. Duhet të kultivohet ndërgjegjja mjedisore si e banorëve ashtu edhe vizitorëve dhe të merren masa për mbrojtjen e monumenteve dhe burimeve natyrore të Bashkisë.

Në të njëjtën kohë duhet të ruajë kushtet cilësore të banimit që disponon, nëpërmjet zhvillimit të qëndrueshëm të zonave të urbanizuara, krijimit të mjeteve të qëndrueshme të transportit publik, përmirësimit dhe krijimit të hapësirave të reja publike, sigurimit të aksesit për njerëzit me lëvizshmëri të reduktuar, parandalimit të rreziqeve, përmirësimit të infrastrukturës shëndetësore, edukimit etj.

Parimet bazë udhëzuese të mësipërme për realizimin e vizionit dhe strategjisë së zhvillimit të Bashkisë Devoll janë në kuadrin e objektivave strategjike specifike, siç përshkruhet në kapitullin vijues, në të cilat do të mbështeten veprimet dhe projektet në zonën e studimit.

1.4.2. Strategjia e Zhvillimit dhe Objektivat

Parimet kryesore udhëzuese për zbatimin e strategjisë së vizionit dhe zhvillimit të Bashkisë janë renditur më poshtë si Objektiva Strategjike (OS). Për çdo Objektiv, shënohen në mënyrë programet strategjike (PS) që të çojnë në zbatimin e tij.

OS 1 Zhvillim gjithpërfshirës i sektorit të bujqësisë dhe agropërpunimit

PS 1.1 Mbështetje e prodhimit, produkteve dhe anëtarëve prodhues të grupeve.

Përshtatje e prodhimit dhe produkteve bujqësore/ blegtorale, e të anëtarëve prodhues të grupeve dhe organizatave në kërkesat e tregut.

Kualifikim i burimeve njerëzore të sektorit bujqësor dhe blegtoral në bashkëpunim me qendrat kërkimore dhe shkencorë

PS 1.2 Modernizim i infrastrukturës mbështetëse

Skemat mbështetëse për prodhimin bujqësor dhe blegtoral, në kuadër të përdorimit eficient të tokës bujqësore.

PS 1.3 Promovim i agropërpunimit

Promovimi i politikave të orientuara drejt zhvillimit që mbështesin aktivitetet prodhuese, dhe inkurajim i formalizimit të industrisë agropërpunuese dhe rritjes së sipërmarrjeve të vogla dhe të mesme, duke përfshirë qasjen në shërbimet financiare (Pikat e përpunimit dhe ambalazhimit të produkteve bujqësore dhe blegtorale).

PS 1.4 Organizimi i sektorit bujqësor të përbashkët

Krijimi i ekonomive të shkallës me bashkëpunimin vertikal ose horizontal të fermerëve në sistemin agro-ushqimor (veprimet kolektive, bashkëpunimet) ose rritjen e madhësisë së fermave përmes konsolidimit të tyre me qëllim uljen e kostove të prodhimit, rritjen e efikasitetit dhe përdorimin më efikas të inpueteve me anë të përmirësimit të Marrëdhënieve Input / Output.

Venie në dispozicion e përbashkët të mallrave në treg, duke përfshirë përgatitjen për shitje, përqendrimin e shitjeve dhe furnizimin me tregtarët me shumicë. (Ngritje e pikave të grumbullimit dhe tregjeve bujqësore).

PS 1.5 Zgjerim në tregje të reja

Krijim, konsolidim dhe përmirësim i avantazheve konkurruese që do të jenë në korespondim me sfidat e reja që rrjedhin nga progresi i pandërprerë tekniko-teknologjik, për tërheqje së investimeve direkte të huaja në Bashki.

OS 2 Rritje e konkurrencës të destinacioneve turistike

PS 2.1 Zbatim i politikave turistike vendore dhe Implementim të marketingut

Promovim i turizmit të qëndrueshëm me format kryesore: turizmi malor, ekoturizmi dhe agroturizmi.

Diversifikim - specializim i produktit turistik - Zhvillimi i aktiviteteve turistike gjatë gjithë vitit

Hedhjen në treg të ofertave dhe produkteve vendase tradicionale.

Promovim e kulturave dhe produkteve vendase, me kusht respektimin e trashëgimisë natyrore dhe populsisë vendase.

Identifikim dhe hartëzim i burimeve turistikë.

Promovim i turizmit dixhital.

PS 2.2 Përmirësimi i aftësive të bizneseve dhe infrastrukturës turistike

Kualifikim i burimeve njerëzore në turizëm dhe aktiviteteve turistike.

Zhvillimi i aplikacioneve dixhitale.

Pasurimi i shërbimeve të ofruara me infrastrukturë dhe aktivitete të veçanta.

Krijim i një marrëveshje cilësore lokale.

PS 2.3 Partneritetet rajonale dhe ndërkombëtare

Ndërlidhja e zonave turistike - zhvillimi e rrjeteve tematike (p.sh. mjedisi natyror, gastronomi, arkitekturë).

Promovimi i Parkut Kombëtar të Prespës si një zonë e mbrojtur ndërkombëtarisht dhe pjesë e Rezervës së Biosferës së UNESCO-s.

Bashkëpunim me Bashkisë të Korçës për zhvillimin e qëndrueshëm të zonës malore në Vargmalin e Moravës.

OS 3 Ruajtja, mbrojtja, dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor

PS 3.1 Mbrojtje dhe menaxhim i qëndrueshëm i burimeve ujore

PS 3.2 Mbrojtje dhe menaxhimi e pyjeve

Promovim i zbatimit dhe menaxhimit të qëndrueshëm të të gjitha llojeve të pyjeve, ndalim i shpyllëzimit, rigjenerim i pyjeve të degraduara dhe rritje ndjeshme e pyllëzimit dhe ripyllëzimit.

PS 3.3 Rehabilitimi dhe ruajtje i biodiversitetit

Monitorim dhe rehabilitim në vargmalin e Moravës dhe në Zonës e Prespës të Vogël.

PS 3.4 Sensibilizim mjedisor i komunitetit vendas dhe i vizitorëve

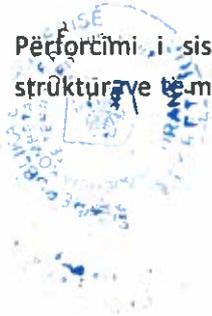
Interpretim mjedisor dhe tërheqje e vizitorëve në zonat e mbrojtura natyrore dhe në pasuritë kulturore.

PS 3.5 Promovim dhe mbrojtje e trashëgimisë kulturore

Rehabilitim dhe mbrojtje e pasurive kulturore të Bashkisë, shpallje e monumenteve të reja.

Promovimi i trashëgimisë kulturore dhe rrjetëzimi i tyre (zhvillimi i rrjetit) itinerarë kulinare, evente, festivale kulturore, krijim dhe promovim i rrjetit të destinacioneve të arritshme me interes turistik.

Përfortimi i sistemit kombëtar të zonave të mbrojtura natyrore dhe kulturore dhe strukturave të menaxhimit të tyre.

OS 4 Zhvillim i qendueshëm i zonave të urbanizuara

PS 4.1 Përkrahja e lidhjeve pozitive ekonomike, sociale dhe mjedisore ndërmjet zonave urbane dhe rurale

Përforcimi i planifikimit për zhvillimin vendor dhe rajonal.

Përmirësimi i shërbimeve ndaj qytetarëve.

Krijimi i mjeteve dhe strukturave për një qeverisje lokale më efektive.

Krijim i infrastrukturës së gjelbër - akseve të lidhjeve alternative.

PS 4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhenerike

Zhvillimi i infrastrukturës për një transport cilësor, të sigurt, dhe të qëndrueshëm; duke përfshirë infrastrukturën rajonale, bashkiake dhe transportin publik, për të mbështetur zhvillimin ekonomik dhe mirëqenien e banorëve, me fokus në qasjen e përbalueshme dhe të barabartë për të gjithë.

PS 4.3 Rijetësim dhe rigjenerim i zonave urbane

Krijim i hapësirave publike dhe sistemim i hapësirave ekzistuese.

Sigurim i aksesit në hapësira publike të sigurta, gjithëpërfshirëse dhe të aksesueshme, në veçanti për gratë dhe fëmijët, personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara.

PS 4.4 Parandalimi dhe menaxhimi i rreziqeve natyrore dhe fatkeqësive

Përmirësimi i parandalimit, trajtimit dhe menaxhimit të rrezikut, me fokus të veçantë në rreziqet natyrore (zjarre, përmytje, rrëshqitje toke etj.).

OS 5 Sigurimi i kohezionit social

PS 5.1 Përmirësim i Infrastrukturës shëndetësore

Infrastrukturë shëndetësore cilësore dhe sigurim i aksesit në shërbimin parësor shëndetësor në njësitë administrative.

PS 5.2 Përmirësim i Infrastrukturës arsimore dhe sportive

Infrastrukturë cilësore arsimore dhe sigurimi i arsimit cilësor, të paanshëm dhe të barabartë

Infrastrukturë cilësore sportive.

Eliminim i arsimit kolektiv.

PS 5.3 Pjesëmarrja në arsim dhe trajnim

Arsimimi dhe trajnimi i fuqisë punëtore për të ndjekur ndryshimin duke hapur qendra të zhvillimit të vazhdueshëm profesional me objektiv adaptimin e burimeve njerëzore.

PS 5.4 Akses i barabartë në shërbime dhe infrastrukturë sociale

Sigurim i aksesit për njerëzit e prekur nga varfëria dhe përjashtimet sociale.

1.5. Drejtimet për zhvillimin e territorit

1.5.1. Zhvillimi urban

Në përgjithësi

Bashkia Devoll përbën hyrjen e vendit nga dhe për në Greqi. Ajo përshkohet nga rruga automobilistike shtetërore SH3, e cila është me rëndësi kombëtare dhe fillon nga kufiri greko-shqiptar dhe përfundon në Tiranë, ndërsa lidh qendrat urbane të Korçës, Pogradecit dhe Elbasanit. Ajo ndodhet në një distancë të afërt nga Korça, qendra e Qarkut dhe qendra parësore kombëtare.

Ndërkohë, për shkak të pozicionit gjeografik dhe të karakterit kufitar, Bashkia Devoll i përket Zonave Periferike. Zonat Periferike shfaqin një rëndësi të veçantë, pasi përbëjnë shtyllën e ekuilibrit dhe të bashkëpunimit, si në nivel lokal ashtu edhe në nivel kombëtar. Theksohet fakti se në këto zona jepen mundësi aksesit dhe shfrytëzimi të fondeve të ndryshme (p.sh. IPA).

Duke shqyrtuar organizimin e rrjetit të banimit, vërehet se pjesa më e madhe e vendbanimeve janë zhvilluar në pjesën qendrore të Bashkisë, në rrëzët dhe shpatet e maleve dhe në të dyja anët e lumit Devoll, ndërsa, brenda në fushë, zhvillimi i banimit është më i kufizuar.

Në Bashkinë Devoll, ekzistojnë njësi të dallueshme antropografike, si fshatrat e Bashkisë, të cilët janë të organizuar në fshatra malorë, që ndeshen në pjesën jugore të saj dhe në fshatra në afërsi të zonës së Prespës. Bilishti ndryshon nga vendbanimet e tjera.

Në bazë të kategorizimit hierarkik të rrjetit të banimit nga PPK, vendbanimet e Bashkisë së studimit ndahen në dy nivele, të cilat do të analizohen më poshtë:

- Bilisht: qendër terciare
- Vendbanime të tjera: lokalitete

Organizimi i rrjetit të banimit në Bashkinë në fjalë është kryesisht monocentrik. Në këtë mënyrë, ndeshet qendra e Bashkisë, Bilishti, i cili është qendër terciare dhe fshatrat e tjerë, të cilët në thelb varen nga kjo qendër. Distancat e vogla dhe aksesit i lehtë në qendër e favorizojnë këtë model. Parashikohet se edhe në të ardhmen, pas zbatimit të PPV, në Bashkinë Devoll do të vijojë të funksionojë modeli monocentrik, i cili edhe do të konsolidohet. Përmirësimi i rrjetit rrugor që lidh vendbanimet dhe përmirësimi i Mjeteve të Transportit Publik, çojnë drejt këtij drejtimi. Për më tepër, konsolidimi i qendrës urbane të Bilishtit, me shërbime dhe infrastruktura sociale të një niveli të lartë, si infrastruktura arsimimi, kontribuon në konsolidimin e këtij modeli.

Bilishti

Bilishti i përket, siç e pamë edhe më lart Qendrave Terciare, ku bëjnë pjesë të gjitha qendrat e bashkive të reja, që kanë rezultuar pas reformës së re administrative. Këto qendra do të duhet të disponojnë infrastrukturën dhe funksionet e mëposhtme:

- financiare
- tregtie

- sociale
- arsimore
- rekreative dhe turistike
- bujqësore
- administrative
- kulturore
- shëndetësore

Këto karakteristika i ndeshim të gjitha në ditët e sotme, por në bazë të projektimit strategjik, disa do të përmirësohen dhe disa të tjera do të konsolidohen më tej, me qëllim që qyteti t'i përgjigjet rolit të tij.

Propozohet sigurimi dhe ruajtja e rrjetit urban kompakt dhe koherent, pasi kjo gjë do të ketë si rezultat përfitimin e një forme dhe strukture konkrete në vend. Konsolidimi, forcimi dhe rilindja përbëjnë drejtime themelore për qendrën e Bashkisë. Kjo arrihet nëpërmjet ndërhyrjeve si:

- Reformimit të zonës qendrore të qytetit. Një pjesë e saj është në zhvillim e sipër dhe përfshin si hapësirat e strukturuarashtu edhe hapësirat e lira.
- Krijimit të hapësirave të rekreacionit dhe të gjelbërimit në zonën buzë lumit dhe përreth Rezervuarit të Bilishtit.
- Ripyllëzimit të zonës, përreth qytetit. Më konkretisht, do të krijohet një zonë e gjelbër në pjesën perëndimore të qytetit, që do të nisë nga pjesa veriore e zonës së landfillit që do të ringjallet, e duke vazhduar deri në rrëzët e kodrës me kështjellën dhe do të përfundojë deri te rezervuari, duke rigjallëruar imazhin estetik të qytetit, duke përmirësuar kushtet mjedisore dhe duke zgjeruar aktivitetet e kohës së lirë.
- Krijimit të hapësirave të përbashkëta (psh. kënde lojërash për fëmijë, parqe) të shpërndara në lagje të ndryshme.
- Përmirësimit të infrastrukturave dhe shërbimeve publike, kryesisht atyre që lidhen me kujdesin dhe arsimimin.
- Mbrojtjes dhe promovimit të trashëgimisë kulturore dhe historike, me theks të veçantë në Kalanë e Bilishtit dhe në Ansamblin-Muze.
- Krijimit të një bypass-i, me qëllim që qendra e qytetit të çlirohet nga trafiku kalimtar.
- Përmirësimit të rrjetit lokal rrugor dhe krijimit të një sistemi të organizuar dhe funksional të trafikut.
- Krijimit të një rrjeti të qëndrueshëm lëvizshmërie, nëpërmjet një rrjeti rrugësh për biçikleta dhe trotuare.
- Krijimit të hapësirave të reja të parkimit, më konkretisht për të arritur çlirimin e qendrës së qytetit.

Vendbanimet

Në bazë të kategorizimit të PPK, siç e pamë edhe më lart, këto i përkasin kategorisë së Lokaliteteve, që nënkupton zona të vogla të banuara me karakter rural dhe me një përqendrim të vogël të popullsisë. Struktura hapësinore e tyre shfaq elementë të përbashkët, domethënë pjesa më e madhe e fshatrave ndahet në një rrjet kompakt hapësinor, ku shumica e tyre janë të dendura dhe përshkohen nga akse rrugore, që qoftë i

Idh me fshatrat e tjerë, qoftë me rrugën automobilistike SH3. Pjesa më e madhe e fshatrave shfaqin probleme të kalueshmërisë, me shembull karakteristik Arrëzën dhe Nikolicën.

Sic e pamë edhe më lart, modeli i organizimit urban të Bashkisë është kryesisht monocentrik. Ndërkohë, propozohet të konsolidohen edhe vendbanimet e tjera të Bashkisë, kryesisht në bashje me infrastrukturën teknike, që të mund të shfaqin një pavarësi përsa i përket shërbimeve thelbësore, ndërsa propozohet edhe promovimi i bashkëpunimeve ndërmjet vendbanimeve, nëpërmjet veprimeve dhe shërbimeve plotësuese.

Më analitikisht, ndërhyrjet më të rëndësishme që do të kontribuojnë në përmirësimin e cilësisë së jetës dhe në krijimin e komuniteteve të qendrueshme, janë:

- Ndërhyrje urbane, si reformimi i qendrës ose krijimi i hapësirave të përbashkëta, psh. sheshe, kënde lojërash për fëmijë.
- Mirëmbajtja – përmirësimi i infrastrukturave të shëndetit dhe të arsimit dhe ndërtimi i disa hapësirave të përbashkëta të domosdoshme (qendër multifunksionale, sociale apo kulturore).
- Mbrojtja e elementëve të mjedisit natyror nëpërmjet ndërhyrjeve (psh. demarkimi- mbrojtja e zonës bregore, mbrojtja nga katastrofat natyrore / rreziqet).
- Krijimi i një sistemi efikas të transporteve, me qëllim aksesin në qendrat e punës, në shkolla, në spital dhe në shërbimet publike.
- Konsolidimi dhe përmirësimi i infrastrukturave teknike.

1.5.2. Shërbime dhe infrastrukturë publike

Një kapitull të rëndësishëm për PPV përbën organizimi dhe rregullimi i infrastrukturave sociale dhe teknike që i përkasin dhe ndikojnë horizontalisht në të gjitha objektivat strategjike. Në mënyrë më analitike, në vijim përshkruhet korniza e zhvillimit të tyre dhe udhëzimet për kategoritë e veçanta.

FURNIZIMI ME UJË

Aksesi ndaj ujit të pastër është shenjë e mirëqenies së një vendi. Kështu, furnizimi me ujë për çdo ndërtesë është shqetësim kryesor për planifikimin e zhvillimit dhe duhet të jetë i vazhdueshëm. Në këtë drejtim janë përshkruar një sërë veprash të nevojshme:

- Ndërtimi i rrjeteve grumbulluese të furnizimit me ujë në vendbanimet që nuk disponojnë dhe shtrirja e tyre në zonat e pambuluara.
- Zëvendësimi i pjesëve të vjetra jo të përshtatshme të rrjeteve ekzistuese me materiale me specifikime moderne, më të sigurta për shëndetin e konsumatorëve.
- Shpime të reja dhe / ose ndihmës atje ku nevojat e kërkesës nuk mbulohen ose pritet të rriten pas përfundimit të studimeve teknike përkatëse.
- Ndalimi ose kufizimi i shpimeve të puseve në pronat private. Gjithashtu mund të shqyrtohet mundësia e përdorimit të tyre në përdorimin e rrjeteve të furnizimit me ujë. Por mbi të gjitha, duhet të parashikohet monitorimi i funksionimit dhe të regjistrohet sasia dhe cilësia e ujit që nxirret.

Në organizimin racional dhe efektiv, funksionimin dhe zhvillimin e sistemit të furnizimit me ujë do të kontribuojë hartimi i një plani të integruar dhe afatgjatë në sektorin e furnizimit me ujë (duke përfshirë analizën dhe vlerësimin e situatës ekzistuese, objektivat dhe nevojat hirearkike për investime) dhe njëkohësisht krijimi i një baze dixhitale e të dhënave përkatëse (shpime, burime, tubacione, stacione pompimi etj.).

KANALIZIMI

Ujërat e zeza urbane në Bashki vijnë kryesisht nga ndërtesa banimi dhe më pak nga njësitë industriale-artizanale dhe funksione të tjera profesionale. Derdhjet përfundojnë në pritës të ndryshëm (tokë, rrëke) të patrajtuara dhe kjo ka një ndikim negativ në mjedis. Duhet marrë masa për mbledhjen, përpunimin dhe asgjësimin e tyre.

Teknologjitë e përpunimit që mund të aplikohen sot përshtaten nga njësia më e vogël e banimit (banesë) deri në qytetet e mëdha. Zgjedhja e metodës së duhur të përpunimit përfshin llogaritjen e daljeve. Teknologjitë që bazohen në proceset fizike, si sistemet e trajtimit të ujërave të zeza në ligatinat artificiale, mund t'u shërbejnë vendbanimeve shumë të vogla, ndërsa teknologjitë e pastrimeve biologjike të trajtimit sekondar dhe terciar aplikohen në zona banimi më të mëdha (2.000 <numri i banorëve <10.000 dhe numri i banorëve> 10.000 përkatësisht). Në vendbanimet shumë të vogla është e mundur të përdoren sisteme me filtra biologjikë.

Vendbanimet e Bashkisë kanë në thelb popullsi të vogël. Megjithatë, kjo nuk justifikon mungesën e një shkalle të trajtimit të ujërave të zeza të tyre. Përveç kësaj, pritet që do të ketë një rritje, megjithëse të vogël, të popullsisë, si dhe stimulim të konsiderueshëm të vizitueshmërisë dhe rritje të aktiviteteve ekonomike. Nevoja për trajtimin e ujërave të zeza është më e theksuar nga fakti se një pjesë e Bashkisë i takon zonave të mbrojtura.

Kështu, prioritet për zonën e studimit duhet të jetë mbulimi i qytetit. Zgjedhja e metodës së duhur dhe madhësia e një impianti të tillë do të rezultojë pas studimit të fizibilitetit dhe studimit ekonomiko-teknik që do të marrë parasysh skenarët e rritjes së popullsisë, konsumin e ujit të pijshëm, kushtet klimatike, kostot operative dhe të mirëmbajtjes.

MBETJET

Plani i menxhimit të mbetjeve për Bashkinë Devoll parashikon grumbullimin në stacionin e transferimit (që gjendet brenda Bashkisë) dhe derdhjen përfundimtare të mbetjeve nga landfilli në Bashkinë e Maliqit. Strategjia i menxhimit të mbetjeve mbështetet në "Dokumentin e politikave strategjike dhe Planin Kombëtar për menaxhimin e integruar të mbetjeve, 2020–2035" (VKM nr.418, dt. 27.5.2020), "Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të integruar të Burimeve Ujore 2018-2027" (VKM nr.73, dt. 7.2.2018) dhe Ligjin nr. 111/2012 "Menaxhimi i Integruar i Burimeve Ujore". Landfilli i Maliqit për grumbullimin e mbetjeve të riciklueshme, ndarjen e mbetjeve dhe riciklimin e tyre, nuk është vënë akoma në funksionim. Gjithashtu, theksi duhet të vihet tashmë në informimin dhe sensibilizimin e qytetarëve dhe bizneseve rreth rëndësisë dhe mënyrës së funksionimit të sistemit dhe zvogëlimin të volumit përmes ripërdorimit dhe riciklimit.

UJITJA

Bashkia nuk paraqet mungesë në sasinë e ujit. Megjithatë, kur zgjedhim metodat e ujitjes, rregulli kryesor është gjithmonë konsumi minimal dhe racional i burimit të ujit, për kulturat bujqësore.

Në këtë drejtim trajtimi kolektiv i vaditjes, promovimi i teknologjive të reja, informimi-edukimi i fermerëve në to dhe sensibilizimi i tyre në menaxhimin racional të ujit janë çështje që duhet të shqyrtohen dhe të promovohen si pjesë përbërëse e planifikimit në tërësi. Ndërhyrjet janë të nevojshme për përmirësimin e rrjetin ekzistues të ujitjes dhe për ndërtimin e seksioneve të reja në rastet kur është veçanërisht i degraduar. Përveç kësaj, regjistrimi dhe monitorimi shpimeve të puseve në pronat private sigurojnë vlerësimin më të saktë të burimeve të ujit dhe rrjedhimisht planifikimin më të mirë të metodave të ujitjes, qoftë në mënyrë kolektive apo private. Kufizimi apo ndalimi i shpimeve private nuk është rruga e vetme, kur konsumatorët të sensibilizohen dhe të kuptojnë nevojën për shfrytëzim racional të ujit në ujitje. Ndërtimi i rezervuarëve të reja mund të jetë një mjet ndihmës për të ujitje, mjaft që të mos ndërtohen në dëm të peizazhit, biodiversitetit dhe shpërndarjes së drejtë të burimeve ujore.

AKSESUESHMËRIA

Lehtësia e lëvizjes brenda Bashkisë por edhe nga ose për në Bashkitë fqinje rrit lidhjen, bashkëpunimin dhe, për rrjedhojë, perspektivat e zhvillimit. Në këtë drejtim, lidhjet me qendrat fqinje të Korçës dhe Pogradecit, të cilat janë qendrat zhvillimore të qarkut, por edhe me qendra më të mëdha ekonomike të vendit dhe me Greqinë, janë përforcuar nga përmirësimet ose ndërtimet e akseve rrugore dhe hekurudhore.

Nga Bashkia kalon rruga shtetërore SH3, që lidh kufirin greko-shqiptar në pikën e kalimit kufitar Kapshticë-Krystalopigi me Korçën dhe Tiranën. Për shkak të rëndësisë së rrugës propozohet përmirësimi i karakteristikave dhe sigurisë së saj nëpërmjet ndërhyrjeve të përshtatshme të tilla si nyjet rrugore, bypass-et e zonave të banuara. Sa i përket qasjes së fshatrave malore dhe lidhjes së tyre me SH3, janë konstatuar mangësi dhe pamjaftueshmëri. Prandaj, nevoja për përmirësimin e menjëhershëm të rrjetit rrugor dhe krijimin e rrugëve alternative duhet të përfshihet në planifikimin e territorit, duke marrë parasysh profilin demografik dhe ekonomik të saj dhe perspektivat e zhvillimit të saj në sektorët e tregtisë, shërbimeve dhe turizmit.

Në mënyrë të veçantë fshatrat malore në pjesën jugore të Bashkisë (njësia administrative Miras) duhet të kapërcejnë izolimin e tyre dhe të kthehen në qendër të zhvillimit lokal dhe pikë lidhjeje të Bashkisë me Bashkinë e Korçës. Prandaj, është propozuar përmirësimi i lidhjes rrugore ndërmjet fshatrave, me Mirasin dhe në lindje me Dardhën, Boboshticën dhe Korçën. Zhvillimi i një aksi rrugor të integruar në drejtim veri-jug rrëzën lindore të Malit të Moravës do të ndihmojë për të nxjerrë në pah masivin malor, zhvillimin e destinacioneve të reja, në bashkëpunimin e fshatrave në njësinë administrative Hoçisht dhe në përmirësimin e lëvizjes së banorëve dhe vizitorëve në të.

Gjithashtu duhet të bëhet ndërhyrje për të forcuar lidhjen e Bashkisë me bashkinë fqinje të Pustecit në zonën e Parkut Kombëtar të Prespës. Kjo është një qasje e ndryshme, pasi

objektivi është të shërbejë për flukset dhe rrjetet e ekoturizmit dhe kërkon përshtatjen me karakteristikat specifike dhe kërkesat e Planit të Menaxhimit.

Në përgjithësi, ndërhyrjet rrugore bëhen për të lehtësuar lëvizjet që përveç sigurisë duhet të jenë të lehta dhe sa më të shkurtra të jetë e mundur. Ato kryesisht kanë të bëjnë me përmirësimin e karakteristikave gjeometrike dhe cilësore të rrugëve, siç janë gjerësia, pjerrësitë, rrezja e kthesave, materiali i ndërtimit, përshtatur me nevojat që i shërbejnë. Në vendbanimet me lëvizjen më të madhe, zgjedhja e ndërtimit të nyjeve rrugore është një zgjidhje për problemin e rritjes së trafikut ose aksidenteve. Rindërtimi, përmirësimi dhe zgjerimi i rrjetit rrugor kanë si qëllim transportet më të sigurta, më të shpejta të njerëzve dhe produkteve dhe akses më të mirë nga dhe për në Bashki.

Është e mira që të përfordhen mjetet e transportin publik që i shpërbejnë lëvizjeve të përditshme të grupeve sociale, si nxënësit dhe punëtorët, dhe individë të veçantë për qëllime të përditshme, si transaksione me shërbimet publike, shërbimet shëndetësore, tregti, si dhe lëvizje për qëllime të veçanta të tilla si argëtim dhe turizëm. Në veçanti në Bilisht ka nevojë për projektimin dhe vendosjen e një stacioni autobusësh për të organizuar funksionimin e rrjetit. Planifikimi i parkut të automjeteve dhe ndarja e transportit publik bëhet duke pasur parasysh shërbimin më të mirë dhe më ekonomik për përdoruesit.

Lidhja e Bashkisë me rrjetin hekurudhor të vendit mungon plotësisht. Shtrirja e rrjetit hekurudhor nga Pogradeci në Korçë dhe prej aty deri në kufirin me Greqinë është në fazën e studimit të fizibilitetit. Treni është një mjet alternativ i transportit publik i cili shërben për transportin e udhëtarëve dhe të mallrave në një mënyrë ekonomike, komode, të sigurt dhe miqësore ndaj mjedisit. Me përfundimin e një projekti të tillë, që do të përfshijë stacione brenda Bashkisë dhe konkretisht në Bilisht dhe në vendkalimin kufitar, krijohen përfitime për Bashkinë në fushat e tregtisë, ekonomisë dhe mjedisit.

ENERGJIA

Në kuadrin e politikës lokale të energjisë, Bashkia mund të kërkojë përfitime nga kalimi i tubacionit TAP, të kërkojë zgjerimin/përmirësimin e rrjetit të energjisë elektrike dhe të promovojë shfrytëzimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë (diellore) nëpërmjet iniciativave të saj dhe private. Përmirësimi i cilësisë së ndërtesave shtetërore me qëllim të shfrytëzimit më efikas të energjisë (p.sh. izolimi, sistemet inteligjente, ndriçimi) do të kontribonte në kursimin e burimeve natyrore dhe do të ishte një model i mirë për tu ndjekur nga të gjithë banorët. Propozimet e mundshme duhet të mbështeten në legjislacionin përkatës, si: VKM nr. 480, datë 31.07.2018 "Për Miratimin e Strategjisë Kombëtare të Energjisë për periudhën 2018-2030"; si dhe VKM nr. 179, datë 28.03.2018 "Për Miratimin e Planit Kombëtar të veprimit për burimet e rinovueshme të energjisë 2018-2020".

Planifikimi për të plotësimin e nevojave për energji mund të përfshijë mundësitë e reja që jep gazi natyror edhe në planin afatgjatë, ndërsa njëkohësisht duhen krijuar kushtet e mbrojtjes dhe zgjerimit të pyjeve nga prerjet të tepruar për furnizimin me lëndë djegëse.

Lidhur me prodhimin e energjisë elektrike, vëmendje duhet t'i kushtohet që ndërtimi i HEC-it të mos jetë në kundërshtim me orientimin kryesor të zhvillimit, bujqësinë dhe turizmin alternativ dhe mjedisin natyror e peizazhin. Në çdo rast, Bashkia duhet të kërkojë përfitime reciproke nga ndërtimi dhe funksionimi.

INFRASTRUKTURAT SOCIALE

Për sa i përket infrastrukturave sociale (arsim, shëndetësi, kulturë dhe sport, mirëqenie), hapësira për përmirësim është e madhe, veçanërisht në lidhje me stokun e ndërtesave që i strehon, por edhe potencialin njerëzor që punëson. Përmirësimet e ambienteve ekzistuese dhe ndërtimi i të reja, ndryshime të përdorimeve dhe rehabilitimet duhet të planifikohen me qëllim që t'i shërbejnë sa më mirë qytetarëve, duke rritur cilësinë e jetës së tyre dhe duke tërhequr turistët.

Propozohen bashkimet e njësive të shkollave, për të eliminuar fenomenin e bashkekzistencës në të njëjtën klasë të nxënësve të klasave të ndryshme dhe me nivel njohurish të ndryshme, por edhe për të pasur mundësi përmirësimi dhe pasurimi të infrastrukturave. Përfitimet ekonomike të ndërprerjes së mirëmbajtjes së disa njësive mund të përdoren për transportin e nxënësve për në shkollat më të mëdha. Gjithashtu, përmirësimi i njësive shëndetësore rajonale me rehabilitime të ndërtesave, furnizimin e pajisjeve dhe personelit të duhur do të përmirësojë cilësinë e jetës dhe do të rrisë ndjenjën e sigurisë për qytetarët. Së fundi, krijimi i strukturave (a) të shërbimeve social për grupet e ndjeshme dhe të prekshme siç janë fëmijët, të moshuarit, (b) të integritit-punësimit për personat me aftësi të kufizuara, (c) të trajnimit profesional për të papunët dhe të pakualifikuarit do të krijojnë kushte të barazisë sociale, duke përmirësuar akoma më shumë cilësinë e jetës së qytetarëve.

Në veçanti, në Bilisht, si qendër e Bashkisë, është planifikuar një program i gjerë investimesh në infrastrukturën sociale, e cila shtrihet në të gjithë Bashkinë. Parashikohet shkëmbimi i ndërtesave ndërmjet shërbimeve dhe rindërtimi i tyre për funksionimin më të mirë dhe organizimin e shërbimeve publike, ripërdorimi i kinemasë së vjetër si qendër kulturore, ndërtimi i hapësirave të gjelbra.

1.5.3. Parashikime demografike

Në vijim, paraqiten të dhënat e popullsisë për Bashkinë e Devollit nga viti 2001 deri në vitin 2011 (regjistrimi i fundit). Në veçanti, në tabelat e mëposhtme tregohen të gjitha shifrat e popullsisë gjatë kalimit të kohës, të cilat konfirmojnë një rënie të madhe të popullsisë. Të dhënat janë përmbledhur në diagramat 1.5.3.1 dhe 1.5.3.2. Nga të dhënat e tabelave, por dhe nga pamjet grafike dallohet në mënyrë karakteristike prirja e dallueshme e rënies së popullsisë në total për bashkinë Devoll dhe rajonet brenda saj. Kjo ulje justifikohet nga problemet akute që paraqiten në ekonomi, si edhe prej mungesës së infrastrukturës dhe fondeve të investimeve si në nivel kombëtar ashtu edhe në këtë bashki objekt studimi, fakte që kontribuan në rritjen e normës së emigracionit të qytetarëve drejt vendeve fqinje apo drejt qendrave kryesore urbane të vendit në kërkim të kushteve më të mira të jetesës dhe gjetjes së një vendi pune.

Më konkretisht, nga Tabela 1.5.3.1 vërehet një ulje e madhe e popullsisë në Bashkinë e Devollit dhe në njësitë bashkiake që e përbëjnë atë. Bashkia e Devollit regjistroi një ulje prej -23.35% në regjistrimin e vitit 2011 në krahasim me regjistrimin e vitit 2001. Për sa i përket njësive bashkiake, Miras ka shënuar uljen më të madhe të popullsisë në krahasim me njësitë

e tjera bashkiake të Bashkisë së Devollit, prej -30.13%, pasuar nga Qendër Bilisht me ulje 26.96% Hoçisht me -24.11%, Progër me -23.78% dhe së fundmi Bilisht me -7.72%. Për shtetësi përkjet qarkut të Korçës së cilit i përkjet bashkia e mësipërme, vihet re një ulje -16.90%. Prandaj, është e kuptueshme se Bashkia Devoll, shënon normë më të madhe ndryshimit se qarku i Korçës, me 6.21%.

	Census 2001	Census 2011	Ndryshimi 2001-2011 (%)
BILISHT	6773	6250	-7,72
HOCISHT	5878	4461	-24,11
MIRAS	9413	6577	-30,13
PROGER	5232	3988	-23,78
QENDER BILISHT	7448	5440	-26,96
DEVOLL (Bashkia)	34744	26716	-23,11
KORCE (Qarku)	265182	220357	-16,90

Tabela 1.5.3.1: Ndryshimi i popullsisë në Bashkinë e Devollit (census 2001 dhe 2011) € (Burimi: INSTAT).

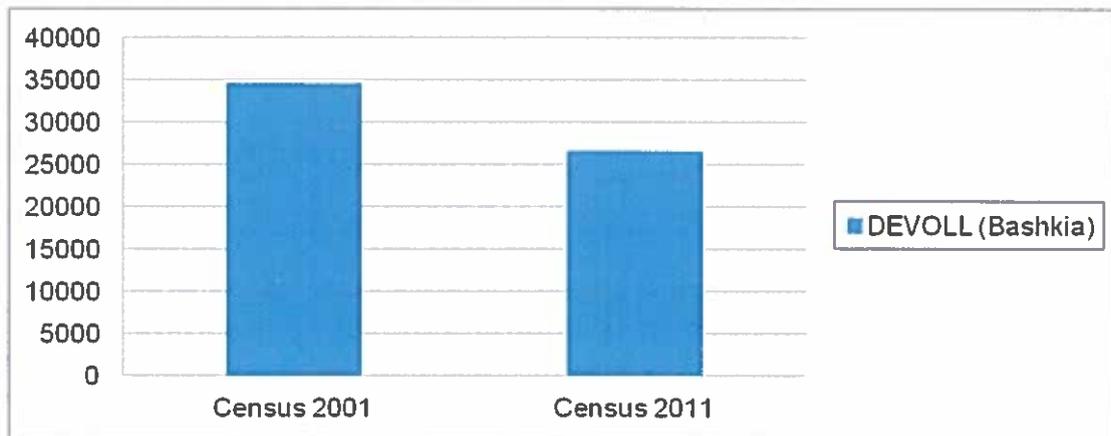

Diagrama 1.5.3.1: Zhvillimi i popullsisë së Bashkisë Devoll (regjistrimet 2001 & 2011), Burimi: INSTAT

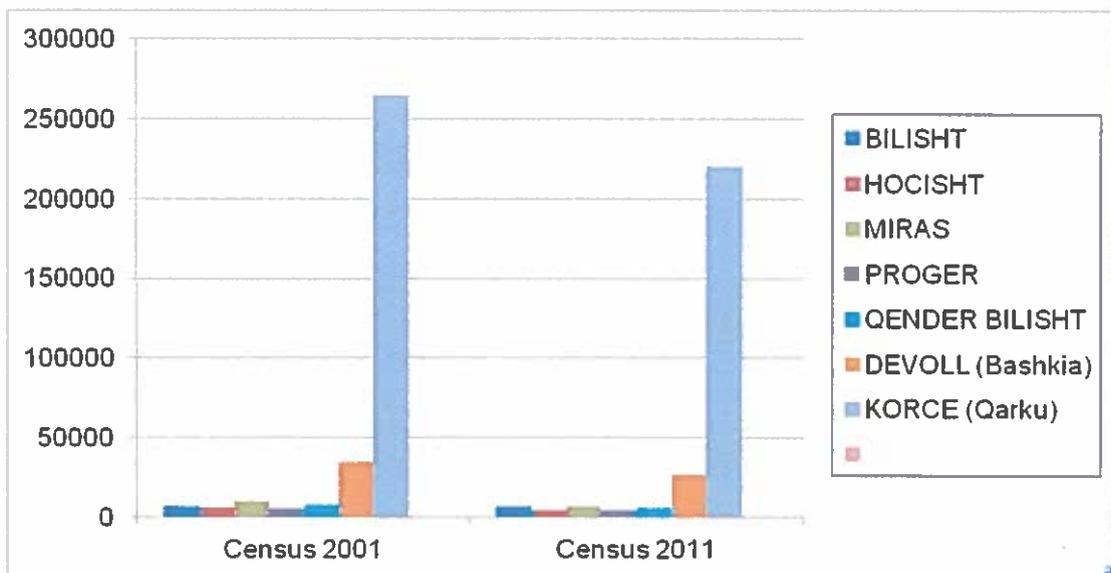

Diagrama 1.5.3.2: Zhvillimi i popullsisë në njësitë bashkiake të Bashkisë Devoll, Burimi: INSTAT

Sipas të dhënave të INSTAT, për sa i përket parashikimeve për popullsinë në një periudhë prej 20 vjetësh, shumica e prefekturave parashikohet të përballen me një rënie të niveleve të lindjeve. Së bashku me rritjen e vdekjeve në të gjithë Shqipërinë, pritet të përballet me një rënie natyrore të popullsisë në të ardhmen.

Për sa i përket qarkut të Korçës, parashikohet të përballet me një ulje natyrore të popullsisë, duke reflektuar fillimin e hershëm të tranzicionit të fertilitetit, së bashku me migrimin masiv të brendshëm dhe të jashtëm që qarku ka përjetuar deri kohët e fundit.

Më poshtë paraqitet një tabelë në nivelin e qarkut për Korçën, në të cilën përfshihet bashkia në studim, me evoluimin e popullsisë në një periudhë prej 20 vjetësh.

	2011	2031 Skenari					
		i lartë - i përqendruar	i lartë - i dekoncentruar	konstant - i përqendruar	konstant - i dekoncentruar	i ulët - i përqendruar	i ulët - i dekoncentruar
		MMMHC	MMMHD	MMMCC	MMMCD	MMMMLC	MMMMLD
Totali i popullsisë	230,261	197,820	211,562	201,976	212,296	205,935	212,475
Raporti i popullsisë 2031 me popullsinë 2011		0.86	0.92	0.88	0.92	0.89	0.92
% Popullsia e Shqipërisë	8	7	8	7	8	7	8

Shënim: HC = migrimi i brendshëm i lartë dhe i përqendruar në hapësirë

HD = migrimi i brendshëm i lartë dhe i dekoncentruar në hapësirë

CC = migrimi i brendshëm konstant dhe i përqendruar në hapësirë

LC = migrimi i brendshëm i ulët dhe i përqendruar në hapësirë

LD = migrimi i brendshëm i ulët dhe i dekoncentruar në hapësirë

Tabela 1.5.3.2: Parashikime të popullsisë në thellësi të 20 vjeçarit për Qarku Korçë (Burimi: INSTAT).

Sipas tabelës së mësipërme, Qarku i Korçës mund të përballet me ulje të popullsisë nga 7.72% deri në 10.56% në skenarin optimist, nga 7.80% deri në 12.28% në skenarin e mesëm dhe 8.12% deri në 14, 09% në skenarin e pafavorshëm.

Përkundër faktit se si në rajon ashtu edhe në bashkinë nën studim, regjistrohet një rënie e popullsisë gjatë viteve (sipas të dhënave të INSTAT-it), konsiderohet e nevojshme të merret parasysh mundësia e rritjes së vogël dhe graduale e popullsisë dhe në thelb të simulohet skenari më i keq.

Për shkak të ndryshimeve shumë të vogla të popullsisë në bashkinë që po studiohet, u përdorën si supozim për të dhënat e popullsisë për vitin 2017 të dhënat zyrtare të 2011.

Bazuar në sa më sipër, tabelat e mëposhtme tregojnë shifrat e popullsisë për vitin referues 2017.

Njësia Administrative / Bashkia	Popullsia 2017
BILISHT	6,250
HOÇISHT	4,461
MIRAS	6,577
PROGËR	3,988
QENDËR BILISHT	5,440
BASHKIA DEVOLL	26,716

Tabela 1.5.3.3: Të dhëna të popullsisë për bashkinë Devoll, viti 2017

Për të simuluar skenarin më të keq, duke marrë parasysh si vit reference 2017, u përdor formula e interesit kompleks për parashikimin e evolucionit të popullsisë në të ardhmen. Mbulimi i skenarit më të keq konsiderohet i nevojshëm, pasi zhvillimi i popullsisë do të përcaktojë nevojat e tanishme dhe të ardhshme për strehim. Si rrjedhim, parashikimi për një kërkesë më të lartë në të ardhmen do të mbulojë një kërkesë të vogël të mundshme, ndërsa e kundërta nuk mund të ndodhë dhe në të kundërtën do të shkaktojë probleme serioze.

Duke kombinuar rezultatet e metodës së komponentëve kryesore për projeksionin e popullsinë që shënon ulje të saj (sipas të dhënave të INSTAT) dhe dëshirën për mbulimin e skenarit më të keq të parashikuar, vlerësohet një rritje vjetore prej +0.1% për të gjithë Nj.Adm. Një përjashtim është Nj.Adm. Bilisht, për të cilën shënohet një normë më e lartë e rritjes e barabartë me +0.2%.

Kjo ndodh për shkak se NjB Bilisht ka një popullsi më të madhe dhe diferencohet si nga ana ekonomike ashtu edhe sociale në krahasim me Nj.Adm. e tjera, pasi është qendra ekonomike e bashkiqë që po studiohet. Në mënyrë më analitike grumbullon përdorime të ndryshme dhe aktiviteteve ekonomike (seminare profesionale, industri të vogla, dyqane, shërbime, etj) në krahasim me Nj.Adm. të tjera që kanë karakter kryesisht rural.

Formula e interesit kompleks është dhënë nga ekuacioni matematikor në vijim:

$$E_t = E_0 \cdot (1 + \rho)^t$$

Ku:

Ev: popullsia e parashikuar

Eo: popullsia e vlerësuar bazuar në dy versionet A dhe B

p: rritja vjetore e popullsisë

v: vitet për të cilat do të kryhet parashikimi

Referohet se parashikimet e projeksioneve të popullsisë bëhen çdo pesë vjet duke filluar nga viti bazë 2017, pas përpunimit dhe zvogëlimit të të dhënave të popullsisë, me parashikimin e parë për vitin 2022 dhe më pas në një thellësi prej 15 vjetësh , dmth deri në vitin 2032. Si rrjedhim parashikimi i popullsisë sipas tipit të interesit kompleks do të realizohet bazuar në vitin referencë 2017 (gjendja aktuale) fillimisht për vitin 2022 (faza A) dhe më pas në thellësi prej 15 vjetësh 2032 (Faza B).

Nga tabela 1.5.3.3 e këtij seksioni janë marrë vlerat e popullsisë së Njësisë Administrative që përbëjnë zonën e studimit për vitin bazë 2017. Më poshtë paraqiten analitikisht përlogaritjet për bashkinë nënstudim. Nga zbatimi i formulës së interesit kompleks rezultojnë:

Njësia Administrative Bilisht

$E_0 = 6.250$ banorë

$\rho = 0.2\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (Faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (Faza B')

$$E_{2022} = 6.250 \cdot (1 + 0.002)^5$$

$$E_{2032} = 6.250 \cdot (1 + 0.002)^{15}$$

Bëhet rumbullakësimi i vlerave, pasi nuk është e mundur të shprehet numri i banorëve me numra dhjetorë.

Njësia Administrative Hoçisht

$E_0 = 4.461$ banorë

$\rho = 0,1\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (Faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (Faza B')

$$E_{2022} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^5 = 4.461 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^5 = 4.523$$

$$E_{2032} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^{15} = 4.461 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^{15} = 4.633$$

Njësia Administrative Miras

$E_0 = 6.577$ banorë

$\rho = 0,1\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (Faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (Faza B')

$$E_{2022} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^5 = 6.577 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^5 = 6.640$$

$$E_{2032} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^{15} = 6.577 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^{15} = 6.760$$

Njësia Administrative Proqër

$E_0 = 3.988$ banorë

$\rho = 0,1\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (Faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (Faza B')

$$E_{2022} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^5 = 3.988 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^5 = 4.051$$

$$E_{2032} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^{15} = 3.988 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^{15} = 4.171$$

Njësia Administrative Qënder Bilisht

$E_0 = 5.440$ banorë

$\rho = 0,1\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (Faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (Faza B')

$$E_{2022} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^5 = 5.440 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^5 = 5.503$$

$$E_{2032} = E_0 \cdot \left(1 + \frac{\rho}{100}\right)^{15} = 5.440 \cdot \left(1 + \frac{0,1}{100}\right)^{15} = 5.623$$

	Popullsia 2017	Parashikimi	Parashikimi	Rritja vjetore e popullsisë (p)
		2022	2032	
BILISHT	6,250	6,313	6,440	0.2%
HOÇISHT	4,461	4,483	4,528	0.1%
MIRAS	6,577	6,610	6,676	0.1%
PROGËR	3,988	4,008	4,048	0.1%
QENDËR BILISHT	5,440	5,467	5,522	0.1%
BASHKIA DEVOLL	26,716	26,881	27,215	

Tabela 1.5.3.4. Parashikimi i popullsisë për Bashkinë e Devollit sipas tipit të interesit kompleks

1.5.4. Rezervat e strehimit

Kjo pjesë do të japë informacion mbi gjendjen aktuale të banimit në Bashkinë Devoll dhe në njësitë administrative që e përbëjnë atë. Do të bëhet një analizë e stokut të banesave që paraqet Bashkia e studimit dhe do të identifikohen nevojat e ardhshme për strehim, sipas parashikimeve të rritjes të popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh ashtu siç është bërë në pjesën e mëparshme.

Për shkak të mungesës së të dhënave për situatën e strehimit në Bashkinë e studimit për vitin 2017, janë marrë si të supozuara të dhënat e inventarit të studimit të INSTAT-it për vitin 2011 (popullsia dhe strehimi) për analizimin e mëtejshëm të stokut të banesave. Më konkretisht:

- Përsa i përket ndërtesave të banimit, konsiderohet se në tërësinë e tyre mbeten të qëndrueshme nga viti 2011 deri në vitin 2017.
- Përsa i përket përqindjes të anëtarëve për familje, konsiderohet të jetë e qëndrueshme nga viti 2011 deri në vitin 2017.

Në vazhdim të supozimeve të mësipërme vazhdojmë me analizën e stokut të banesave.

Më poshtë paraqiten të dhënat në lidhje me stokun e banesave në zonat urbane dhe rurale, situatën në lidhje me banesat rezidenciale, numrin e banorëve, popullsinë dhe NjEF, në zonat urbane dhe rurale, në nivel qarku, në bashkinë e studimit dhe në komunat që e përbëjnë atë.

Nga Tabela 1.5.4.1 mund të nxirren konkluzione të dobishme për gjendjen e strehimit, si në nivel qarku dhe në bashkinë e studimit. Më konkretisht, në nivel qarku, 27.39% (22,168) e banesave janë jo të banuara, nga të cilat 39.82% gjenden në zonat urbane dhe 60.18% në zonat rurale. Për sa i përket Bashkisë Devoll 24.20% të të gjitha banesave janë jo të banuara, ndoshta për shkak të lëvizjes së banorëve nga zonat rurale në ato urbane. Në mënyrë specifike, Miras ka përqindjen më të madhe të banesave jo të banuara, prej rreth 28.01%, e ndjekur nga Qendër Bilisht me 27.88%, Bilisht me 22.86%, Progër me 22.19% dhe në fund Hoçisht me 16.60%.

Zona urbane dhe rurale	Banesa gjithsej	Banesa jo të banuara	Banesa të banuara		Gjithsej	
			Popullsia	NJEF Ekonomitë familjare private	Popullsia	NJEF Ekonomitë familjare private
Gjithsej	80.932	22.168	219.670	58.764	220.357	60.171
Urbane	34.068	8.828	87.508	25.240	87.811	26.178
Rurale	46.864	13.340	132.162	33.524	132.546	33.993
BILISHT	2.174	497	6.250	1.677	6.250	1.714
HOÇISHT	1.452	241	4.461	1.211	4.461	1.215
MIRAS	2.403	673	6.577	1.730	6.577	1.755
PROGËR	1.397	310	3.988	1.087	3.988	1.093
QENDËR BILISHT	2.073	578	5.440	1.495	5.440	1.514

* banesat kolektive nuk janë të përfshira

Tabela 1.5.4.1: Stoku i banesave (konvencionale dhe jo-konvencionale), popullsia, NJEF në zonat urbane dhe rurale dhe në bashkinë e studimit.

Në Tabelën 1.5.4.2 paraqet të detajuara banesat sipas përdorimit të tyre në bashkinë e studimit.

Bashkia/Komuna	Statusi i banimit			
	Gjithsej	Banesë e banuar nga persona me vendbanim të zakonshëm	Banesë e banuar nga persona që nuk përfshihen në census ose destinuar për qëllime dytësore apo sezonale	Banesë e pabanuar
Gjithsej Total	80,718	58,520	4,789	17,379
BILISHT	2,173	1,676	98	399
HOCISHT	1,448	1,207	78	163
MIRAS	2,398	1,725	115	558
PROGER	1,393	1,083	110	200
QENDER BILISHT	2,073	1,495	82	496

Tabela 1.5.4.2: Strehimi dhe lloji i përdorimit në bashkinë Devollit, burimi: INSTAT

Në bashkinë e Devollit, nga 9,485 banesat e regjistruara (konvencionale), 7.186 banesa janë banesa kryesore, 483 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 1.816 banesa janë bosh. Më konkretisht, në Bilisht nga 2,173 banesa të regjistruara, 1.676 banesa janë kryesore, 98 banesa janë dytësore apo sezonale, ndërsa 399 janë bosh. Në Hoçisht, nga 1.448 banesa të regjistruara, 1,207 banesa janë kryesore, 78 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 163 banesa janë bosh. Në Miras nga 2.398 banesa të regjistruara, 1.725 banesa janë kryesore, 115 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 558 banesa janë bosh. Në Progër, nga 1.393 banesa të regjistruara, 1.083 rezidenca janë kryesore, 110 janë banesa dytësore ose sezonale dhe 200 banesa janë bosh. Në Qendër Bilisht, nga 2,073 banesa të regjistruara, 1.495 banesa janë kryesore, 82 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 496 banesa janë bosh. Siç u përmend më lart, numri i madh i banesave bosh në Bashkinë e Devollit është

ndoshta për shkak të faktit se është një bashki rurale dhe një pjesë e madhe e popullsisë ka lëvizur në zonat urbane.

Në Tabelat 1.5.4.3 dhe 1.5.4.4 më poshtë paraqiten shifrat në lidhje me numrin e NjEF regjistruara, strukturën e tyre sipas llojit të NjEF dhe numrin e anëtarëve të NjEF.

	Lloji i NjEF-së				
	Gjithsej	NjEF-të pa bërthamë familjare	NjEF-të me një bërthamë familjare	NjEF-të me dy ose më shumë bërthama familjare	NjEF-të me bërthamë jo të vlefshme
Gjithsej	60171	5361	47840	6450	520
BILISHT	1714	110	1401	192	11
HOÇISHT	1215	110	927	167	11
MIRAS	1755	149	1443	145	18
PROGËR	1093	94	877	117	5
QENDËR BILISHT	1514	152	1203	142	17

Tabela 1.5.4.3: Numri i anëtarëve dhe lloji i NjEF (Burimi INSTAT)

Për sa i përket NjEF në bashkinë e Devollit, vihet re se shumica dërmuese e NjEF jetojnë një familje. Në mënyrë më specifike, në bashkinë e Devollit 80.25% (5,851) e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare, ndjekur nga NjEF me dy (2) ose më shumë bërthama familjare 10.46% (763). Përkatesisht, e njëjta situatë vërehet edhe në komunat e bashkisë. Në Bilisht 81.74% e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare dhe 11.20% nga dy (2) ose më shumë bërthama familjare. Në Hoçisht 76.30% e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare dhe 13.74% nga dy (2) ose më shumë bërthama familjare. Në Miras 82.22% e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare dhe 8.26% nga dy (2) ose më shumë bërthama familjare. Në Progër 80.24% e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare dhe 10.70% nga dy (2) ose më shumë bërthama familjare. Në Qendër Bilisht 79.46% e NjEF përbëhet nga një bërthamë familjare dhe 9.38% nga dy (2) ose më shumë bërthama familjare.

	Lloji i NjEF-së				
	Gjithsej	NjEF-të pa bërthamë familjare	NjEF-të me një bërthamë familjare	NjEF-të me dy ose më shumë bërthama familjare	NjEF-të me bërthamë jo të vlefshme
Gjithsej	219,670	7,231	173,049	36,618	2,772
BILISHT	6,250	130	5,001	1,067	52
HOCISHT	4,461	149	3,301	950	61
MIRAS	6,577	217	5,434	841	85
PROGËR	3,988	142	3,163	654	29
QENDËR BILISHT	5,440	201	4,362	801	76

Tabela 1.5.4.4: Numri i anëtarëve të ekonomive familjare nga bashkia/komuniteti dhe lloji i ekonomive familjare.

Nga analiza e tabelave të mësipërme 1.5.4.1, 1.5.4.3 dhe 1.5.4.4 rezultojnë raportet e popullsisë dhe strehimit në bashkinë e studimit dhe në komunat që e përbëjnë, dhe raporti i popullsisë sipas llojit të NjEF. Më konkretisht, në nivel qarku, i korrespondojnë 2,72 banorë për banesë, ndërsa çdo NjEF i korrespondojnë 3,74 banorë. Duke krahasuar dy numrat e mësipërm, duket se ka një marrëdhënie pozitive në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit, gjë që justifikohet gjithashtu nga numri i banesave jo të banuara. Për sa i përket bashkisë së studimit, i korrespondojnë 2.81 banorë për banesë, ndërsa çdo NjEF i korrespondojnë 3.71 banorë. Në mënyrë të veçantë për sa i përket komunave që përbëjnë bashkinë e Devollit në Bilisht i korrespondojnë 2.87 banorë për banesë dhe 3.73 për NjEF, në Hoçisht 3.07 banorë për banesë dhe 3.68 për NjEF, në Miras 2.74 banorë për banesë dhe 3.80 për NjEF, në Progër 2.85 banorë për banesë dhe 3.67 për NjEF dhe në fund Qendër Bilisht 2.62 banorë për banesë dhe 3.64 për NjEF. Në të gjitha komunat duket se ka banesa të mjaftueshme për të plotësuar nevojat për strehim. Megjithatë, qëndrimi i dy ose më shumë familjeve në një NjEF, ndoshta për shkak të kushteve të vështira ekonomike, duhet të merret parasysh, duke qenë se në rast rimëkëmbjeje ekonomike shumë familje mund të kërkojë banesë më vete.

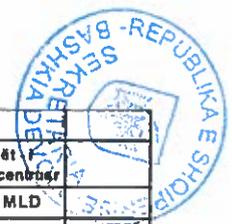
Rezultatet krahasuese të popullsisë - strehimit

Kjo pjesë paraqet rezultatet krahasuese bazuar në skenarët e analizuar më sipër, në lidhje me zhvillimin e popullsisë dhe gjendjen e strehimit në bashkinë e Devollit. Përveç kësaj, norma vjetore e rritjes së popullsisë llogaritet në mënyrë që të mbulojë mjaftueshmërinë e banesave në një periudhë prej 15 vjetësh nga viti bazë që është viti 2017. Përsa i përket situatës të strehimit, siç u përmend më lart, janë marrë parasysh të dhënat e përfituara nga inventari i studimit të INSTAT 2011 pasi nuk ka të dhëna për vitin 2017. Raportohet gjithashtu se për nevojat e analizës si më poshtë u trajtuan të dhënat e popullsisë në raport me përqindjen e anëtarëve për njësi ekonomike familjare në mënyrë që të rezultojë përafërsisht numri i njësive ekonomike familjare për vitin 2017.

Për gjetjen e popullsisë për mbulimin e nevojave të strehimit në bashkinë e studimit, u përdorën 2 (dy) skenarë të ndryshimit të popullsisë (p). Skenari i parë ndjek modelin e evolucionit të popullsisë INSTAT, me një rënie të popullsisë prej -0.5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq me rritjen vjetore të popullsisë prej 0.1% ose 0.2%.

Tabelat e mëposhtme tregojnë rezultatet krahasuese të popullsisë-strehimit, sipas skenarëve të përmendur më lartë për bashkinë e studimit dhe Njësite Administrative që e përbëjnë atë.

	2011	2031 Scenario					
		i lartë - i përqendruar	i lartë - i dekoncentruar	konstant - i përqendruar	konstant - i dekoncentruar	lulët - i përqendruar	lulët - i dekoncentruar
		MMMHC	MMMHD	MMMCC	MMMCD	MMMLC	MMMLD
Totali i popullsisë	230.261	197.820	211.562	201.976	212.296	205.935	212.475
Të gjitha banesat		80.932					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2,85	2,44	2,61	2,50	2,62	2,54	2,63
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		3,74					
Totali i ekonomive familjare	61.567	52.893	56.567	54.004	56.764	55.063	56.811
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,76	0,65	0,70	0,67	0,70	0,68	0,70
Devoll (Bashkia)							
	2017	projeksion 2022		projeksion 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	26.716	26.055		24.781		-0,5%	
Të gjitha banesat		9.499					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2,81	2,74		2,61			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		3,71					
Totali i ekonomive familjare	7.201	7.023		6.679			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,76	0,74		0,70			
Devoll (Bashkia)							
	2017	projeksion 2022		projeksion 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	26.716	26.850		27.120		0,1%	
Të gjitha banesat		9.499					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2,81	2,83		2,85			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		3,71					
Totali i ekonomive familjare	7.201	7.237		7.310			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,76	0,76		0,77			
Devoll (Bashkia)							
	2017	projeksion 2022		projeksion 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	26.716	29.309		35.275		1,87%	
Të gjitha banesat		9.499					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2,81	3,09		3,71			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		3,71					
Totali i ekonomive familjare	7.201	7.900		9.508			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,76	0,83		1,00			

Tabela 1.5.4.5: Rezultatet krahasuese të popullsisë -banesave me përqindje ndryshimi të popullsisë (-0.5% dhe 0.5%), gjetja e popullsisë për të mbuluar strehimin për bashkinë Devoll

Tabela 1.5.4.5 paraqet të dhëna për Devollin në nivel qarku dhe bashkie. Në nivel qarku (Korce), sipas studimit të Shërbimit Statistikor Shqiptar (INSTAT), popullsia mund të ulet nga 7,72% deri 14,09%. Duke pasur parasysh mjaftueshmërinë e strehimit ekzistues, vlerësohet se në vitin 2011 kemi një raport 1(një) banesë për 2,85 banorë, ndërsa për një periudhë 20 vjeçare ky raport parashikohet të arrijë nga 2,44 deri në 2,63 banorë për banesë. Kjo do të thotë se do të ketë një rritje të banesave bosh në të gjithë qarkun.

Përveç kësaj, në bazë të mesatares të anëtarëve për familje (3,74 banorë /njësi ekonomike familjare), llogaritet evolucioni i njësive ekonomike familjare dhe rrjedhimisht raporti ndërmjet banesave dhe njësive ekonomike familjare në një periudhë prej 20 vjetësh. Tabela

tregon se në vitin 2011, rreth 76% e banesave në qark përdoren për qëllime banimi. Kjo përqindje mund të arrijë nga 70% deri në 65% në 20 vjet, duke shënuar një rënie prej -6% dhe -11% respektivisht.

Më konkretisht, në lidhje me bashkinë e Devollit, u krijuan dy skenarë. Skenari i parë ndjek modelin e rritjes të popullsisë sipas studimit të INSTAT-it, me një normë të reduktimit të popullsisë prej -0.5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq në të cilin parashikohet rritja vjetore e popullsisë prej 0,%. Duke simuluar modelin e hvillimit të popullsisë në nivel bashkie, u konstatua se përqindja e banesave që përdoren sot është 76% mund të reduktohet në 70%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në 15 vjet. Përkundrazi, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përqindja e përdorimit të banesave pritet të rritet nga 76% në 77%, duke shënuar një rritje prej 7%.

Megjithëse, sipas skenarit më të keq, vërehet një rritje e përdorimit të banesave, ekziston një përqindje banesash prej 23%, që mbeten e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përrllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,87% për bashkinë e Devollit.

Në përputhje me modelin e mësipërm, janë bërë llogaritjet për Njësitë Administrative që përbëjnë bashkinë në studim. Tabelat e mëposhtme tregojnë përqindjen e ritmit të ndryshimit të popullsisë që kërkohet për të mbuluar banesat, për Njësitë Administrative që përbëjnë bashkinë e studimit.

BILISHT				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	6250	6820	8120	1.76%
Të gjitha banesat	2174			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.87	3.14	3.73	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	3.73			
Totali i ekonomive familjare	1676	1828	2177	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.77	0.84	1.00	
HOCISHT				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	4461	4740	5351	1.22%
Të gjitha banesat	1452			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.07	3.26	3.69	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	3.68			
Totali i ekonomive familjare	1212	1288	1454	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.83	0.89	1.00	
MIRAS				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	6577	7340	9143	2.22%
Të gjitha banesat	2403			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.74	3.05	3.80	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	3.8			
Totali i ekonomive familjare	1731	1932	2406	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.72	0.80	1.00	
PROGER				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	3988	4337	5128	1.69%
Të gjitha banesat	1397			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.85	3.10	3.67	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	3.67			
Totali i ekonomive familjare	1087	1182	1397	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.78	0.85	1.00	
QENDER BILISHT				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	5440	6068	7551	2.21%
Të gjitha banesat	2073			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.62	2.93	3.64	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	3.64			
Totali i ekonomive familjare	1495	1667	2074	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.72	0.80	1.00	

Tabela 1.5.4.6: Rezultatet krahasuese të popullsisë -banesave me ritmin e duhur të ndryshimit, gjetja e popullsisë për të mbuluar strehimin në Njesitë Administrative të bashkisë Devoll

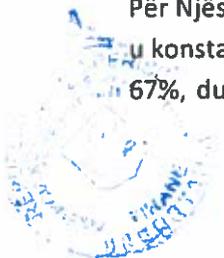
Për Njësinë Administrative Bilisht, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura (që sot është 77%) mund të reduktohet në 71%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 77% në 79%, duke shënuar një rritje prej 2%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 21%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,76% për Njësinë Administrative Bilisht.

Për Njësinë Administrative Hoçisht, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura (që sot është 83%) mund të reduktohet në 77%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 83% në 85%, duke shënuar një rritje prej 2%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 1%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,22% për Njësinë Administrative Hoçisht.

Për Njësinë Administrative Miras, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura (që sot është 72%) mund të reduktohet në 67%, duke shënuar një ndryshim prej -5% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 72% në 73%, duke shënuar një rritje prej 1%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 27%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 2,22% për Njësinë Administrative Miras.

Për Njësinë Administrative Progër, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura që sot është 78% mund të reduktohet në 72%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 78% në 79%, duke shënuar një rritje prej 1%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 21%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,69% për Njësinë Administrative Progër.

Për Njësinë Administrative Qendër Bilisht, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura (që sot është 72%) mund të reduktohet në 67%, duke shënuar një ndryshim prej -5% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt,

sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 72% në 73%, duke shënuar një rritje prej 1%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 27%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjaftueshmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përlogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 2,21% për Njësinë Administrative Qender Bilisht.

Konkluzione

Popullsia në bashkinë Devoll parashikohet të bjerë ndjeshëm gjatë një periudhe 20-vjeçare (të dhënat e INSTAT-it), për shkak të rënies së lindjeve dhe rënies natyrore të popullsisë, si dhe për shkak të migrimit ndërkombëtar dhe të brendshëm drejt qendrave të mëdha ekonomike. Përkundër rënies së madhe të parashikuar në një periudhë prej 20 vjetësh, u gjykua e nevojshme të simulohet një skenar më i keq, me përdorimin e formulës së përbërë për të parashikuar evolucionin e popullsisë në të ardhmen. Mbulimi i skenarit më të keq konsiderohet i nevojshëm, pasi parashikimi për një kërkesë më të lartë në të ardhmen do të mbulojë një kërkesë të vogël të mundshme, ndërsa nuk mund të ndodhë e kundërta pasi do të krijojë probleme serioze.

Më konkretisht, është parashikuar që në qarkun e Korçë popullsia gjatë 20 viteve të ardhshme të reduktohet nga 7,72% në 14,09%. Sipas gjendjes ekzistuese të strehimit në qark, ka mjaftueshmëri të banesave boshë të rendit prej 27,39% të numrit të përgjithshëm të banesave. Ky fakt tregon se përqindja e banesave bosh do të rritet. Në të kundërt, gjatë 20 viteve të fundit është vërejtur një shtim i ndërtimeve për qëllime banimi në qarkun e Korçë, i cili, i kombinuar me rënien e madhe të popullsisë, ka rritur situatën ekzistuese të strehimit. Megjithatë, në bashkinë Devoll, ngritja e ndërtesave të banimit nuk ndjek modelin e qarkut, pasi gjatë 20 viteve të fundit është vërejtur se ka rënie në krahasim me 20 vitet e mëparshme, ndoshta për shkak të pakësimit të numrit të popullsisë.

Më konkretisht, u simulua një model i evolucionit të popullsisë, në një periudhë prej 15 vjetësh nga viti bazë (2017), me një normë vjetore të ndryshimit prej -0.5% në mënyrë që të jenë në përputhje me të dhënat e INSTAT dhe një skenar më i keq, sipas formulës së përbërë, në mënyrë që të analizohet mjaftueshmëria e strehimit në rastin e rritjes së popullsisë me një normë ndryshimi prej 0.1%.

Përveç kësaj, për vlerësimin e përgjithshëm të riskut dhe kuptimin më të mirë të nevojave të ardhshme të strehimit, u përlogarit norma e zhvillimit të popullsisë në periudhë kohore 15 vjet, me qëllim që të ketë zënie (okupim) të banesave në nivel bashkie. Për sa i përket bashkisë së Devollit, norma e ndryshimit të popullsisë duhet të jetë 1.87% në vit në mënyrë që të ketë zënie (okupim) të plotë në ndërtesat që përdoren për qëllime banimi. Siç mund të vërehej norma e ndryshimit që u përlogarit për bashkinë e studimit, është mjaft e madhe dhe jo në përputhje me zhvillimet aktuale të popullsisë së Shqipërisë.

Në nivelin e Njësisë Administrative që formojnë bashkinë Devoll, ndiqet i njëjti model në të gjitha Njësitë Administrative të bashkisë. Më konkretisht, shkalla e ndryshimit të popullsisë, në mënyrë që të ketë plotësi në ndërtesat që përdoren për qëllime banimi, duhet të arrijë

1.76% për Bilishtin, 1.22% për Hoçishtin, 2.22% për Mirasin, 1.69% për Progrin dhe 2.21% për Qendër Bilisht.

Në përfundim, sipas të dhënave të përpunuara të popullsisë, të dhënave të INSTAT-it për situatën e strehimit si dhe metodologjisë dhe analizave të përdorura në seksionet e mësipërme në lidhje me evoluimin e popullsisë në krahasim me banesat ekzistuese, në periudhë 15 vjet, vihet re se sipas versionit A nuk ka nevojë të ndërtohen ndërtesa të reja për qëllime banimi për të mbuluar nevojat për strehim të ardhshëm.

Gjithashtu, duhet të merret parasysh data e ndërtimit të banesave dhe gjendja e tyre, që janë faktorë të rëndësishëm që ndikojnë në mjaftueshmërinë dhe cilësinë e banesave dhe që veprojnë negativisht me kalimin e kohës.

1.5.5. Zhvillim ekonomi

Për realizimin e qëllimeve që lidhen me zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik të Bashkisë, jepen drejtimet e mëposhtme, të cilat analizohen në tre sektorë.

A. Bujqësi

Bujqësia përbën aktivitetin kryesor prodhues me shumë perspektiva për Bashkinë. Toka fushore pjellore përreth lumit Devoll përbën avantazh krahasues dhe bazën për zhvillimin bujqësor. Konsolidimi i saj mund të arrihet nëpërmjet kombinimit të ndërhyrjeve, si:

- Organizimit dhe promovimit të bashkimeve të të gjithë atyre që përfshihen në zinxhirin e prodhimit (psh. kultivues, përpunues, tregtarë). Nëpërmjet administrimit kolektiv përfitimet shumëfishohen, ndërsa arrihet reduktim i kostos në tregun e farave, bimëve, plehrave kimikë, lëndëve djegëse, etj, çmimit më të mirë të shitjes, promovimit më të lehtë të tyre, mbështetjes në përballjen e sëmundjeve apo katastrofave natyrore.
- Trajnimit të fermerëve me metoda racionale kultivimi, që janë miqësore ndaj mjedisit, përdorimit të teknologjive të reja dhe produkteve risi. Informimi i vazhdueshëm i fermerëve në lidhje me çështje të interesit të tyre, si lloje të reja kultivimesh, zhvillime teknologjike, rreziqe dhe sëmundje të bimëve, mbrojtja nga fenomene atmosferike, mund të arrihen nëpërmjet këtyre organeve kolektive.
- Kërkimit të certifikimeve dhe dhënies së identitetit produkteve bujqësore të zonës që do t'i bëjë ato të njohura (psh. molla Devoll).
- Zbatimit të praktikave më të mira kultivuese sipas zonave, në bazë të karakteristikave të tyre të tokës dhe atyre hidrologjike me ndihmën e teknologjisë.
- Importimit të kultivimeve të reja efikase që do të tërheqin investime të reja dhe futjes së fermerëve të rinj, që do të konsolidojnë jo vetëm të ardhurat, por edhe ekonominë, nëpërmjet diferencimit dhe heqjes së monokultivimit.
- Modernizimit të ujitjes kolektive ose tharjes me rrjete bashkëkohore, nëntokësore.
- Krijimit të infrastrukturave të përbashkëta, bashkëkohore të mbështetjes, si pikave të grumbullimit, magazinimit dhe disponimit të produkteve bujqësore në vende të përzgjedhura.

Një disavantazh në sektorin e bujqësisë është madhësia e vogël dhe copëzimi i fushave, që prish vazhdimësinë e prodhimit, detyron fermerët të lëvizin nga fusha në fushë dhe krijojnë kushte braktisjeje të parcelave të largëta dhe të paarrtshme. Studimi dhe zbatimi i një plani ripërcaktimi të kufijve të parcelave dhe rindarjes së tokës me ekspert, krijimi i parcelave më të mëdha në sipërfaqe, me karakter homogjen, ka si qëllim shfrytëzimin e plotë të tokës bujqësore.

Qëllimi i të gjithë rrjetit të sipërpërmendur të veprimeve është përmirësimi i të ardhurave dhe përmirësimi i cilësisë së jetës së fermerit, tërheqja e më shumë investimeve dhe konsolidimi i ekonomisë vendase.

B. Industri

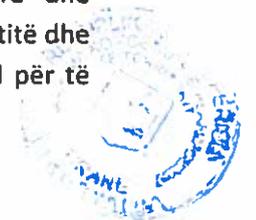
Krijimi i një hapësire të organizuar për pritjen e sipërmarrjeve që do të disponojë infrastrukura dhe shërbime bashkëkohore (telekomunikacioni, energjie, ujitjeje – kanalizimi) është i domosdoshëm dhe do të lehtësojë atraksionin e sipërmarrjeve dhe aktiviteteve të reja, duke shfrytëzuar paralelisht avantazhin e pozicionit kyç dhe aksesueshmërisë (kalim ndërkuftar).

Përpunimi i produkteve bujqësore përbën aktivitetin themelor që do të mund të zhvillohej në një Bashki rurale, siç është Devolli. Theksohet fakti se sektori i përpunimit lidhet edhe me aktivitete të tjera me karakter industrial, si prodhimi i llojeve të ambalazhimit të produkteve bujqësore, administrimi i mbetjeve organike dhe prodhimi i plehrave kimikë biologjikë, që gjithashtu mund të zhvillohen në kufijtë e Bashkisë. Gjithashtu, kjo lidhet edhe me sektorin e transporteve, nëpërmjet krijimit të rrjeteve të magazinimit, mirëmbajtjes së produkteve të freskëta dhe të standartizuara. Gjithashtu, për shkak të pozicionit kufitar mund të zhvillojë më tej industrinë e llojeve të veshjeve dhe këpucëve, që tashmë ekzistojnë.

Së fundmi, Bashkia disponon burime minerale, të cilat mund të shfrytëzohen, kur kushtet e jashtme e bëjnë të mundur. Ndërkohë, është diçka e rëndësishme të sigurohet se në çdo rast, operacionet minerale nuk do të jenë në konflikt dhe nuk do të nënvlerësojnë përdorime dhe funksione të tjera (p.sh. vendbanimet fqinje) dhe nuk do të trondisin ekuilibrin e peisazhit, kryesisht në zonat e ndjeshme. I njëjti kujdes duhet të tregohet edhe gjatë projektimit të hidrocentraleve.

C. Turizmi

Turizmi alternativ mund të përbëjë fushën e mundësive të reja ekonomike për popullsinë vendase. Gjithashtu, do të kontribojë në njohjen e Bashkisë dhe në pasurimin e identitetit të saj. Për këtë qëllim, gjykohet i nevojshëm shfrytëzimi i kombinuar i të gjithë burimeve turistike të disponueshme, në bazë të një plani të integruar, që do të hartohet nga Bashkia në bashkëpunim me banorët dhe sipërmarrjet vendase. Qëllimi konsiston në faktin se Bashkia duhet të jetë atraktive për vizitorin, nga aspekti i infrastrukturave dhe shërbimeve turistike dhe nga kjo gjë popullsia vendase të dalë me përfitime. Kjo e fundit nënkupton se banorët (a) do të pasurojnë dhe do të zhvillojnë më tej aktivitetet ekonomike dhe do të kenë bashkëpunime ndërmjet tyre, (b) do të fitojnë infrastrukura të përmirësuara dhe bashkëkohore (sociale dhe teknike) dhe (c) do të ruajnë dhe do të promovojnë veçantitë dhe traditat e tyre, dhe njëkohësisht do të zhvillojnë aftësi të reja (trajnim profesional për të rinjtë dhe gratë, krijimi i grupeve lokale, etj.).

Bashkia disponon dy zona të gjera që inkuadrohen në zonat me përparësi zhvillimi të turizmit, në përputhje me Vendimin e KKT nr. 1, datë 26.07.2018 për "Shpalljen e zonave me përparësi zhvillimin e turizmit në territorin e Republikës së Shqipërisë". Në pjesën veriore ndodhet Parku Kombëtar i Prespës, me jehonë ndërkombëtare. Në kufijtë e Bashkisë përkon edhe një pjesë e Prespës së Vogël, që do të përbëjë destinacion ekoturistik. Kuadri i zhvillimit përcaktohet nga Plani i Administrimit, tashmë i miratuar. Ndërhyrjet duhet të jenë të buta dhe plotësuese. Në këtë drejtim, është i vlefshëm bashkëpunimi me Bashkinë Pustec, me të cilën ndajnë Parkun Kombëtar. Qendra e kësaj zone veriore mund të jetë Treni, për shkak të njohshmërisë që gëzon dhe monumenteve që disponon. Do të funksionojë si pikënisje ekskursionesh në Parkun Kombëtar, me vendosjen e pikës informuese dhe njësisë të vogla turistike.

Zona e dytë përfshin vargmalin e Moravës. Mali, fshatrat e tij dhe potenciali njerëzor ofrojnë forma të shumëllojshme turizmi: (a) ekoturizëm në bazë të zonave të mbrojtura dhe monumenteve natyrore, (b) turizëm kulturor në bazë të arkitekturës, monumenteve kulturore, historisë, traditave, festave, (c) agroturizëm, duke shfrytëzuar peisazhin, prodhimin bujqësor vendas, gastronominë, (d) turizëm sportiv / turizëm aventurë (çiklizëm, ski, etj). Shënjimi i monopateve, vendosja e pikave të informacionit për elementë të veçantë (psh. flora dhe fauna), krijimi i infrastrukturave të mikëpritjes dhe akomodimit, përmirësimi i kalueshmërisë, veprimet e reklamimit – promovimit, janë disa nga veprimet që duhet të ndërmerren, nëpërmjet bashkëpunimit të iniciativës publike dhe private.

Si qendër e kësaj zone zhvillimi do të funksionojnë Nikolica dhe Arrëz. Inkuadrimi i tyre në Programin e Integruar për Zhvillimin Rural (Programi i 100 fshatrave) ofron mundësi për përmirësimin e infrastrukturave të tyre dhe krijimin dhe funksionimin e infrastrukturave agroturistike, si edhe promovimin, njohjen dhe futjen në rrjet.

Inkuadrimi i Moravës në Rrjetin Emerald dhe miratimi i një plani administrimi do të ndihmojnë në konsolidimin e mbrojtjes dhe qëndrueshmërisë së zhvillimit.

Gjithashtu, një element të veçantë për Bashkinë përbën organizimi shumë i mirë urbanistik dhe rezerva ndërtimore shumë interesante në vendbanimet e Moravës. Regjistrimi i saj, promovimi dhe zëvendësimi duhet të përbëjnë qëllime konkrete në kuadrin e strategjisë turistike vendase. Për realizimin e tyre, Bashkia mund të bashkëpunojë me ente publike (psh. universitete të arkitekturës) dhe ente private (psh. CHwB), të cilët disponojnë njohuri teknologjike dhe eksperiencë. Gjithashtu, me qëllim që ndërtesat të mbeten të gjalla, duhet të synohet rifunksionimi i tyre ose ripërdorimi i tyre, në bashkëpunim me pronarët e tyre. Inkuadrimi i tyre në sektorin e turizmit në formën e strehimeve, restoranteve, kafeneve, qendrave të kulturës, info point, etj.

Gjatë projektimit të zhvillimit turistik, mund të përfshihen edhe vende apo pika të tjera, me qëllim që produkti turistik të pasurohet dhe vizitori të përfitojë një imazh të plotë për Bashkinë, nëpërmjet një rrjeti konkret. Vende të tilla janë vetë qyteti i Bilishtit, me Ansamblin-Muze, por edhe korridoret e gjelbëra në mal dhe lumi, që do të mund të krijoheshin, duke bashkuar elementë të shpërndarë me vlerë, si zona e Hocsht-Zicisht me pasuritë kulturore dhe korridoret shëtitëse në natyrë, si edhe Brezi i Gjelbër European. Gjithashtu, zbatimi i programeve dhe strukturave për promovimin e trajnimit të shoqërisë

lokale në lidhje me çështjet e turizmit, si edhe ndërlidhja e tyre me sektorët e tjerë prodhues, janë faktorë të rëndësishëm.

Ç. Parashikimet financiare

Me synim për të shqyrtuar investimet gjatë pesë viteve të ardhshme, ne po analizojmë se si kanë lëvizur investimet e huaja direkte në Shqipëri vitet e fundit. Në veçanti, në nivel vendi, niveli i investimet e huaja direkte, ka regjistruar në vitin 2013, krahasuar me vitin 2012, një rritje të konsiderueshme prej 41.90% (pas një rritjeje prej 5.62% në vitin e mëparshëm). Në veçanti, vlera e investimet e huaja direkte në vitin 2013 arriti në 944.76 milionë euro ose rreth 10% të PBB. Sipas statistikave të fundit të publikuara nga Banka e Shqipërisë, shuma e investimeve të huaja direkte (FDI stock) në Shqipëri në vitin 2013 arriti në € 4,2 miliardë, duke shënuar një rritje prej 8% në krahasim me vitin 2012, ndërsa për të njëjtën periudhë fluksi i investimeve të huaja direkte arriti në 944.76 milionë euro, duke shënuar një rritje prej 42% krahasuar me vitin 2012.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Flukset hyrëse IHD	481,13	665,15	716,91	793,33	630,35	665,78	944,76
Transf.% vitin e mëparshëm	-	38,25%	7,78%	10,66%	-20,54%	5,62%	41,90%

Tabela 1.5.5.1: Fluksi i Investimeve të Huaja Direkte në Shqipëri 2007-2013, në milionë € (Burimi: Banka e Shqipërisë)

Sipas statistikave më të fundit të publikuara nga Banka e Shqipërisë, stoku i IHD në Shqipëri në vitin 2013 arriti në 4.2 miliardë euro, një rritje prej 8% krahasuar me vitin 2012, ndërsa fluksi i investimeve të huaja direkte arriti në 944.76 milionë euro, duke shënuar një rritje prej 42% krahasuar me vitin 2012.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
IHD (Stock)	382,33	614,22	865	1.056,98	1.829,58	2.061,15	2.261,44	2.435,97	3.399,90	3.892,90	4.187,51
Transf.% vitin e mëparshëm		61%	41%	22%	73%	13%	10%	8%	40%	15%	8%

Tabela 1.5.5.2: Investime të Huaja direkte (Stock) në Shqipëri 2003-2013, në milionë € (Burimi: Banka e Shqipërisë)

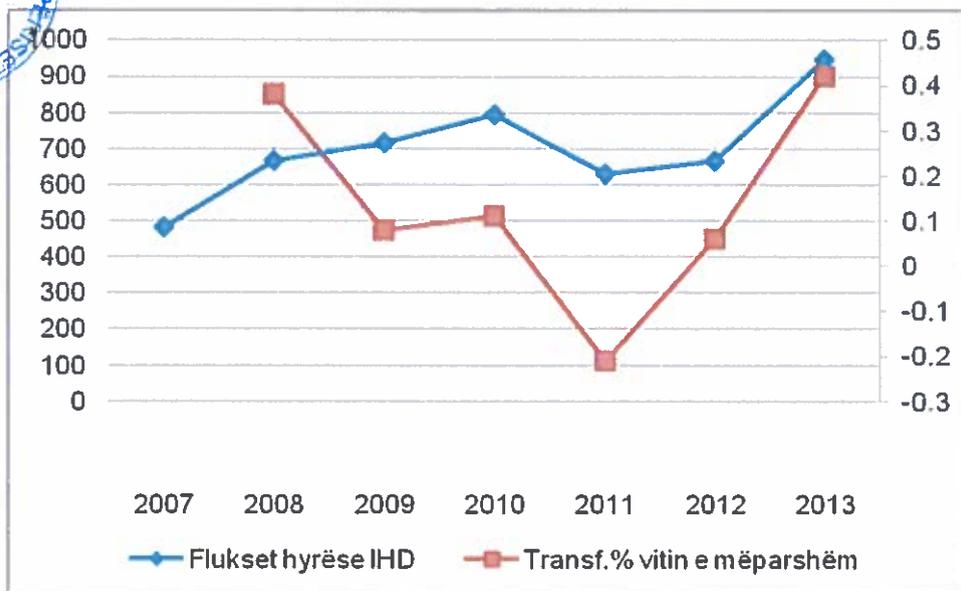

Diagrama 1.5.5.1: Fluksi i Investimeve të Huaja Direkte në Shqipëri 2003-2013, në milionë Burimi: Banka e Shqipërisë

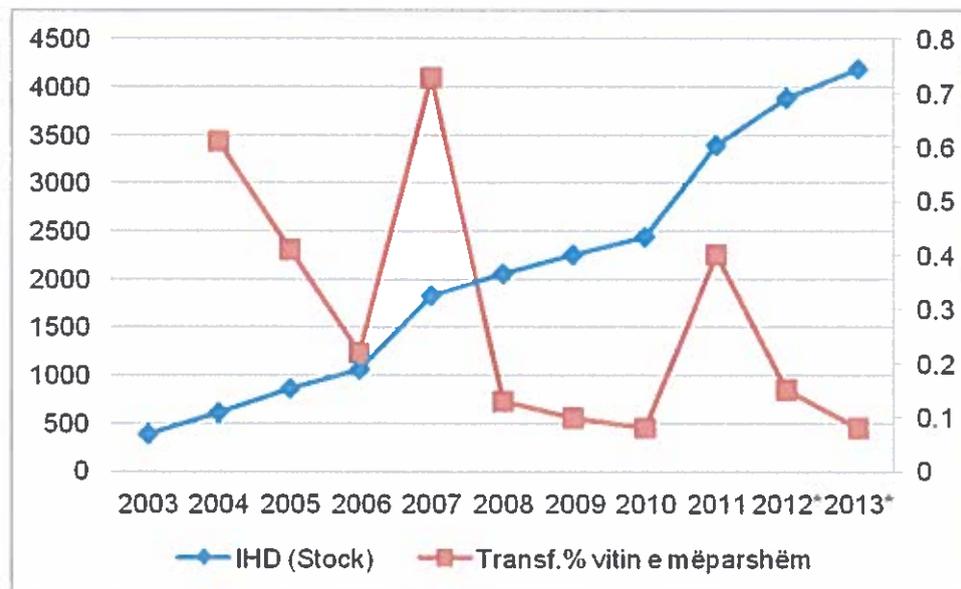

Diagrama 1.5.5.2: Investimet e huaja direkte në Shqipëri 2003-2013, në milion €, Burimi: Banka e Shqipërisë

Vlen të përmendet se gjatë 10 viteve të fundit shuma e përgjithshme e stokeve të Investimeve të Huaja Direkte u rrit me shpejtësi. Nga 382,33 milionë euro në vitin 2003, ajo ishte parashikuar në 4,2 miliardë euro në vitin 2013. Norma e rritjes së IHD në Shqipëri, edhe pse në rritje, është luhatëse, varësisht nga kushtet ekonomike ndërkombëtare dhe

vendore.

Origjina	2013	Ndryshimi 2013/2012	2012	Ndryshimi 2012/2011	2011	Ndryshimi 2011/2010	2010	2009	2008	2007
Greqi	1087.75	39.10%	782.01	54.11%	507.45	-15.57%	601.05	559.93	565.61	520.56
Kanada	797.44	13.17%	704.66	33.12%	529.36	96.12%	269.91	101.81	8.48	1.00
Itali	503.28	10.17%	456.84	6.90%	427.36	10.49%	386.79	347.86	321.46	220.10
Austri	424.98	8.81%	390.58	-11.95%	443.60	25.42%	353.69	220.54	186.42	146.72
Hollande	390.14	15.59%	337.52	33.38%	253.05	13.64%	222.67	207.33	187.50	273.88
Turqi	369.78	12.50%	328.69	75.04%	187.78	0.60%	186.66	235.12	189.70	154.05
Gjermani	115.26	14.73%	100.46	20.17%	83.60	-0.29%	83.84	74.45	66.18	52.39
Qipro	110.18	4.15%	105.79	-18.12%	129.20	114.87%	60.13	50.34	54.10	34.32
Zvicer	98.36	-75.10%	395.02	-27.35%	543.74	696.81%	68.24	108.28	136.54	13.92
France	83.37	-1.81%	84.91	66.52%	50.99	27.89%	39.87	26.21	23.96	19.40
Totali dhjete te pareve	3980.54	7.98%	3686.48	16.80%	3156.13	38.86%	2272.85	1931.87	1739.95	1436.34
Të tjerë	206.97	0.27%	206.41	-15.33%	243.78	49.45%	163.12	329.56	321.20	393.24
Totali përgjithshëm	4187.51	7.57%	3892.89	14.50%	3399.91	39.57%	2435.97	2261.43	2061.15	1829.58

Tabela 1.5.5.3: Investime të Huaja direkte (Stock) në Shqipëri 2007-2013, në milionë €, Burimi: Banka e Shqipërisë

Vendet nga të cilat, kryesisht, vjen kapitali i huaj në Shqipëri janë renditur në tabelën në vijim.

Origjina	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Greqi	25.98%	20.09%	14.93%	24.67%	24.76%	27.44%	28.45%
Kanada	19.04%	18.10%	15.57%	11.08%	4.50%	0.41%	0.05%
Itali	12.02%	11.74%	12.57%	15.88%	15.38%	15.60%	12.03%
Austri	10.15%	10.03%	13.05%	14.52%	9.75%	9.04%	8.02%
Hollande	9.32%	8.67%	7.44%	9.14%	9.17%	9.10%	14.97%
Turqi	8.83%	8.44%	5.52%	7.66%	10.40%	9.20%	8.42%
Gjermani	2.75%	2.58%	2.46%	3.44%	3.29%	3.21%	2.86%
Qipro	2.63%	2.72%	3.80%	2.47%	2.23%	2.62%	1.88%
Zvicer	2.35%	10.15%	15.99%	2.80%	4.79%	6.62%	0.76%
France	1.99%	2.18%	1.50%	1.64%	1.16%	1.16%	1.06%
Totali dhjete te pareve	95.06%	94.70%	92.83%	93.30%	85.43%	84.42%	78.51%
Të tjerë	4.94%	5.30%	7.17%	6.70%	14.57%	15.58%	21.49%
Totali përgjithshëm	100.00%

Tabela 1.5.5.4: Investimet e huaja direkte në Shqipëri (stoqe), (Përqindja sipas shtetit), Burimi: Banka e Shqipërisë

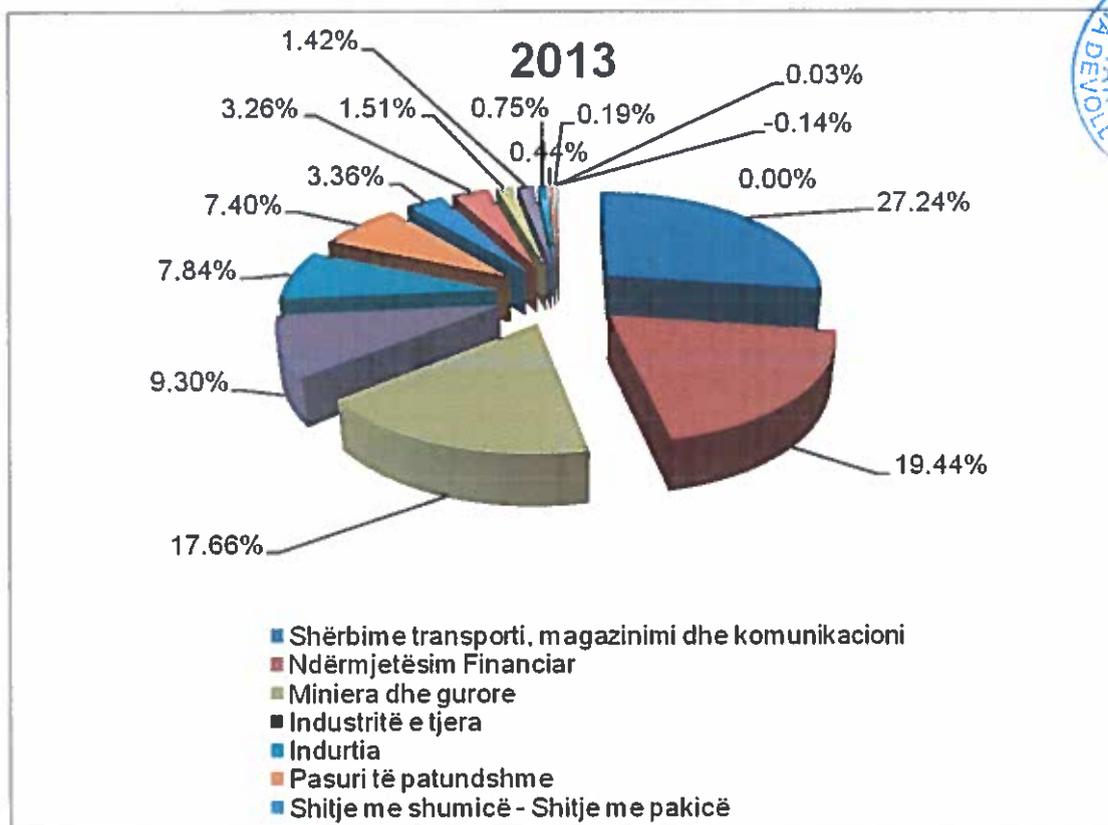
	2012	Përqindja 2012	2013	Përqindja 2013	Ndryshimi 2013/2012
Shërbime transporti, magazinimi dhe komunikacioni	789.24	20.27%	1143.91	27.32%	44.94%
Ndërmjetësim Financiar	752.62	19.33%	816.46	19.50%	8.48%
Miniera dhe gurore	810.03	20.81%	741.81	17.71%	-8.42%
Industritë e tjera	616.05	15.82%	390.64	9.33%	-36.59%
Indurtia	334.57	8.59%	329.13	7.86%	-1.63%
Pasuri të patundshme	90.30	2.32%	310.90	7.42%	244.30%
Shitje me shumicë - Shitje me pakicë	156.52	4.02%	141.27	3.37%	-9.74%
Ndërtime	142.09	3.65%	137.03	3.27%	-3.56%
Hotele dhe restorante	63.41	1.63%	63.42	1.51%	0.02%
Organizata ndërkombëtare	45.67	1.17%	59.74	1.43%	30.81%
Shërbime sociale dhe shëndetësore	35.80	0.92%	31.67	0.76%	-11.54%
Shërbime të tjera sociale	18.41	0.47%	18.35	0.44%	-0.33%
Arsim	6.80	0.17%	8.03	0.19%	18.09%
Bujqësi, gjueti dhe pylltari	1.09	0.03%	1.10	0.03%	0.92%
Furnizimi me energji elektrike, gaz dhe ujë	30.30	0.78%	-5.93	-0.14%	-119.57%
Peshkim	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00%
Totali	3892.90	100.00%	4187.53	100.00%	7.57%

Tabela 1.5.5.5: Investimet e Huaja Direkte në Shqipëri (stock), sipas veprimtarive (në milion €), Burimi: Banka e Shqipërisë

Greqia është investitori kryesor i huaj në Shqipëri, duke zënë një pozicion të qëndrueshëm të parë nga 2007 në 2013, me përjashtim të vitit 2011. Në bazë të shifrave të rishikuara për vitin 2013, vendi ynë zotëron 26% të të gjitha IHD stock në Shqipëri. Për të njëjtën periudhë, vende të tjera me përqindje të konsiderueshme të stokut total të IHD janë Kanadaja (19%), Italia (12%), Austria (10%), Holanda (9%) dhe Turqia 9%). Ndërsa ndjekin Gjermania, Qipro, Zvicra dhe Franca.

Pjesa më e madhe e stokut të IHD në Shqipëri kanë të bëjnë me transportin, magazinimit dhe komunikacionin (27%), ndërmjetësimin financiar (20%) dhe minierat dhe guroret (18%). Ndjekin përqindjet më të ulëta apo sektorë të industrive të tjera (9%), të industrisë (8%), pasuri të patundshme (7%), ndërtim (3%), shitje me shumicë (3%), hotele dhe restorante (2%), ndërkohë që të gjithë sektorët e tjerë kalojnë pak ose nuk kalojnë shifrën prej 1% secila.

Digrama 1.5.5.3: Investimet e Huaja Direkte në Shqipëri (stock), sipas veprimtarive (në milion €), Burimi: Banka e Shqipërisë

Për sa i përket sektorit të investimeve, i cili parashikohet të jetë prezent në periudhën e ardhshme, dhe në veçanti gjatë pesë viteve të ardhshme, mendojmë se do të përqëndrohet në:

1. Në programet evropiane (për shembull Balkan Med etj) që pritet të realizohen në periudhën tjetër të programimit
  - IPA II (2014-2020)
  - Shqipëria – kontributi financiar në kuadër të IPA II
  - Interreg IPA CBC “Italy – Albania – Monstenegro” 2014-2020
  - Interreg V-B “Mediterranean (MED)” Programme 2014-2020
2. Në investimet nga programi i investimeve publike që parashikohet se do të kryhen nga pushteti vendor.
3. Në investimet direkte të reja që parashikohen se do të zbatohen në periudhën e ardhshme, nëpërmjet financimeve të tjera (p.sh. Banka Botërore, BEI, BERZH, investimet greko-shqiptare, investimet italiane-shqiptare etj.) dhe së fundi
4. Në investimet e pushtetit vendor- bashkitë e zonës së studimit që do të vijnë nga të ardhurat e veta, përmes formave të ndryshme të parashikuara ligjore dhe të reciprocitetit.

Për këtë qëllim, analizojmë veprimet e mësipërme me qëllim për të njohur fushat e veprimit në të cilat mund të përqëndrohet Bashkia e Devollit.

A. Programe evropiane (p.sh. IPA (2014-2020), Balkan Med etj) që do të zbatohen në periudhën e ardhshme programore

A.1 IPA II (2014-2020)

Instrumenti i Ndhmës së Para-Anëtarësimit (IPA) është instrumenti me të cilin BE mbështet reformat në "vendet e zgjerimit" me ndihmë financiare dhe teknike. Fondet e IPA forcojnë aftësitë e vendeve përgjatë gjithë procesit të pranimit, me rezultat zhvillime pozitive progresiste në rajon. Për periudhën 2007-2013, IPA kishte një buxhet prej rreth 11.5 miliardë euro, pasardhësi i tij, IPA II, do të mbështetet në rezultatet e arritura tashmë duke kushtuar 11.7 miliardë euro për periudhën 2014-2020.

Përfituesit e sotëm janë Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Maqedonia e Veriut, Kosova, Mali i Zi, Serbia dhe Turqia.

Fondet e para-pranimit të BE-së janë një investim i shëndoshë në të ardhmen, si të vendeve të zgjerimit por edhe të vetë BE. Ato ndihmojnë përfituesit të ndërmarrin reforma politike dhe ekonomike, duke i përgatitur ata për të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi në BE. Këto reforma duhet ti ofrojnë qytetarëve të tyre mundësi më të mira dhe do të lejojnë zhvillimin e standardeve të barabarta me ato që gëzojnë qytetarët e BE-së.

Fondet e para-pranimit ndihmojnë gjithashtu edhe vetë BE-së për të arritur objektivat e saj në lidhje rimëkëmbjen e qëndrueshme ekonomike, furnizimin me energji elektrike, transportin, mjedisin, ndryshimet klimatike, etj.

Asistenca para pranimit/ investimet në:

- Reforma në administratën publike.
- Legjislacioni.
- Ekonomi e qëndrueshme.
- Njerëzit.
- Bujqësia dhe zhvillimi rural.

IPA II përcakton një kuadër të ri për ndihmën e para-anëtarësimit për periudhën 2014-2020. Risia më e rëndësishme e IPA II është fokusi i saj strategjik. Dokumentet e Strategjisë për çdo vend janë dokumentet specifike të planifikimit strategjik që janë përgatitur për secilin përfitues gjatë periudhës 7-vjeçare. Ato do të sigurojnë autonomi më të madhe nga përfituesit përmes integritet të programeve të tyre reformuese dhe të zhvillimit. Një dokument strategjik shumëkombësh do të shqyrtojë prioritetet për bashkëpunimin rajonal ose bashkëpunimin territorial.

Mekanizmi IPA II synon reformat brenda zonave të paracaktuara. Këta sektorë mbulojnë fusha të lidhura ngushtë me strategjinë e zgjerimit, të tilla si demokracia dhe qeverisja, shteti i së drejtës apo apo zhvillimi dhe konkurrenca. Kjo qasje sektoriale promovon reforma strukturore që do të ndihmojë transformimin e një sektori të caktuar dhe përshtatjen e tij me standardet e BE. Lejon kalimin drejt një ndihme më të synuar, duke siguruar efektivitetin, qëndrueshmërinë dhe duke u fokusuar në rezultate.

IPA II gjithashtu lejon një përdorim më sistematik të mbështetjes sektoriale të buxhetit. Së fundmi, i jep më shumë rëndësi matjes së performancës: treguesit e rënë dakord me

përfituesit do të ndihmojnë për të vlerësuar deri në çfarë mase janë arritur rezultatet e pritshme.

Shqipëria – kontributi financiar në kuadër të IPA II

Shpërndarja e financimit 2014-2020: 649.4 milionë euro. Fushat prioritare për financim gjatë kësaj periudhe janë:

Demokracia dhe qeverisja:

Forcimi i institucioneve demokratike • reforma e shërbimit publik dhe ofrimi i shërbimeve publike • qeverisje më e mirë ekonomike • përmirësimi i menaxhimit të financave publike • fuqizimi i shoqërisë civile (p.sh. organizatat jo shtetërore, vullnetare).

Shteti i së Drejtës dhe të Drejtat Themelore:

Pushtet gjyqësor i pavarur dhe efektiv, duke ndihmuar policinë për të luftuar kundër korrupsionit • respektimi i konventave për të drejtat e njeriut.

Veprime për mjedisin dhe klimën:

Përputhja me ligjin dhe standardet e BE. Përpunim më i mirë i mbetjeve dhe i trajtimit të ujit • Lufta kundër ndotjes së ajrit.

Transporti:

Infrastrukturë më e mirë dhe lidhje rajonale • Përmirësimi i sigurisë rrugore • Ndërlidhje në rritje (përputhshmëri teknike ndërkufitare).

Konkurrenca dhe novacioni:

Mbështetja e konkurrencës së biznesit • Integrim më i madh në treg • Përmirësim i mjedisit të biznesit • Zhvillimi i turizmit.

Arsimi, punësimi dhe politika sociale:

Sigurimi i një trajnimi efektiv profesional. Shërbime më të mira punësimi dhe politika për tregun e punës • Integrim i personave në nevojë • shërbime shëndetësore efektive dhe shërbime sociale.

Bujqësia dhe zhvillimi rural:

Bujqësi dhe sektor i ushqimit më konkurrues • zbatim i standardeve të sigurisë ushqimore • cilësi më e mirë e jetës në zonat rurale.

Bashkëpunim rajonal dhe territorial:

Promovimi i rrjeteve rajonale, pajtimit dhe marrëdhënieve të mira fqinjësore • duke inkurajuar zhvillimin e qëndrueshëm lokal në rajonet kufitare.

A2. Programi "Interreg IPA CBC Italy – Albania – Montenegro" 2014-2020

Programi "Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mal i Zi" është një program tre-palësh CBC bashkë-financuar nga Bashkimi Evropian përmes Instrumentit të Para-Anëtarësimit (IPA) gjatë periudhës së programimit 2014-2020. Programi është hartuar në kuadër të strategjisë evropiane për zhvillim të zgjuar, gjithëpërfshirës dhe zhvillim të qëndrueshëm (Europa 2020). Ai synon të ndihmojë vendet pjesëmarrëse për të arritur objektivat e tyre kombëtare për vitin 2020, promovimin e bashkëpunimit ndërkufitar në të gjithë Mesdheun, në kuadër të ndihmës integruese të Shqipërisë dhe Malit të Zi për në Bashkimin Evropian.

Programi është në përputhje me Strategjinë e gjerë makro-rajonale të BE për rajonin e Adriatikut dhe Jonit (EUSAIR) dhe ndihmon zonat e Adriatik-Jonit të Italisë, të Shqipërisë dhe Malit të Zi të arrijnë zhvillimin bazuar në katër akset e EUSAIR, zhvillimin blu, lidhjen e zonës, cilësinë e mjedisit dhe turizmin e qëndrueshëm.

Zona përfituese e programit mbulon një total prej 66.365 km² dhe një popullsi prej 7,805,809 banorësh, dhe përfshin:

Italia	Rajoni PUGLIA: provinca e Bari, BAT Barletta-Andria-Trani, Brindisi, Foggia, Lecce, Taranto RAJONE MOLISE: provincat e Campobasso dhe Isernia
Shqipëria	Gjithë vendi
Mali i Zi	Gjithë vendi

Buxheti i përgjithshëm i Programit arrin shumë më prej 92,707,558 €.

Programi bashkë financohet nga instrumenti i ndihmës pata anëtarësim (IPA) me 85% dhe kërkon pjesë të bashkë-financimit shtetëror prej 15%. Objektivi kryesor i programit Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali të Zi është forcimi i bashkëpunimit në rajonin e programit për trajtimin e sfidave të përbashkëta me qëllim forcimin dhe integrimin e zhvillimit territorial. Qëllimi i tij është për tu mundësuar autoriteteve rajonale dhe lokale, nga rajone të përzgjedhura, të ndajnë njohuritë dhe përvojën, të zhvillojnë dhe të zbatojnë veprime pilot, të testojnë realizueshmërinë e politikave të reja, produkteve dhe shërbimeve, dhe mbështetje të investimeve në fusha të interesit. Me zbatimin e programit do të shtohet numri i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, do të përmirësohet tërheqja ndaj të mirave natyrore dhe kulturore me ofertën e shtuar të produkteve dhe shërbimeve të reja risi, do të përmirësohet mbrojtja e mjedisit, do të përmirësohet menaxhimi i ciklit të ujit, do të ketë parandalim të rreziqeve bregdetare dhe të brendshme dhe mbrojtje të biodiversitetit; do të ketë rritje të qasjes ndërkufitare nëpërmjet shërbimeve dhe objekteve të transportit të qëndrueshëm, efikas dhe cilësor.

A3. Programi Interreg V-B "Mediterranean (MED)" Programme

Programi MED është një nga instrumentet për zbatimin e politikës së kohezionit të BE-së. Me këtë politikë, BE synon zhvillimin harmonik duke forcuar kohezionin ekonomik, social dhe territorial dhe duke inkurajuar zhvillimin në rajonet e BE dhe vendeve pjesëmarrëse. Programi është vazhdim i programit të bashkëpunimit ndërqeveritar të MED 2007-2013, i cili ka financuar 150 projekte bashkëpunimi në fushën e inovacionit, mjedisit, transportit detar dhe qeverisjes së Mesdheut. Udhëzimet e përgjithshme për vitet në vijim përcaktohen në strategjinë "BE 2020" me qëllim që BE të bëhet një ekonomi e zgjuar, e qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse me nivele të larta punësimi, produktiviteti dhe kohezioni social.

Strategjia Europiane e Zgjerimit "Evropa 2020" (Komisioni Europian, Dhjetor 2012), së bashku me Axhendën Territoriale të BE-së 2020 (fokusuar në kohezionin territorial, zhvillimit hapësinor të BE-së dhe përfshirjen e politikave hapësinore në qeverisje), jep kuadrin e përgjithshëm strategjik për politikën e kohezionit të BE-së për periudhën 2014-2020 dhe, si rrjedhim, për programin e MED. Programi ndërkombëtar MED mbështet shkëmbimin e përvojave, njohurive dhe përmirësimin e politikave publike midis autoriteteve kombëtare, rajonale e lokale dhe organeve tjera territoriale të rajoneve të përzgjedhura të rajonit MED. Përfshin 57 rajone nga 10 vende të ndryshme të BE-së, si dhe 3 vende kandidate. Financohet

nga Fondi Rajonal Evropian për Zhvillim (ERDF) me € 224,322,525 ERDF për periudhën kohore 2014-2020.

Për të gjithë sektorin e bashkëpunimit zbatohet një normë bashkëfinancimi prej 85% të ERDF.

Programi i kushton vëmendje të veçantë katër llojeve të sektorëve që përfaqësojnë sfida të rëndësishme për shkak të burimeve të tyre, të potencialit të tyre të zhvillimit ose vështirësisë financiare. Ato janë:

- Zona bregdetare me një nivel të lartë tërheqjes, përqëndrim të konsiderueshëm të operacioneve dhe brishtësi të burimeve natyrore dhe kulturore.
- Zona urbane, si qendra inovacioni dhe aktiviteteve socio-ekonomike dhe të cilat përballen me sfida të forta në lidhje me ndotjen e mjedisit dhe emetimin e gazeve serë.
- Ishujt që mbulojnë 4% të Mesdheut dhe përfaqësojnë një dimension të madh ekonomik, mjedisor dhe kulturor të rajonit të MED. Të dyja janë të vendosura në udhëkryqin e akteve kryesore të komunikimit dhe në një situatë izolimi gjeografik.
- Zona rurale dhe të largëta të karakterizuara nga aktivitete rurale dhe dendësi të ulët të popullsisë. Zhvillimi i tyre pengohet nga izolimi gjeografik dhe/ose ndryshimet demografike dhe mjedisore. Bashkia Devoll integrohet në këtë sektor.

Objektivi kryesor i programit MED është që të kontribuojë në zhvillimin afatgjatë të rajonit të Mesdheut dhe në forcimin e bashkëpunimit ndërkombëtar midis rajoneve dhe vendeve të përfshira.

B. Investimet nga Plani i Investimeve Publike që parashikohen të kryhen

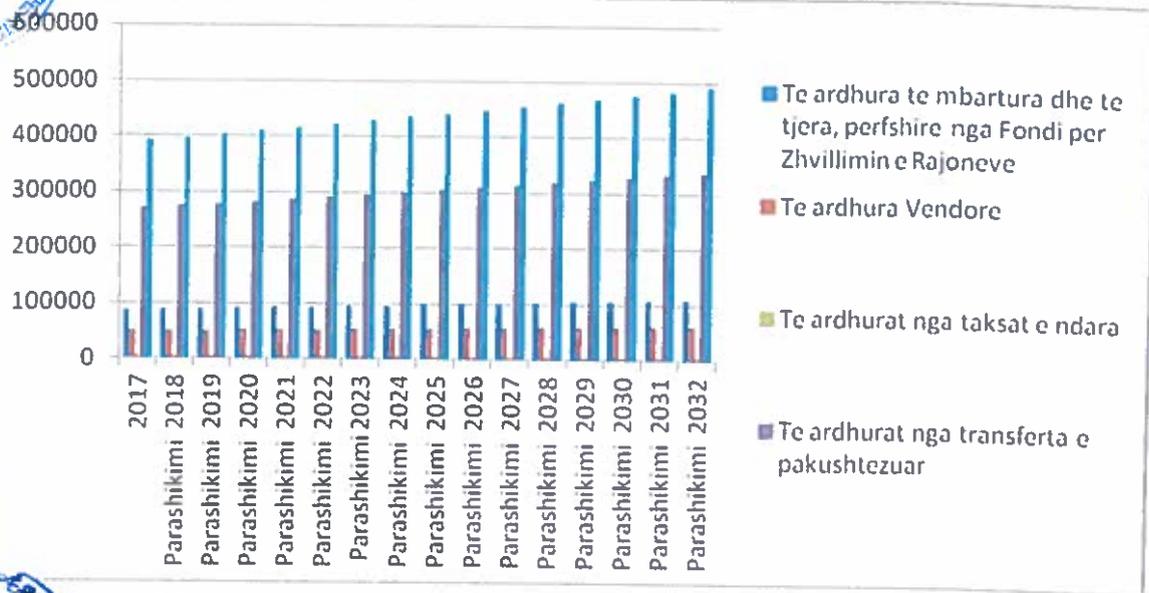
Nga të dhënat e disponueshme nga vitet e kaluara, vërehet se një pjesë e madhe e të ardhurave buxhetore të bashkisë janë drejtuar drejt investimeve në infrastrukturë, veçanërisht në fushat e arsimit, bujqësisë, pastrimit, ambienteve sportive të shkollave dhe mirëmbajtjes së rrjetit rrugor, me qëllim përmirësimin e këtyre shërbimeve në dobi të qytetarëve.

Në Bashkinë Devoll, sipas parashikimeve për 15 vitet e ardhshme 2018-2032, të ardhurat do të jenë si më poshtë:

Bazuar në të dhënat e Bashkisë besojmë se të ardhurat totale të saj do të jenë sipas parashikimit, që vet kjo Bashki ka bërë për periudhën kohore deri në vitin 2020. Në vazhdim ne besojmë se rritja e të ardhurave do të jetë rreth 1.5% vit, bazuar në supozimet që bëjmë deri në vitin e fundit të referencës që është 2032. Siç mund të shohim të ardhurat nga 816.34 milionë lekë në vitin 2018, pritet të arrijnë shumën prej 1005.53 milionë Lekë në vitin 2032.

Shifrat e mësipërme janë paraqitur edhe në grafikun e mëposhtëm, ku edhe tregohet ecuria e të ardhurave në vitet përkatëse.

Programa 1.5.5.4: Të ardhurat e Bashkisë sipas llojit të të ardhurave në 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek).

Devoll																	
Arsyetimi	2017	Parashikimi 2018	Parashikimi 2019	Parashikimi 2020	Parashikimi 2021	Parashikimi 2022	Parashikimi 2023	Parashikimi 2024	Parashikimi 2025	Parashikimi 2026	Parashikimi 2027	Parashikimi 2028	Parashikimi 2029	Parashikimi 2030	Parashikimi 2031	Parashikimi 2032	Totali
Të ardhura të mbartura dhe të tjera, përfshirë nga Fondi për Zhvillimin e Rajoneve	86975	88279.63	89603.82	90947.88	92312.09	93696.78	95102.23	96528.76	97976.69	99446.34	100938.04	102452.11	103988.89	105548.72	107131.95	108738.93	1472692.87
Të ardhura Vendore	48851	49583.77	50327.52	51082.43	51848.67	52626.40	53415.80	54217.03	55030.29	55855.74	56693.58	57543.98	58407.14	59283.25	60172.50	61075.09	827163.20
Të ardhurat nga taksat e ndara	5450	5531.75	5614.73	5698.95	5784.43	5871.20	5959.27	6048.65	6139.38	6231.48	6324.95	6419.82	6516.12	6613.86	6713.07	6813.76	92281.42
Të ardhurat nga transfertat e pakushtezuar	270396	274451.94	278568.72	282747.25	286988.46	291293.29	295662.68	300097.63	304599.09	309168.08	313805.60	318512.68	323290.37	328139.73	333061.82	338057.75	4578445.08
Të ardhurat nga transfertat e kushtëzuara	392602	398491.03	404468.40	410535.42	416693.45	422943.85	429288.01	435727.33	442263.24	448897.19	455630.65	462465.11	469402.09	476443.12	483589.76	490843.61	6647682.27
Totali	804274.00	816338.11	828583.18	841011.93	853627.11	866431.51	879427.99	892619.41	906008.70	919598.83	933392.81	947393.70	961604.61	976028.68	990669.11	1005529.15	13618264.82

Tabela 1.5.5.6: Të ardhurat e Bashkisë sipas llojit të të ardhurave në 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek)

Devoll																	
Arsyetimi	2017	Parashikimi 2018	Parashikimi 2019	Parashikimi 2020	Parashikimi 2021	Parashikimi 2022	Parashikimi 2023	Parashikimi 2024	Parashikimi 2025	Parashikimi 2026	Parashikimi 2027	Parashikimi 2028	Parashikimi 2029	Parashikimi 2030	Parashikimi 2031	Parashikimi 2032	Totali
Shp. për personelin	154920	157243.80	159602.46	161996.49	164426.44	166892.84	169396.23	171937.17	174516.23	177133.97	179790.98	182487.85	185225.17	188003.54	190823.60	193685.95	2623162.74
Shp. të tjera korrente	425497	431879.46	438357.65	444933.01	451607.01	458381.11	465256.83	472235.68	479319.22	486509.00	493806.64	501213.74	508731.95	516362.92	524108.37	531969.99	7204672.57
Shpenzimet totale (me përjashtim të investimeve)	580417.00	589123.26	597960.10	606929.51	616033.45	625273.95	634653.06	644172.85	653835.45	663642.98	673597.62	683701.59	693957.11	704366.47	714931.97	725655.95	9827835.31
Shp. për Invest	546549	554747.24	563068.44	571514.47	580087.19	588788.50	597620.32	606584.63	615683.40	624918.65	634292.43	643806.81	653463.92	663265.87	673214.86	683313.09	9254369.81
Totali i shpenzimeve & investimeve		1143870.49	1161028.55	1178443.98	1196120.64	1214062.44	1232273.38	1250757.48	1269518.84	1288561.63	1307890.05	1327508.40	1347421.03	1367632.34	1388146.83	1408969.03	19082205.11

Tabela 1.5.5.7: Shpenzimet e Bashkisë për 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek)

Menjëherë më poshtë paraqesim parashikimet për shpenzimet e bashkisë për 15 vitet e ardhshme 2018-2032. Kategoritë kryesore të shpenzimeve lidhen me kostot operacionale, detyrimet afatshkurtra dhe investimet.

Bazuar në të dhënat e bashkisë besojnë se totali i shpenzimeve të saj do të jenë aq sa vetë bashkia ka parashikuar deri në vitin 2020, pasi më parë të jenë hequr investimet. Në vazhdim besojmë se rritja e shpenzimeve do të jetë rreth 1.5% në vit, duke u bazuar në supozimet që mund të bëjmë deri në vitin e fundit të referencës që është viti 2032.

Nga shifrat në tabelën e mësipërme konstatojmë se në vitin 2018 shpenzimet e përgjithshme të vitit parashikohet të arrijnë shumën prej 589.12 milion Lekë, ndërsa për vitin 2032 pritet të arrijnë shumën prej 725.65 milionë lekë.

Të dhënat e mësipërme janë të shënuara në diagramin në vijim, ku paraqitet edhe ecuria e shpenzimeve në vitet përkatëse.

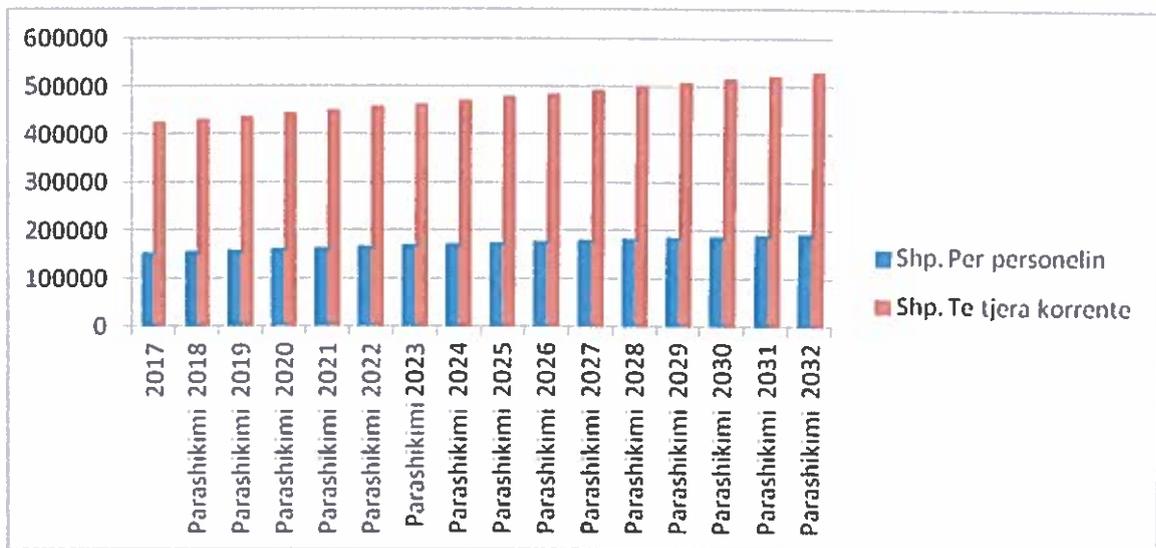

Diagrama 1.5.5.5: Shpenzimet e Bashkisë për 15 vitet e ardhshme 2018-2032 (në 000/Lek)

Për shkak të balancimit të shpenzimeve me të ardhurat e bashkisë, nëse zbresim nga shpenzimet, shumat e investimeve për 15 vitet e ardhshme 2018-2032, shfaqet rezultati neto, nga i cili tregohet qartë se Bashkia paraqet rezultate pozitive.

Rezultati neto që rezulton nga analiza e mësipërme, është shuma e investimeve që parashikohet të shpenzohet për periudhën kohore të viteve 2018-2032.

Duke pasur parasysh gjithë sa më sipër, vazhdojmë në prezantimin e investimeve të planifikuara për periudhën kohore të 15 viteve të ardhshme (2018-2032), me qëllim që të demonstron totali i investimeve në bashkinë e zonës së studimit.

Bazuar në të dhënat e bashkisë ne besojmë se investimet do të ndjekin parashikimin, siç ai është dhënë nga vetë bashkia, deri në vitin 2020. Në vazhdim konsiderojnë se rritja e investimeve do të jetë rreth 1.5% në vit, bazuar në supozimet tona që parashikojmë deri në vitin e fundit referues që është 2032.

Devoll																	
Arsyetimi	2017	Parashikimi 2018	Parashikimi 2019	Parashikimi 2020	Parashikimi 2021	Parashikimi 2022	Parashikimi 2023	Parashikimi 2024	Parashikimi 2025	Parashikimi 2026	Parashikimi 2027	Parashikimi 2028	Parashikimi 2029	Parashikimi 2030	Parashikimi 2031	Parashikimi 2032	Totali
Të ardhurat (totali)	804274.00	816338.11	828583.18	841011.93	853627.11	866431.51	879427.99	892619.41	906008.70	919598.83	933392.81	947393.70	961604.61	976028.68	990669.11	1005529.15	13618264.82
Shpenzimet totale (me përjashtim të investimeve)	580417.00	589123.26	597960.10	606929.51	616033.45	625273.95	634653.06	644172.85	653835.45	663642.98	673597.62	683701.59	693957.11	704366.47	714931.97	725655.95	9827835.31
Investimeve	546549	554747	563068	571514	580087	588788	597620	606585	615683	624919	634292	643807	653464	663266	673215	683313	9254370

Tabela 1.5.5.8: Të ardhura –shpenzime të Bashkisë Devoll në 15 vjeçarin 2018-2032 (në 000/Lek)

Në bazë të të dhënave të mësipërme, investimet e pritshme janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Investime të parashikuara në milion ALL	
Viti	Devoll
2018	554747235.00
2019	563068443.53
2020	571514470.18
2021	580087187.23
2022	588788495.04
2023	597620322.46
2024	606584627.30
2025	615683396.71
2026	624918647.66
2027	634292427.38
2028	643806813.79
2029	653463915.99
2030	663265874.73
2031	673214862.86
2032	683313085.80
Totali	9254369805.66

Tabela 1.5.5.9: Investime të parashikuara në Bashkinë Devoll për 15 vitet e ardhshme.

Siç tregohet në tabelën e mësipërme, investimet totale, pritet të kalojnë 9,2 miliardë Lekë paraqitur edhe në diagramin e mëposhtëm.

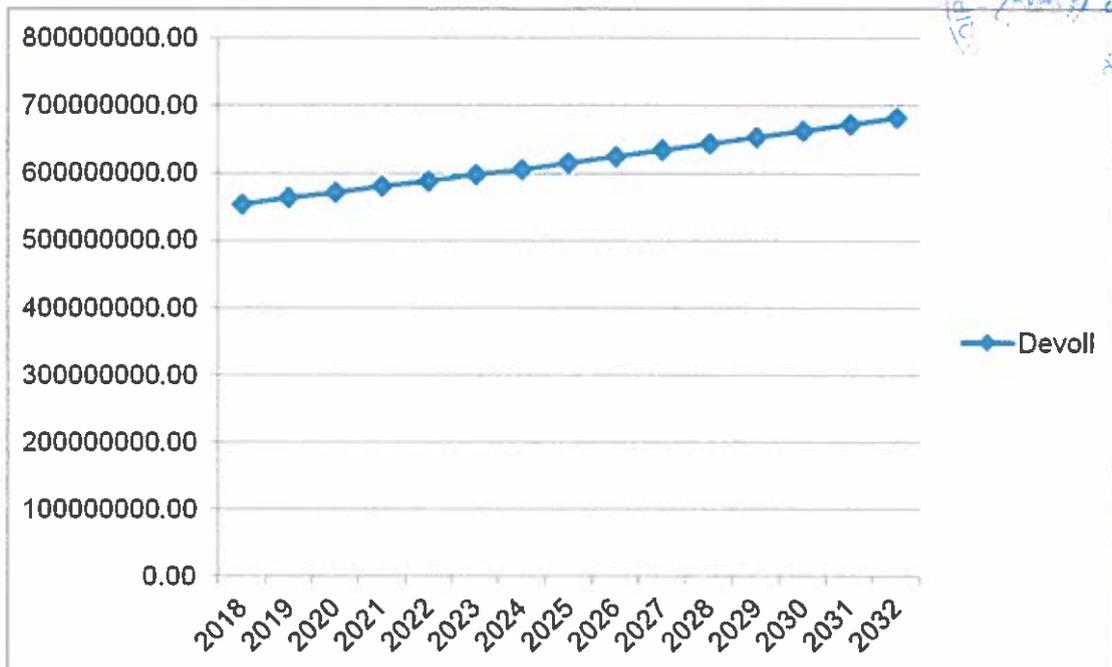

Diagrama 1.5.5.6: Investime të parashikuara për 15 vitet e ardhshme

C. Investimet e reja të drejtpërdrejta që do të realizohen në periudhën e ardhshme kohore, përmes rrugëve të tjera

Përveç investimeve që vijnë nga programet evropiane të financimit dhe programi i investimeve publike të Shqipërisë, parashikohen investime që nuk mund të përcaktohen sot dhe rrjedhin nga investimet e huaja direkte, përmes marrëdhënieve ndërkufitare, pjesë e të cilave do të zhvillohen edhe në bashkinë Devoll.

Ç. Investime të bashkive të rajonit të studimit që do të vijnë nga vetë të ardhurat, përmes formës së përfitimit

Investimet mund të rrjedhin edhe nga rritja e të ardhurave hyrëse të bashkisë përmes tarifave që mund të kontribuojnë në zhvillimin e ekonomisë vendase, rritjen e punësimit dhe përmirësimin e infrastrukturës totale të zonës. Rritja e investimeve të kësaj kategorie ka të bëjë ekskluzivisht me politikat që do të zbatohen nga ana e Bashkisë dhe për çdo rast funksionojnë në mënyrë plotësuese në totalin e programit të përgjithshëm të investimeve të saj dhe kontribuojnë fort në përmirësimin e infrastrukturës.

Konkluzione

Duke analizuar totalin e kategorive të investimeve, në Bashkinë e studimit të zbatimit, kuptohet që gjatë 15 viteve të ardhshme priten investime prej mbi 9.2 miliardë lekë (kursi i këmbimit € - ALL, konsiderojmë të qëndrueshëm 1 € = 133,70 Lekë) dhe kryesisht do të vijnë nga investimet përmes:

1. Programeve evropiane (p.sh. Interreg, Med etj) që do të zbatohen në periudhën e ardhshme të parashikuar.
2. Investimeve nga programi i investimeve publike që priten për tu kryer.
3. Investimeve të reja të drejtpërdrejta që do të zbatohen në periudhën e ardhshme, nëpërmjet rrugëve të tjera (p.sh. Banka Botërore, investimet greko-shqiptare, investimet italiane-shqiptare etj.).
4. Investimeve të bashkisë së zonës së studimit që vijnë nga të ardhurat e veta nëpërmjet formës së reciprocitetit.

Këto investime kryesisht priten të kenë të bëjnë me:

- Sektorin e mjedisit (vepra të ujësjellësit, kanalizimeve të ujrave të zeza, landfille etj.).
- Në sektorin e infrastrukturës së transportit, me qëllim përmirësimin e lëvizjeve brenda bashkisë dhe drejt/nga Bashkitë fqinje.
- Me zhvillimin e projekteve të efikasitetit të energjisë përmes përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë.
- Në investimet për zhvillimin turistik të bashkisë, me qëllim rritjen e turizmit të brendshëm dhe atij ndërkufitar.
- Në rigjenerimin urban me qëllim përmirësimin e zonave urbane dhe kontribuojnë në mënyrë vendimtare në ndryshimin e peizazhit të rajonit.

Këto veprime janë, kryesisht veprime të qeverisë lokale, me rezultat shtimin e investimeve të cilat priten të kontribuojnë:

1. Në shtimin e hapësirës së gjelbër dhe në menaxhimi më të mirë të mjedisit.
2. Në zbatimin e projekteve pilot inovative për zvogëlimin e ndotjes së ajrit dhe reduktimin e ndotjes së ujërave nëntokësore, duke përdorur teknologji alternative dhe miqësore.
3. Në promovimin e teknologjive inovative që përmirësojnë mbrojtjen e mjedisit, siç janë vërshimet, thatësit, erozioni etj.

Si përfundim, siç kuptohet investimet e parashikuara, pritet të jenë një pol tërheqës për aktivitetet ekonomike të bashkisë në studim, por edhe për të gjithë popullsinë pasi ato do të kontribuojnë vendosmërisht në përmirësimin e mjedisit dhe stimulimin e ekonomisë vendase. Përmes programeve pritet zhvillimi i qeverisjes vendore dhe rritja e investimeve.

1.5.6. Mbrojtje i mjedisit natyror dhe biodiversitetit

Në projektet e zhvillimit të territorit të një zone, si psh. PPV, parametrat bazë që duhet të merren parasysh, përbëjnë mjedisin natyror dhe biodiversitetin. Në asnjë rast, procedurat zhvillimore nuk duhet të vënë në rrezik cilësinë e mirë dhe sasinë e këtyre parametrave. Përkundrazi, duhet t'i arrijnë ato dhe t'i mbrojnë, me qëllim që të sigurohet qëndrueshmëria e vendit dhe e shtetit, si edhe mirëqënia e brezave të ardhshëm.

Nga eksplorimi i mjedisit natyror të Bashkisë, rezultuan të dhëna, ruajtja, mbrojtja dhe përmirësimi i të cilave do të kontribuojnë në zhvillimin e qëndrueshëm të territorit të zonës.

Lumi Devoll që përshkon pjesën fushore ka një rëndësi të veçantë për Bashkinë, jo vetëm për arsye simbolike (emër i përbashkët) por kryesisht për shkak të kontributit të tij në prodhimin bujqësor, në infrastrukturë, në fizionominë e vendbanimeve dhe në formimin e peisazhit. Për rrjedhojë, mbrojtja dhe ruajtja e tij në një gjendje të kënaqshme është përparësi për identitetin dhe zhvillimin e Bashkisë.

Elementi ujqor përbën ose mund të përbëjë një tipar karakteristik të zhvillimit të banimit, ndërsa shumë fshatra janë të vendosura në afërsi ose në brigjet e përrenjve që derdhen në Devoll. Korridore dhe hapësira të aktiviteteve të buta (psh. hapësira të gjelbëra, argëtim në natyrë) si edhe aktivitete ekonomike të pajtueshme mund të krijohen në vende të përzgjedhura të zonës buzë lumit, pa ndryshuar karakteristikat e tij natyrore dhe ekologjike si edhe kapacitetin hidrik të përrenjve.

Në pjesën fushore që përshkohet nga lumi, është zhvilluar një fushë e gjerë bujqësore, kryesisht me kultivime pemësh. Lumi merr pjesë në ekuilibrin hidrologjik dhe hidrogeologjik të kësaj zone, duke pasuruar akuiferet nëntokësore gjatë periudhës së thatë dhe duke siguruar drenazhimin e mirë gjatë periudhës së lagësht. Ruajtja e këtij ekuilibri sigurohet me përdorimin racional të ujërave në bujqësi. Shfrytëzimi i pamatur i ujërave nëntokësorë me shpimet ose me pompimin e drejtëpërdrejtë nga lumi për nevoja për ujitje, si edhe daljet e substancave nga plehrat dhe pesticidet drej lumit, reduktojnë nga aspekti sasior dhe cilësor ujërat e tij. Promovimi i bujqësisë së integruar dhe biologjike, si edhe veterinarisë, hartimi i studimeve hidrogeologjike për saktësimin e mekanizmit të funksionimit dhe të potencialit të akuifereve nëntokësore të shfrytëzueshme, kontrolli i rreptë i shfrytëzimit të ujërave nëntokësore me shpime, pastrimi i zonave të mbrojtjes përreth shpimeve, vendosja e masave të përpunimit të plehrave në njësitë industriale, përbëjnë masa që konsolidojnë mbrojtjen e lumit, por edhe të burimeve ujore në përgjithësi.

Duke marrë parasysh rekomandimet e SHGJSH¹ në lidhje me administrimin dhe mbrojtjen e ujërave nëntokësorë në basenin ujëmbledhës Seman, propozohet ndalimi i shfrytëzimit të agregateve nga brigjet e lumit Devoll, pasi kjo praktikë dëmton nga aspekti cilësor dhe sasior burimet ujore.

Zhvillimi i mundshëm i hidrocentraleve për shfrytëzimin e ujërave të lumit duhet të marrë parasysh funksionin e tij hidrik, ruajtjen e peisazhit dhe të lumit si habitate për disa specie konkrete dhe përparësitë zhvillimore të Bashkisë.

Meqënëse baseni ujëmbledhës i lumit nuk kufizohet në kufijtë administrativë të një Bashkie, gjatë udhëtimit të pafundmë të ujit në lumë dhe në degët e tij, ekziston një ndikim i ndërsjellë me aktivitetet e njeriut. Lumi mund të pranojë ujëra të ndotur, luhatje artificiale në rrjedhën e tij natyrore, rregullime në shtratin e tij, vepra arti si psh. ura e diga, por mund të shkaktojë vetë përmbytje, erozione të tokës, reduktim cilësor të tokës përveç bukurisë natyrore që krijon dhe biodiversitetin që e mbështet.

Kështu, edhe pse ndërhyrjet antropogjene në lumë nuk janë domosdoshmërisht negative për zhvillimin, projektimi i veprave duhet të shqyrtojë lumin në nivelin e basenit

¹ SHGJSH/Drejtorja e Hidrogeologjisë, *Probleme të dalta nga monitorimi i ujërave nëntokësore në basenin ujëmbledhës të Shqipërisë me përparësi zonat urbane dhe turistike dhe rekomandime përkatëse*, Tiranë, Mars 2016

ujëmbledhës, ndërkohë që një vepër e shkallës së vogël apo mesatare mund të konsiderohet e papërfillshme, por shumë vepra kumulative ekuivalentohen në fund me një ndërhyrje vendimtare negative. Kjo sigurohet nëpërmjet veprimit bashkëpunues të Bashkive, të cilat i përkasin nga aspekti gjeografik basenit ujëmbledhës të lumit dhe Agjencisë së Basenit Ujor të Semanit.

Krijimi i një korridorit të gjelbër përgjatë gjatësisë së lumit, ku konfigurimi i tij natyror me gjarpërimet ekzistuese do të ruhet dhe aktivitetet zhvillimore dhe ndërhyrjet do të jenë të kontrolluara dhe të kufizuara, do të kontribuojë në ruajtjen e ekuilibrit të tij mjedisor.

Në një Bashki malore, ku **mjedisi natyror** zë një përqindje të rëndësishme sipërfaqeje dhe ka një rëndësi të madhe për perspektivën zhvillimore, gjendja e saj e mirë, dhe në veçanti **mbulesa pyjore** e gjerë, siguron në shkallë të rëndësishme biodiversitetin, mbrojtjen e tokës nga erozioni, prodhimin e ajrit të pastër dhe njëkohësisht favorizon zhvillimin e një sërë aktiviteteve të buta: ekoturizmin, edukimin mjedisor, vëzhgimin shkencor, etj.

Për shkak të periudhës së zgjatur të nënvlerësimit të pyjeve (psh. prerja e drurëve, zjarre, kullotje) ekzistojnë shumë nevoja dhe hapësira për mirësimi: regjistrim i pyjeve (psh. regjimi i pronësisë, gjendja), hartimi i planeve të administrimit, vepra ripyllëzimi, kontrolli i mbikullotjes dhe prerjes së paligjshme të drurëve. Përsa i përket zhvillimit të sipërfaqeve pyjore, kontribuon zgjerimi, përmirësimi dhe promovimi i zonave të mbrojtura.

Pjesa veriore e Bashkisë përkon me Parkun Kombëtar të Prespës (kategoria II), shpallur me VKM nr. 80, datë 18.2.1999, për shpalljen "Park Kombëtar të Prespës" dhe "Peisazh i mbrojtur tokësor/ujor" të Pogradecit, dhe konkretisht pjesa e Prespës së Vogël dhe e basenit të saj. Paralelisht, përbën pjesë të rezervës së biosferës të njohur nga UNESCO, Prespë – Ohër. Në Planin e Administrimit të Parkut Kombëtar të Prespës, miratuar me Urdhrin e Ministrisë së Mjedisit nr. 1792, datë 09.05.2014, sanksionohet një kuadër i qartë nëpërmjet formulimit të vizionit² dhe përcaktimit të zonave³ me rregulla konkrete për secilën, për zhvillimin e aktiviteteve të larmishme. Pajtueshmëria me të përbën shtyllën për projektimin e zhvillimit territorial të kësaj pjesë të Bashkisë. Gjithashtu, duhet të theksohet dimensionin ndërkombëtar i mbrojtjes mjedisore, i cili ndahet ndërmjet tre shteteve, siç është përmendur edhe më lart.

Zona e dytë e rëndësishme dhe e gjerë e mbrojtjes (inkuadrim i propozuar në rrjetin Emerald dhe në rrjetin ndërkombëtar) është Mali i Moravës. Kjo zonë lidh dhe bashkon zonat individuale të mbrojtjes me sipërfaqe më të vogël (Rezervati Nayror i Menaxhuar Cangonji, Pejsazhi i Mbrojtur Nikolicë, Parku Kombëtar Bredhi i Drenovës) si edhe një sërë monumentesh natyrore, si Pylli i Shën Thanasit dhe Ahishtja e Bradvicës. Hartimi dhe miratimi i planit të administrimit për të gjithë zonën e Moravës është i domosdoshëm.

Një interes të veçantë për Bashkinë dhe në nivel kombëtar kanë edhe gjeomonumentet. Shpella e Trenit, një shpellë karstike në Prespën e Vogël, pak metra nga bregu, ka dy kate dhe një gjatësi prej disa dhjetëra metra dhe disponon një koloni të madhe lakuriqësh nate.

² "Speciet dhe njerëzit jetojnë në harmoni së bashku në parkun kombëtar të prespës për të mirën dhe mirëqenien e të gjithë banorëve. Ekosistemet ekzistuese të jenë në gjendje që të ofrojnë shërbimet e tyre për brezat e sotëm dhe të ardhshëm."

³ Zona Qendrore, Zona e Përdorimit të Qëndrueshëm, Zona e Përdorimit Tradicional, Zonat Urbane, Zonat e Ndaluar të Peshkimit

Gjithashtu, përbën një vendbanim prehistorik me gjurmë të lashta banimi në zonën e Gjerë të Prespës. Gjithashtu, rezervat Ni-Si në Bitinckë konsistojnë në një kampion unik në vend të epokës së Eocenit.

Ndërlidhja e monumenteve natyrore dhe zonave si edhe promovimi i tyre do të kontribuojë në identifikimin e rëndësisë së tyre dhe të vlerave të tyre të shumëfishta, në përmirësimin e gjendjes së tyre, në mbrojtjen dhe konsolidimin e biodiversitetit dhe në krijimin e korridoreve të lëvizjes së faunës, siç janë kafshët e egra që ndeshen në zonë. Paralelisht, promovon bashkëpunimin në nivele të ndryshme dhe hap rrugë për zhvillimin turistik alternativ, me dimension të qëndrueshëm. Zhvillimi i rrjetit të ndërlidhjes presupozon vepra lidhjeje, tejkalimi kufinjsh, informacioni, informimi dhe sensibilizimi të shoqërive vendase dhe vizitorëve.

Një sektor i rëndësishëm që duhet të ketë vëmendjen e duhur dhe përballjen e përshtatshme janë rezultatet e sistemeve të ndryshme në mjedis, si të bujqësisë, të zhvillimit urban, të industrisë, të infrastrukturave. Në veçanti, tashmë ekziston në zbatim projekti për administrimin e mbetjeve në nivel rajonal me zhvillimin e infrastrukturave të përshtatshme. Veprime të mëtejshme janë të nevojshme, kryesisht në drejtimin e reduktimit të sasive të prodhura.

Përsa i përket ujërave të ndotur, urbane apo industriale, Bashkia shfaq mungesa. Një nevojë të menjëhershme përbën ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujërave të zeza në qendrën urbane Billisht. Gjithashtu, duhet të ekzistojë një kujdes i veçantë sipas përparësive për vendbanimet përreth liqenit të Prespës së Vogël, të cilat përkojnë me Parkun Kombëtar, ku për shkak të karakterit dhe të madhësisë të popullsisë, përballja do të jetë e ndryshme. Për zonat e tjera të Bashkisë, projektimi dhe zhvillimi i infrastrukturave të përshtatshme presupozon identifikimin e nevojave të ardhshme dhe kushteve specifike sipas vendit, me qëllim që përzgjedhja dhe zbatimi i veprave analoge të sigurojë qëndrueshmërinë e tyre.

1.5.7. Siguria publike

Krijimi i komuniteteve të sigurta është një nga funksionet themelore të qeverive lokale. Siguria publike nuk përfshin vetëm mungesën e krimit dhe dhunës, por është një koncept i gjerë dhe i rëndësishëm, e cila përfshin cilësinë e jetës dhe ndjenjën e sigurisë për qytetarët. Strategjia për sigurinë publike ka për qëllim për të identifikuar kërcënimet dhe rreziqet që mund të përballet Bashkia me synim për të marrë masat e nevojshme parandaluese dhe mbrojtëse.

Shërbimi publik i sigurisë, policia, është organi përgjegjës për ofrimin e trajnimit dhe zbatimin të politikave në fushën e mbrojtjes së popullsisë, pronës dhe të institucioneve përmes luftës ndaj krimit, si në aspektin e parandalimit ashtu edhe në nivel përgjigjeje dhe gjurmimi të formave të ndryshme.

Nga ana tjetër, një zonë dhe për si pasojë edhe banorët e saj mund të jenë të ekspozuar ndaj rreziqeve me origjinë natyrore, por edhe ndaj atyre të njeriut.

Rrëshkitjet e dheut, erozioni i tokës, përmbytjet, zjarret, fenomenet e rënda meteorologjike, tërmetet, epidemitë, aksidentet teknologjike, kur ato ndodhin, kanë një ndikim negativ në mjedisin natyror dhe atë krijuar nga njeriu, por edhe në ekonomi. Bashkia, sipas rastit dhe me ndihmën e organeve të ndryshme, është përgjegjësi për ngritjen e një plani për parandalimin dhe trajtimin e tyre.

Niveli i sigurisë publike në bashkinë e Devollit shfaqet i kënaqshëm bazuar në të dhënat zyrtare të Drejtorisë së Përgjithshme të Policisë së Shtetit, pasi janë shënuar norma të ulëta të krimit. Krahasuar me të dhënat e popullsisë, sipas regjistrimit të vitit 2015, në bashki janë shënuar 2.7 krime për 1,000 banorë. Në statistikat e fundit, për periudhën e 10 muajve të vitit 2018 janë identifikuar 115 vepra penale dhe zbulim të 78 prej tyre. Gjatë kësaj kohe nuk ka pasur ndonjë vepër penale kundër jetës dhe është zbuluar vetëm një krim shëndetësor (lëndim serioz). Gjithashtu, nuk është identifikuar asnjë krim i rëndë kundër pronës, siç është vjedhja e armëve dhe dhuna. Për sa i përket vjedhjes së aseteve, janë identifikuar 51 raste, 22 prej të cilave ishin vjedhje e banesave. Gjithashtu, në vepra të tjera penale janë shënuar 5 raste të fatkeqësive nga zjarri, katër ndërtime pa leje dhe tre mbajtje arme të paautorizuara. Në lidhje me krimin e dhunës në familje, në territorin e Bashkisë, në përputhje me nenin 130/a të Kodit Penal janë regjistruar 10 raste dhe 29 raste trajtohen me "urdhër mbrojtjeje" sipas ligjit nr 9669 për "Dhunën në familje".

Trajtimi i kërcënimeve kriminale është përgjegjësi e institucioneve lokale të sigurisë publike, të cilat veprojnë si organe këshilluese policore për të identifikuar dhe trajtuar problemet e komunitetit lokal. Nxitja e bashkëpunimit dhe komunikimit ndërmjet aktorëve dhe qytetarëve bëhet përmes kërkesave të bëra në selinë e policisë. Përveç kësaj, komandanti përgjegjës i policisë duhet të mbështetet në analiza dhe raporte që kanë lidhje me territorin e tij për trajtimin efektiv dhe parandalimin e incidenteve kriminale. Përmes funksionimit të duhur të sistemit dhe zbatimit të parametrave të politikës së mbrojtjes publike, mund të arrihet një ndryshim në mentalitetin e komunitetit.

Disa nga rreziqet karakterizohen nga një kohëzgjatje të tyre që mund të ndikojë në mënyrë të përhershme në zhvillimin e rajonit. Rajonet ku ekzistojnë rreziqe të tilla, me ekspozim të vazhdueshëm ndaj tyre të banorëve dhe habitateve identifikohen si Pika të Nxehta dhe kanë nevojë për përgjigje të menjëhershme dhe efektive.

Korniza legjislative e vendit për mbrojtjen e mjedisit dhe përballjen me fatkeqësitë natyrore dhe teknologjike është pasuruar duke përfshirë edhe Direktivat Evropiane dhe konventat ndërkombëtare. Në nivel ndërkombëtar, është kryer një ndryshim në perceptimin në lidhje me sigurinë prej rreziqeve natyrore dhe teknologjike. Ndjenja e sigurisë nuk vjen nga gadishmëria për përballimin e fatkeqësive që mund të ndodhin, por nga zvogëlimi, kufizimi dhe parandalimi i shfaqjes së tyre. Kjo kuptohet më qartë në zbatimin e kuadrit Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Katastrofave 2015-2030, të miratuar nga Konferenca e Tretë Ndërkombëtare të Kombeve të Bashkuara në Sendai, Japoni, në Mars të vitit 2015 dhe është mjeti i fundit me parime udhëzuese dhe veprime prioritare që mund të adoptohen si nga institucionet qeveritare të përshtatshme ashtu edhe nga organet përkatëse lokale për reduktimin e rreziqeve dhe katastrofave.

Sipas faqes përkatëse për Pikat e nxehta në Shqipëri, në bashkinë e Devollit, rreziqet aktuale lidhen me zjarret, reshjet e dendura të dëborës dhe epidemitë për shkak të pranisë së

brejtësve dhe insekteve që mund të transmetojnë sëmundjet ngjitëse në bimë, kafshë dhe njerëz.

Rreziku i bllokimit për shkak të kushteve të motit të keq (reshje dëbore) krijohet për shkak jo vetëm të kushteve të motit, por edhe rjetit jo i përshtatshëm rrugor, i përbërë nga rrugë të paarritshme, rrugë jo të shtruara, kalime lumenjsh pa urë etj.

Në bashkinë Devoll rreziku i rënies të dendura të borës është lokalizuar në vendbanimin Kapshticë. Problemi është veçanërisht i theksuar në aksin rrugor SH3, nga hyrja në vend në rajonin kufitar të Krystallopigis deri në daljen drejt fshatit Kapshticë, ku përcaktohet një zonë për nevojat emergjente. Çështja e qasjes në vendbanimet dhe në infrastrukturën bazë duhet të trajtohet me projekte dhe veprime për modernizimin e rrugëve: shtrim me asfalt, përmirësime të karakteristikave gjeometrike, mirëmbajtje, si edhe përmirësim të sistemit publik i cili do të vazhdojë ti shërbejë akoma edhe fshatrave më të largëta. Megjithatë, është e dobishme të theksohet se banorët e këtyre vendbanimeve të largëta që mblokojnë nga dëbora e dimrit janë të mësuar me këtë fenomen dhe kanë krijuar dhe ndërtuar një mënyrë jetese të vetë-mjaftueshme.

Rreziku i zjarrit në Bashki konsiderohet i lartë. Zona më e madhe e kërcënuar shtrihet nga pjesa jugore e vendbanimeve Zëblak dhe Cangonj në pjesën jugore të bashkisë, duke përfshirë edhe vendbanimin Arrëz. Zona me rrezik të lartë janë të vendosura në pyjet pranë vendbanimeve Grapsh dhe Bradvicë. Arsytet e rënies së zjarrit zakonisht janë për shkaqe natyrore dhe antropogjene. Rrufeja, moti i nxehtë dhe i thatë me erëra të forta, neglizhenca njerëzore ose zakone të rrezikshme dhe zjarrvënia me dashje, janë shkaqet më të zakonshme të rënies së zjarrit. Pa dyshim, në rrezik më të madh janë zonat pyjore, me një rol mbrojtës dhe produktiv në të njëjtën kohë. Mbrojtja e tyre dhe rrjedhimisht eliminimi i rrezikut me të cilin përballen është prioritet për zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë. Në Programin afatmesëm të Bashkisë përfshihen masa për të rritur, ruajtur dhe mbrojtur pyjet shtetërore, si edhe për t'i shfrytëzuar ato me synim përdorimin racional dhe efikas të kullotave. Masat parandaluese dhe gadishmëria për tu përballur me zjarret brenda zonave të banuara, megjithëse kanë ndodhur në nivele të ulta, kërkojnë impenjim të madh nga Bashkitë, aktorët shtetërorë dhe qytetarët.

Në masat parandaluese për shmangien dhe eliminimin e rrezikut nga zjarri përfshihen si më poshtë:

- Mbikëqyrja dhe kontrolli i aktiviteteve brenda hapësirave pyjore.
- Zhvillimi i sistemeve paralajmëruese në rast të kushteve të rrezikshme të motit. Këto zhvillohen kryesisht nga organet kompetente dhe institucionet qeveritare. Përditësimi bëhet përmes televizionit dhe radio spoteve, shenjave paralajmëruese elektronike në rrugë, mesazheve paralajmëruese nëpërmjet operatorëve mobil, shpërndarjes së materialeve informuese të shtypura dhe elektronike për shkollat dhe shërbimet publike.
- Instalimi i shenjave të përhershme të paralajmërimit të rrezikut nga zjarri në shtigjet dhe rrugët pyjore dhe tabela ndaluese të ndezjes së zjarrit për qëllime rekreative në pyje.
- Pastrimi i zonave pyjore periurbane nga mbeturinat dhe degët e thata.
- Krijimi i një observatori bazuar në punë vullnetare.

• Rritja e ndërgjegjësimit të qytetarëve dhe nxitje për pjesëmarrje në parandalimin e zjarreve nëpërmjet TV dhe radio spoteve, broshurave, integritit në procesin arsimor, organizimin e ditëve të informacionit.

- Përmirësimi i rrjetit të rrugëve pyjore.
- Zhvillimi i zonave të zjarrit.
- Zhvillimi i një rrjeti të hidranteve të fikjes së zjarrit me lidhje me rezervuarët e ujit për përdorim kundër zjarrit në zonat pyjore dhe rezidenciale .

Kategorizimi i pyjeve të Bashkisë me bazë rrezikun e rënies së zjarrit duhet të përditësohet me kalimin e kohës me kërkime përkatëse që do të hartohen në emër të Bashkisë.

Brejtësit janë pjesë e grupit të vogël të gjitarëve. Ata luajnë një rol të rëndësishëm si mbartës të viruseve, baktereve dhe patogjeneve të tjerë që shkaktojnë sëmundje serioze për njerëzit. Përhapja e tyre shkaktohet prej aftësisë së tyre për t'iu përshtatur kushteve të ndryshme ekologjike dhe shtimit të habitateve të tyre. Në zonën e bashkisë, kërcënimet e tilla janë identifikuar në disa zona.

Në vendbanimet Vranishtit, Pilurit, Dobranjit, Arrezës, Mirasit, Çetës dhe Qytezës. Njohja e thellë e këtyre habitateve dhe shpërndarja e brejtësve në to janë elemente të rëndësishme për parandalimin e sëmundjeve infektive dhe kontrollin e brejtësve në rajonin e Bashkisë.

Reduktimi i rrezikut bazohet në masa të tilla si regjistrimi i popullsisë së brejtësve, marrja e mostrave tek vetë brejtësit për zbulimin e patogjenëve të rrezikshëm dhe masat për të vrarë popullatën e tyre të infektuar. Në masat parandaluese gjithashtu referohet kontrolli i habitateve të tyre, domethënë të zonave ku ata mund të rriten dhe të shumëfishohen. Zonat e tilla, si kanalizimet, duhet të kontrollohen sistematikisht për prani të brejtësve ose të pastrohen në mënyrë që të mos jenë një mjedis mikpritës për to, ndërkohë që zonat e mbetjeve duhet të mbyllen dhe të rikthehen në gjendjen e tyre të mëparshme.

Femra *Phlebotomus neglectus* është një nga transmetuesit kryesorë të *Leishmania Infantum* në njerëz, por kryesisht tek qentë dhe është identifikuar në rajonin Braçanj. Ky protozoan (*Leishmania Infantum*) është përgjegjës për përhapjen e leishmaniozës viscerale, e njohur edhe si "kala-azar".

Zbulimi i vatrave të jetesës së phlebotomine (mushkonjave) është shumë e vështirë dhe kjo e bën atë problematike për t'i minimizuar ato.

E rëndësishme është ndihma e siguruar nga aplikimi i insekticideve. Parandalimi dhe trajtimi i sëmundjeve në nivel të popullsisë kërkon një numër ndërhyrjesh strategjike:

- Diagnoza e hershme dhe trajtim efektiv i të infektuarve, e cila përmirëson prognozën dhe ndërpret zinxhirin e transmetimit
- vëzhgim efektiv epidemiologjik i sëmundjes,
- masa individuale të mbrojtjes kundër mushkonjave (ilac kunder insekteve, rrjeta kundër mushkonjave) -Ndërgjegjësimi i popullatës
- programe të kontrollit të mushkonjave (p.sh. spërkatje në vendgrumbullimin e mbeturinave) dhe reduktim të vatrave të riprodhimit të tyre (menaxhim i mjedisit)
- për parandalimin e transmetimit zoonotik: masa kontrolli dhe parandalimi të sëmundjeve në kafshë (aplikim i produkteve të veçanta kundër qenve të rrugës dhe endacakë, kontrolli i tyre i rregullt veterinar për sëmundje dhe trajtim i tyre në kohë).

1.6. Ndryshimet mundshme të sistemeve territoriale

Strategjia territoriale e propozuar, që synon zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë, dhe e cila do të zbatohet përmes një sërë strategjish dhe projektsh të propozuara (plani i veprimit), do të ndikojë në modifikimin e sistemeve ekzistuese territoriale (bujqësor, natyror, ujqor, urban dhe infrastrukturor). Ndryshimet janë të dëshirueshme dhe shpesh të domosdoshme pasi ato synojnë:

- rritjen e mbrojtjes së mjedisit natyror dhe kulturor dhe të peizazhit,
- eliminimin e konflikteve dhe sigurimin e qëndrueshmërisë e plotësisht të përdorimit të tokës,
- sigurimin e infrastrukturës teknike të nevojshme për të eliminuar ose zvogëluar situatat negative që janë krijuar dhe për të përmirësuar situatën ekzistuese,
- forcimin dhe pasurimin e aktiviteteve ekonomike;
- përmirësimin e kushteve dhe sigurimin e një standardi të lartë jetese dhe pune për të gjithë popullsinë, e cila pritet të rritet gjatë 15 viteve të ardhshme.

Përveç kësaj, ndryshimet në sistemet territoriale ka të ngjarë të rezultojnë për shkak të angazhimeve institucionale të parashikuara nga legjislacioni i përgjithshëm ose specifik.

Kufijtë dhe pozicionet e ndryshimeve të mundshme siç përshkruhen në hartën U04 janë indikative. Vendosja ose përcaktimi i projekteve të ndryshme në proces nuk është i mundshëm në këtë fazë. Përcaktimi i saktë i tyre do të bëhet në fazën e ardhshme, me organizimin final të territorit të Bashkisë, përfundimin e listës së projekteve dhe përcaktimin përfundimtar të kushteve të zhvillimit. Megjithatë, disa projekte pritet të mbeten indikative dhe nuk do të merret parasysh ndikimi i zbatimit të tyre në sistemet territoriale. Të tilla janë, nga njëra anë, projektet komplekse dhe të mëdha të rëndësisë kombëtare, të cilat janë në nivel konceptimi, zhvillimi i të cilave kërkon një sërë studimesh të specializuara dhe nuk varet nga Bashkia (të tilla si ndërtimi i linjës hekurudhore dhe i stacionit) dhe nga ana tjetër projektet lokale të një përmase të vogël, specifikimet teknike të të cilave nuk janë finalizuar dhe prandaj evidentimi i pozicionit të tyre nuk është i mundur (p.sh. pusët, rezervuare uji).

Në vija të përgjithshme disa ndryshime midis sistemeve territoriale janë rezultat i:

- rikonstruksionit të rrugëve të ndryshme që lidhin vendbanimet mes tyre, që do të kërkojë në disa raste zgjerimin ose përmirësimin e hapjes së tyre. Objektivi këtyre projekteve është integrimi hapësinor i Bashkisë dhe shpërndarja e balancuar e flukseve brenda territorit të saj dhe përmirësimin e efikasitetit të kohës, uljes të kostos dhe shkurtimit të distancave. Disa nga projektet të cilat ndikojnë mbi ndryshimin e sistemit
- rehabilitimit të landfilleve jo sanitar dhe konvertimi i tyre në zona të gjelbra apo zona natyrore,
- identifikimit i zonave për akomodimin e njësive industriale dhe tregtare,
- vendosja e infrastrukturës të rëndësishme mjedisore dhe inxhinierike (p.sh. impianti i trajtimit të ujërave të zeza) dhe shërbime të reja shoqërore që do të kenë fushëveprim në të gjithë bashkinë (si shkolla e re që do të përfshijë të gjitha nivelet arsimore),
- ndërtimit i bypass-it, në mënyrë që qarkullimi interurban i SH3 të mos kalojë nëpër qytet,
- racionalizimit të kufijve të miratuar të zonave urbane bazuar në Vendimin e KKT Nr.5, datë 29.12.2014 për "Identifikimin e zonave të urbanizuara në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë dhe miratimin e hartave ku mund të ndërhyhet në funksion të

zhvillimit urban”, si edhe i përcaktimit të kufijve dhe zonimit të zonave ekzistuese (me ndërtim të dendur apo të rrallë) të njohura si vende banimi ose ekonomike dhe nuk ka qenë pjesë e Vendimit⁴ të lartpërmendur.

Ndryshimet e konstatuara tek sistemet territoriale, të cilat po rezultojnë aktualisht në këtë fazë të studimit, përqendrohen nga sistemi infrastrukturor në sistemin urban ose natyror. Ky ndryshim ndodh në vijim të rehabilitimit të vendepozitimeve të mbetjave të cilat propozohet të shdrohen në zona natyrore ose të kthehen në zona të gjelbra në vendbanimet Tren, Trestenik, Shyec, Bitincke dhe Bilisht. Ky ndryshim është i nevojshëm si rezultat i zbatimit të Planit rajonal të miratuar për menaxhimin e mbeturinave.

Një ndryshim tjetër i rëndësishëm është ndryshimi i nga sistemi bujqësor në sistemin infrastrukturor për shakt të ndërtimit të bypassit të qytetit të Bilishit. Ky ndryshim është i nevojshëm si për të përmirësuar mjedisin urban dhe cilësinë e jetës së banorëve të Bilishtit, edhe për të rritur sigurinë rrugore dhe kushtet e trafikut, pasi ka të bëjë me një aks rrugor par sipas PPK-së.

Së fundmi, ndryshim nga sistemi natyror dhe bujqësor në sistemin infrastrukturor rezulton nga ndërtimi i impianteve të trajtimit të ujerave të zeza në tre vendbanimet e Bashkisë që i përkasin Parkut Kombëtar të Prespës. Këto infrastruktura përbëjnë në të njëjtën kohë drejtim për të gjitha planet dhe programet që kanë të bëjnë me Parkun Kombëtar dhe, në përgjithësi, Rezervën e Biosferës Ohër-Prespë. Të njëjtat ndryshime janë regjistruar në katër vendbanime (Nikolicë, Arrëz, Qytezë, Sinicë) në malin e Moravës, të cilat përveç që janë pjesë e një zone të mbrojtur të propozuar, përbëjnë shtyllat e zhvillimit turistik. Dy të parat përfshihen në Programin e 100 fshatrave turistike, e cila parashikon zbatimin e këtij projekti për çdo vendbanim. Ndërsa sistemi ujqor parashikohet të mbetet i pandryshuar.

Për pozicionimin e projekteve të lartpërmendura, do të bëhet përpjekje, në radhë të parë, nëse shfrytëzohen zonat bosh, joaktive, pa frut ose të degraduara, të cilat fillimisht do të rehabilitohen dhe rigjenerohen. Megjithatë, për shkak të specifikimeve ose kufizimeve, do të rezervohen edhe hapësira shtesë, të cilat parashikohet të jenë pjesë e sistemit bujqësor ose atij natyror.

Shpërndarja e pesë sistemeve në territorin e Bashkisë, sipas situatës aktuale dhe sipas parashikimeve, paraqitet në tabelën vijuese. Theksohet se ikona e ndryshimeve dhe shpërndarja përfundimtare e sistemeve nuk është e plotë.

Për zbutjen dhe kufizimin e efekteteve të mundshme negative nga ndryshimet e mundshme në sistemet territoriale, do të parashikohet marrja e masave të duhura dhe do të jepen udhëzime përkatëse në fazën e ardhshme. Duhet të theksohet se objektivat dhe programet strategjike të propozuara do të vlerësohen nga VSM-ja që do të pasojë. Së fundi, duhet të theksohet se legjislacioni aktual parashikon kontroll mjedisor dhe liçensim (VNM) të shumë kategorive të ndërtimit përpara zbatimit të tyre.

⁴ Ky punim do të realizohet në fazën tjetër të ardhshme të PPV.

Sistemi Territorial	Sipërfaqja eksistuese	Sipërfaqja e vlerësuar pas aplikimit të projekteve të propozuara	Përqindja e ndryshimit
Sistemi natyror	31,041 (68.61%)	31,045 (68.61)	0.01
Sistemi ujqor	593 (1.31%)	593 (1.31%)	-
Sistemi bujqësor	12,633 (27.92%)	12,628 (27.91%)	-0.04%
Sistemi urban	855 (1.89%)	855 (1.89%)	0.03%
Sistemi infrastrukturor	124 (0.27%)	125 (0.28%)	0.51%

Tabela 1.6.1: Ndryshim i sistemeve territoriale (sipërfaqe në Ha) – qasje indikative

2. PLANI I VEPRIMEVE STRATEGJIKE/ PRIORITARE DHE PROJEKTET PILOT TË ZHVILLIMIT

2.1. Programet dhe projektet e zhvillimit

Për mbështetjen e vizionit dhe zbatimin e objektivave strategjike propozohet Plani i Veprimit me projekte dhe veprime konkrete që konsiderohen të nevojshme dhe do të mbështesin zhvillimin e bashkisë gjatë 15 viteve të ardhshme (2020-2034). Ky është një program kuadër në të cilin do të bazohet hartimi i listës vjetore të prioriteteve, por edhe programet afatmesme të Bashkisë. Krijimi i këtij rrjeti koherent të projekteve bazohet:

- në përfundimet e analizës, sikurse u paraqitën më sipër duke përdorur metodën SWOT,
- në rezultatet e konsultimeve me të gjithë aktorët: Bashkia dhe banorët dhe sipërmarrësit,
- në planifikimin aktual afatshkurtër dhe afatmesëm të bashkisë, siç pasqyrohet në vendimet për miratimin e investimeve prioritare.

Projektet janë grupuar dhe hierarkizuar duke marrë parasysh kuadrin më të gjerë ekonomik dhe mundësitë dhe nevojat e Bashkisë, nevojën për kontroll dhe monitorim gjatë zbatimit të tyre, si edhe marrëdhëniet e plotësimit dhe varësisë midis tyre për maksimizimin e përfitimeve.

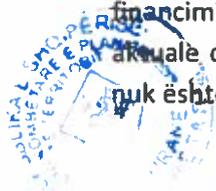
Projektet pilote analizohen më tej duke iu referuar karakteristikave të tyre, përfitimeve dhe rezultateve që do të kenë dhe faktorët që mund të ndikojnë negativisht në zbatimin e tyre.

2.2. Plani i Veprimit

Projektet/veprimet ndahen në tre kategori bazuar në rëndësinë dhe fushëveprimin që pritet të kenë: lokale, ndërbashkiake/ndër-rajonale dhe kombëtare/ ndër kombëtare. Disa janë përzgjedhur për t'u realizuar si projekte pilot, pasi mund të veprojnë si katalizatorë të rritjes, me një kosto të ulët dhe ndikim të lartë.

Në Tabelën e mëposhtme përshkruhen të gjitha projektet e propozuara të ndara në kategori të përgjithshme dhe duke iu referuar një sërë informacionesh si më poshtë:

- nr. rendor
- titulli
- Buxheti i vlerësuar. Si bazë për vlerësimin e tyre, u përdorën projektet sipas studimeve të fundit në bashki, projektet e ngjashme në territorin shqiptar dhe eksperiencat e bashkisë dhe Qarkut në investime e projekteve. Theksohet se kostoja është treguese, pasi nuk mund të bëhet një vlerësim i saktë i saj në kuadër të këtij studimi, si projekt ide, përveç rasteve ku ndonjë ndërhyrje është në një fazë të pjekur dhe bashkia apo institucioni kompetent kanë përparuar tashmë në parashikimin e buxhetit bazuar në draft projektet apo projektet finale të hartuara sipas burimeve të mundshme të financimit. Si bazë për vlerësimin e financuesve u konsideruan praktikatat, mundësitë aktuale dhe planifikimi i bashkisë. Vlen të theksohet se lista e burimeve të financimit nuk është e plotë, por përmban vetëm burimet kryesore.

- institucioni me përgjegjësinë kryesore, kompetencën për planifikim, hartim dhe zbatimin e ndërhyrjes. Në shumicën e projekteve, të cilat janë në kuadrin lokal, kompetencën e ka vetë bashkia, si palë e interesuar drejtpërdrejtë.
- prioritetet e zbatimit, të ndara në katër periudha.
- tregues për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të ndërhyrjeve.
- vlerësim për nevojën e ndryshimeve institucionale dhe ligjore.
- vërejtje të përgjithshme që nxjerrin në pah veçoritë specifike ose shpjegojnë përmbajtjen për pjesët plotësuese të veprave.

Vërehet se Plani i Veprimit shërben dhe mbështet planifikimin strategjik në kontekstin e zhvillimit të qëndrueshëm. Është e qartë se përveç kësaj ekzistojnë një sërë projektesh dhe veprimesh që kanë të bëjnë me punën e përditshme të bashkisë, shërbimin e qytetarëve dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës, e cila nuk është përfshirë në Planin aktual.

Bashkia mund të modifikojë Planin e Veprimit për të përshtatur veprimin e saj me realitetin në ndryshim të vazhdueshëm, duke marrë parasysh mundësitë dhe kufizimet e reja. Megjithatë, rishqyrtimi i tij propozohet të jetë i dokumentuar dhe të bëhet një herë në vit kur hartohet programi buxhetor vjetor.

Plani i Veprimit është një mjet shumë i rëndësishëm për funksionimin e brendshëm dhe të saktë të bashkisë dhe në të njëjtën kohë, përbën një mjet zhvillimi, përmes të cilit mund të kërkohen fonde dhe investime dhe ndihmon pjesëmarrjen e saj në skema (PPP) dhe iniciativa investimesh.

Plani i veprimit është përfshirë në Aneks.

2.3. Projektet prioritare/pilot të zhvillimit

Nr. rendor	Titulli		1.	Ndërtimi i Qendrës Kulturore Muzeale Historike
Tipologjia		Zhvillim urban		
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Bilisht / Bilisht		
Përshkrim i shkurtër		Krijimi i qendrës kulturore e cila do të përfshijë hapësirat për pritje, sallat e mbledhjeve, bibliotekën, ekspozitën, hapësira e shfaqjes së filmit, zonën për argëtim dhe parkimi.		
Qëllimi kryesor dhe rëndësia		Promovimi i trashëgimisë kulturore dhe atraksioneve që zotëron bashkia, tërheqja e vizitorëve.		
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS3 Ruajtja, mbrojtja dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor OS4 Zhvillim i qëndueshëm i zonave të urbanizuara		
	Programi Strategjik	PS3.5 Promovim dhe mbrojtja e trashëgimisë kulturore PS4.1 Përforsim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal		
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		082 -Shërbimet kulturore		
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.		
Koston e përafërt		93,586,924 ALL		
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Kulturës		
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës/ Rritja e vizitueshmërisë/ Përmirësimi i cilësisë së jetës.		
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia		
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide		
Veprimet për implementimin e ty		Ndërtimi i Qendrës Kulturore		
Kohëzgjatja		1 vit		
Fazat e Zbatimit	I: 19	X		
	II: 20-21			
	III: 22-28			
	IV: 29-33			
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Informim i qytetarëve dhe vizitorëve për trashëgiminë kulturore të vendit. Rritje e vizitorëve në zonë.		
Rreziqe të mundshme		Pamundësi e realizimit të veprës. Promovim jo i duhur. Stafi përbëhet nga forcë punëtore e paspecializuar.		
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.		

Nr. rendor	Titulli	2.	Ndërtimi i tregut
Tipologjia		Zhvillim Rural – Urban	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Bilisht / Bilisht	
Përshkrim i shkurtër		Krijim i tregut të hapur me facilitete bashkëkohore për ekspozimin e produkteve tradicionale dhe atyre shoqëruese. Do të shoqërohet edhe me krijimin e zonave të argëtimit dhe hapësirës për parkim.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Konsolidimi i tregut vendor. Promovimi i produkteve vendase. Krijimi i tregut atraktiv me mjedis miqësor, duke tërhequr banorët dhe vizitorët e zonave përreth.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS1 Zhvillim gjithpërfshirës i sektorit të bujqësisë dhe agropërpunimit	
	Programi Strategjik	PS1.1 Mbështetje e prodhimit, produkteve dhe anëtarëve të grupeve prodhuese PS1.4 Organizimi i sektorit bujqësor të përbashkët	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		041 - Çështjet e përgjithshme ekonomike, tregtare dhe të punës	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		7,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/ FZHR/FSHZH/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës/ rritje e prodhimit për produktet vendase	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Ndërtimi i tregut	
Kohëzgjatja		9 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Rritje e të ardhurave të fermerëve. Krijimi i mjedisit miqësor për konsumatorin. Tërheqja e vizitorëve.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi e kontrollit të çmimeve dhe përshtatjes ndaj konkurrencës.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	3.	Ndërtimi i sistemit të kanalizimeve dhe i impiantit të trajtimit të ujërave të zeza në Buzliqen
Tipologjia		Zhvillim urban - Mjedis natyror - Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Qendër Bilisht / Buzliqen	
Përshkrim i shkurtër		Duhet të bëhet më parë një studim i veçantë duhet të bëhet për të zgjedhur sistemin e duhur dhe numrin e njësive. Përfshin: -Tubacione të ujërave të zeza -Tubacione të ujërave të bardha -Tubacione të presionit të ujërave të zeza -Stacione pompimi të ujërave të zeza. -Stacione pompimi të ujërave të bardha Veprimet do të jenë miqësore ndaj mjedisit.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Kushte më të mira jetese. Konsolidimi i infrastrukturave inxhinierike.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS4.1 Përforsim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhinierike	
Kodë i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		052 - Menaxhimi i ujërave të zeza	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		10,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/ FZHR/ KfW/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	
Palët e interesuara (partnerët)		UK sha Devoll	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Ndërtimi i infrastrukturës inxhinierike.	
Kohëzgjatja		6 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Kushte më të mira jetese. Zgjerim i rrjetit me qëllimin e mbulimit të të gjithë zonës.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e sistemit të kanalizimeve.	
Ndërshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	4.	Ndërtimi i sistemit të kanalizimeve të ujërave të zeza në Arrëz, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë
Tipologjia		Zhvillim urban - Mjedis natyror - Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Arrëz, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë	
Përshkrim i shkurtër		Duhet të bëhet më parë një studim i veçantë për të zgjedhur sistemin e duhur dhe numrin e njësive. Përfshin: -Tubacione të ujërave të zeza -Tubacione të ujërave të bardha -Tubacione të presionit të ujërave të zeza -Stacione pompimi të ujërave të zeza. -Stacione pompimi të ujërave të bardha Veprimet do të jenë miqësore ndaj mjedisit.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Konsolidimi i rrjeteve infrastrukturore, përmirësimi i cilësisë së jetës, përmirësimi i vizitueshmërisë së zonave për shkak të kushteve më të mira.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS4.1 Përfundim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhinierike	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		052 - Menaxhimi i ujërave të zeza	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		10.000/ml	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundim i projektit/ Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	
Palët e interesuara (partnerët)		UK sha Devoll	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Ndërtimi i infrasktrukturës inxhinierike.	
Kohëzgjatja		18 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21	X	
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Zgjerim dhe konsolidim i rrjetit me qëllim mbulimin e të gjithë rrjetit të zonave urbane. Konsolidim i aktivitetit turistik. Përmirësim i cilësisë së jetës.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e sistemit të kanalizimeve.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	5.	Ndërtimi i sistemit të impjantit për trajtimin të ujërave të zeza në Arrëz, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë
Tipologjia		Zhvillim urban - Mjedis natyror - Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Arrëz, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë	
Përshkrim i shkurtër		Veprimet do të jenë miqësore ndaj mjedisit pa e rënduar atë.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Mbrojtja e mjedisit. Mbrojtja e burimeve ujore.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS4.1 Përfundim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhenierike	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		052 - Menaxhimi i ujërave të zeza	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		6,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/ FZHR/FSHZH/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundim i projektit/ Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Ndërtimi i sistemit të kanalizimeve	
Kohëzgjatja		18 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21	X	
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Kufizim i shpërdorimit të burimeve ujore.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e veprës.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	6.	Përmirësim - zgjerim i rrjetit të ujësllësit në Arrëz, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë
Tipologjia		Zhvillim urban- mjedis natyror- Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Arrëz, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë	
Përshkrim i shkurtër		Përmirësimi në: -vendosjen e sistemit automatik të klorimit. -e sinjalistikes-rrëthimi i zonës së burimeve dhe depove të ujit të pijshëm. -e pajisjeve shtesë që rrisin redimentin e pompave të sistemeve të ujësllësve me ngritje mekanike. -hartimi i planit afatgjatë të investimeve kapitale për funizimn e popullsisë me ujë të pijshëm -monitorimi i cilësisë së ujit të pijshëm, përmirësimi të efiçencës së sistmeve të ujësllësve me ngritje mekanike.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Përmirësimi i cilësisë së ujit. Përmirësimi i rrjetit, plotësim i nevojave për banorët e zonave.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS4.1 Përforsim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhenierike	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		063 - Furnizimi me ujë	
Sistemi territorial që ndikohet		Preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		1.000-2.000 Lekë/ml tubacioni, 650 lekë/m3 germim dheu, 300 Lekë/m3 shtresë rëre	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës/ Përmirësim i funizimit me uji të pijshëm	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Zgjerimi i Rrjetit.	
Kohëzgjatja		12 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Sigurimi i ujit të pijshëm për banorët e zonave.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e veprës. Kontroll i mangët dhe ndjekje e cilësisë së ujit.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rëndor	Titulli	7.	Promovimi i shpellës në Tren si edhe promovimi i Parkut Kombëtar të Prespës
Tipologjia		Turizëm – Mjedisi natyror dhe kulturor	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Qendër Bilisht / Tren	
Përshkrim i shkurtër		Shpella e Trenit -Korridor lidhjeje me fshatin, sinjalistikë, broshura, informacion në faqen e interneti për Bashkinë -Do të vendosen në vende të interesit - vende tërheqëse (p.sh. pasuritë kulturore, monumente natyrore, muze, vende kyçe si stacione të autobusëve, kryqëzime të rrugëve kryesore). Parku Kombëtar i Prespës - Infopoint, sinjalistikë - Faqe interneti për Bashkinë - Reklama dixhitale dhe të printuara (në gjuhë të ndryshme), - Ndërlidhje me operatorët turistikë - Pjesëmarrje në ekspozita turistike (kombëtare dhe ndërkombëtare).	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Përmirësimi i cilësisë së jetës. Promovimi i trashëgimisë natyrore. Konsolidimi i atraksionit dhe ekonomisë së zonës. Atraksioni i turistëve.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS2 Rritje e konkurrencës të destinacioneve turistike OS3 Ruajtja, mbrojtja, dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor	
	Programi Strategjik	PS2.1 Zbatim i politikave turistike vendore dhe Implementim të marketingut PS3.4 Sensibilizim mjedisor i komunitetit vendas dhe i vizitorëve PS3.5 Promovim dhe mbrojtje e trashëgimisë kulturore	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		082 - Shërbimet kulturore	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		100,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/ FZHR/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës/ Rritja e vizitueshmërisë	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit	
Kohëzgjatja		9 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Rritje e vizitorëve në zonë dhe konsolidim i turizmit. Konsolidim i ekonomisë. Përmirësim i aksesit ndaj shërbimeve.	
Rreziqe të mundshme		Degradim për shkak të vizitueshmërisë së lartë. Reklamim i pamjaftueshëm.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	8.	Përmirësimi i rrugës Miras- Nikolicë
Tipologjia		Zhvillim Urban – Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Miras-Nikolicë	
Përshkrim i shkurtër		Sistemi asfaltimi i rrugës Miras- Nikolicë me gjatësi 13.100 m.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Përmirësimi i aksesueshmërisë dhe kalueshmërisë. Ulje e margjinalizimit të vendbanimeve dhe fshatrave.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS4.1 Përforsim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhenierike PS4.3 Rijetësim dhe rigjenerim i zonave urbane	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		045 - Transporti	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		480.000.000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë/ B.E. / FZHR/ FSHZH/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Ndërtimi i veprës	
Kohëzgjatja		4 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Përmirësim i lidhshmërisë dhe kalueshmërisë së zonave. Konsolidim i marrëdhënieve të bashkëpunimit ndërmjet vendbanimeve. Konsolidim i rrjetit të transportit.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësia për përfundimin e veprës. Mirëmbajtja e mangët e rrugës.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

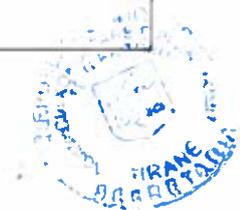

Nr. rendor	Titulli	9.	Përmirësimi i rrugës Sinicë - aks Miras-Nikolicë
Tipologjia		Zhvillim Urban - Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Miras-Nikolicë	
Përshkrim i shkurtër		Sistemi asfaltimi i rrugës Miras- Nikolicë me gjatësi 2,200 m.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Përmirësimi i kalueshmërisë dhe aksesueshmërisë. Ulje e marginalizimit të vendbanimeve dhe fshatrave.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS4.1 Përforsim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhenerike PS4.3 Rijetësim dhe rigjenerim i zonave urbane	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		045 - Transporti	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		70,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë/ B.E. / FZHR/ FSHZH/ Donatore të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Ndërtimi i veprës	
Kohëzgjatja		2 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Përmirësimi i lidhjes dhe kalueshmërisë së zonave. Mbulim i nevojave të banorëve, ndërsa i shërben një akses më të favorshëm në shërbimet e kujdesit, arsimit etj. Konsolidim i rrjetit të transportit.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësia për përfundimin e veprës. Mirëmbajtja e mangët e rrugës.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rendor	Titulli	10.	Akomodim i qendrës shumëfunksionale në Miras
Tipologjia		Zhivillim urban- Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Miras	
Përshkrim i shkurtër		Lidhet me përmirësimin e aksesit të qytetarëve, organizimin (në pajisje dhe personel), decentralizimin të kompetencave dhe ofrimin e shërbimeve me eficientë për banorët e njësisë bashkiake. Gjithashtu, mund të ofrojë shërbime informimi për vizitorët e zonës (infopoint).	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Përmirësimi i aksesit të banorëve në shërbime, mbulim i nevojave, reduktim i distancës nga shërbimet publike që ndodhen në qendrën e Bashkisë.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS2 Rritje e konkurrencës të destinacioneve turistike OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara OS5 Sigurimi i kohezionit social	
	Programi Strategjik	PS2.1 Zbatim i politikave turistike vendore dhe implementim i marketingut për zonën PS4.1 Përforsim i planifikimit të zhvillimit vendor dhe rajonal PS5.3 Pjesëmarrja në arsim dhe trajnim PS5.4 Akses i barabartë në tregun e punës	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		045 - Transporti	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		150,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/ FZHR/ Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës/ Përmirësimi i cilësisë së jetës.	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i Studimit. Ndërtimi i veprave.	
Kohëzgjatja		6 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Kushte më të favorshme aksesit në shërbimet publike.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e veprës.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Nr. rëndor	Titulli	11.	Krijimi i rrjetit të shtigjeve për këmbësorë dhe hiking rreth Nikolicës
Tipologjia		Mjedis natyror- Turizëm	
Vendndodhja e projektit		Nj. Administrative Miras / Nikolicë	
Përshkrim i shkurtër		Krijim i rrjetit të shtigjeve për këmbësorë dhe ngjitje në mal, i cili rrethohet nga shumëllojshmëri e pasur bimësh në zonë. Vendosje e koshave të mbeturinave përgjatë korridorit dhe e tabelave informuese.	
Qëllimi kryesor dhe rëndësinë		Konsolidimi i turizmit. Promovimi i aseteve natyrore që disponon vendbanimi.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	OS2 Rritje e konkurrencës të destinacioneve turistike OS3 Ruajtja, mbrojtja, dhe promovimi i mjedisit natyror dhe kulturor OS4 Zhvillim i qëndrueshëm i zonave të urbanizuara	
	Programi Strategjik	PS2.1 Zbatim i politikave turistike vendore dhe Implementim të marketingut PS3.1 Mbrojtje dhe menaxhim i qëndrueshëm i burimeve ujore. PS4.2 Modernizim i infrastrukturës inxhenerike PS4.4 Parandalimi dhe menaxhimi i rreziqeve natyrore dhe fatkeqësive	
Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)		081 - Shërbimet rekreative dhe sportive	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.	
Koston e përafërt		9,000,000 ALL	
Burime e mundshme të financimit		Bashkia/Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit/ ndjekjes		Përfundimi i veprës/ Rritja e vizitueshmërisë	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt Ide	
Veprimet për implementimin e ty		Hartimi i studimit	
Kohëzgjatja		3 Muaj	
Fazat e Zbatimit	I: 19	X	
	II: 20-21		
	III: 22-28		
	IV: 29-33		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Konsolidim i ekonomisë vendase të zonës. Atraksion i vizitorëve. Përmirësim i nivelit të jetesës të zonës.	
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për përfundimin e veprës. Degradim për shkak të vizitueshmërisë së lartë.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.	

ANEKS

1. Konsultimi me publikun - Dëgjesa publike

Bashkia e Devollit më datë 04.02.2019 në orën 10:00, realizoi dëgjësën e II-të publike, ku u prezantuan dokumentet e "Harimit të Planit të Përgjithshëm Vendor", për të cilin pjesëmarrës ishin stafi i bashkisë dhe më konkretisht z. Bledjon Nallbandi – Kryetar Bashkie, znj. Esjona Meka –Përgjegjëse e Përgjithshme e Planifikimit dhe Kontrollit të Zhvillimit të Territorit, Përfaqësues të tjerë të Bashkisë. Përfaqësues nga studio "GAIA SA Meleton" ishin si në vijim Georgios Bellas, Zv Drejtor Ekzekutiv, Elton Toska, Manaxher Vendor i Projektit, Elena Petsani, Urbaniste dhe Spiros Janaqi, Inxh. Topograf. Pjesëmarrës të tjerë në dëgjësë ishin: fermerë, përfaqësues biznesesh, përfaqësues të OJF-ve të ndryshme, ekspertë të fushave të ndryshme, etj. Në vijim, z. Elton Toska prezantoi të pranishmit në panel dhe znj. Elena Petsani prezantoi rendin e ditës si më poshtë:

- Strategjia Territoriale
- Profili i Bashkisë
- Vizioni
- Objketiva Strategjike
- Nryshimet mbi sistemet territoriale
- Projektet sipas sektorit
- Projektet- rigjenerim & sistemim urbane
- Projektet Pilot

Me vijim të prezantimit u hap diskutimi me publikun, ku u shprehën mendime, sugjerime dhe komente në lidhje me prezantimin e Fazës së II-të për PPVtë Bashkisë Devoll. Në vijim gjatë diskutimit u ngritën kryesisht sugjerime si më poshtë.

- Cilat do të jenë zonat me përparësi për zhvillimin agroturistik.
- Nëse është marrë parasysh shpella karstike në Tren.
- Rrjeti vaditës është i degraduar, nëse ka fonde për përforcimin e bujqësisë. Çfarë propozohet për sektorin e bujqësisë.
- Shpimet ma leje kane impakt negativ ne rrjetin vaditës e tokes bujqesore.
- Ne vëndbanimet në afërsi me liqenin e Prespës t Vogël nuk funksionon rrjeti vaditës dhe kjo ka nje impakt negativ në burimet ujore.
- Trashëgimia kulturore: në zonë gjenden 8 site arkeologjike te cilat duhet te ruhen dhe te promovohen.
- Të ngrihen qendra informacioni të vizitorëve dhe sinjalistika.
- Të ngrihet muzeu etnokulturor në Bashkine e Devollit.
- Antenat e telekomunikacionit kanë impakt negativ tek monumetet kulturore, si psh tek kalaja e Bilishtit.
- Në kuadër të mirastimit për ndërimin e HEC-eve duhet së pari të miratohen nga DRKK.
- Nëse ka prioritete për projektet e propozuara?
- Si do të kryet menaxhimi i trafikut në kuadër të sistemit të pedonales të qytetit.
- Rikonstruksioni i qendrës të fëmijës.

- Të jepet përparësi në projekte periferike dhe vazhdim me ato për qendrën e Bashkisë.
- Njëse janë propozuar hapësira sportive.
- Çfarë parashikohet për mbrojtjen e pyjeve nga zjarrët.
- Çfarë parashikohet për përmirësimin e rrjetit të energjisë elektrike.

Për sa më sipër në bazë të vlerësimit të territorit në fazën e I-rë, duke hartuar analizen SWOT dhe përcaktuar Vizionin dhe Strategjinë për Zhvillimin e Bashkisë janë propozuar në të gjitha vendbanimet e Bashkisë ndërtimi, rikonstruksioni, përmirësimi dhe zgjerimi i rrjeteve të infrastrukturës inxhinierike (ujësjellës, kanalizime, telekomunikacioni, energjia elektrike, rrjeti rrugor) dhe sociale (hapësira publike dhe terrene sportive). Për sa i përket trashëgimisë kulturore jemi në bashkëpunim të vazhdueshëm me Drejtorinë Rajonale Kulturore të Korçës në lidhje me mbrojtjen dhe promovimin e monumenteve kulturore ekzistuese dhe shpalljen e monumenteve të propozuara. Plani i veprimit ndahet në 4 periudha zbatimi dhe çdo projekt përkatës ka prioritetin e tij për sa i përket zbatimit të tij. Të gjitha propozimet nga konsultimi do të merren parasysh dhe do të propozohen projekte gjatë fazës të III-të në të cilën finalizohet dhe lista e projekteve të propozuara për zhvillimin e integruar dhe qendrueshëm të bashkisë.

Foto 1: Pjesëmarrje në degjësën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Devoll, prezantimi i materialit të fazës së II-të

Foto 2: Pjesëmarrje në degjësën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Devoll, prezantimi i materialit të fazës së II-të

Foto 3: Pjesëmarrje në degjësën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Devoll, prezantimi i materialit të fazës së II-të

Dëgjesa Publike II-të
Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë e Devollit

Ortë: 04.02.2019
Ora: 10:00

Nr. Rëndor	Emri	Mbimtri	Institucioni/Profesion	Email	Telefon
1.	Ylli	Nushi	KONTABILIST	ylli.2008@dyshon.com	0699537114
2.	V. Blazon	Demse	biologuesh	demsebl@dyshon.com	0692060117
3.	G. Jorgji	Kosha	K.P.P.A.C		0696998880
4.	S. Jorgji	Le	Kryer. P. L. K. K.		0642218573
5.	Levan Gato		Drejktori. P. L. K. K.		0699451821
6.	SPINGO	Metalli	Drejktori. P. L. K. K.		0692801492
7.	Shpeditim	Rushi	IT. Kom. Kmpioh		06499903723
8.	Gerolind	Ngalli	Keshilltor		0636293373
9.	Rigert L.	Gjyli	Sh. K. K. K.		0697109237
10.	Edmond	Flashtari	Kryer. P. L. K. K.		0693015442
11.	Djigjari	Blendi	K. P. L. K. K.		0698587128
12.	CHYPER	Manolau	KESHILLTOR		0695874403
13.	Beni	Zeremir			
14.	Astrit	Safetkalli	Shtet. i. K. K. K.	astrit.safetkalli@yaho.com	0696329501
15.	Keston	Kasa	Keshilltor bashke	keston@yaho.com	0696329501
16.	MARJOLA	GRORA	GRORA KESHILLTOR	marjola.grora@yaho.com	0696329501
17.	Flora	GRORLI	DEKOR KESHILLTOR	flora.grorli@yaho.com	0694613326
18.	Emilia	GRORLI	GRORLI	emilia.grorli@yaho.com	0699850417
19.	Benita	GRORLI	GRORLI	benita.grorli@yaho.com	069702172
20.	Ornela	GRORLI	GRORLI	ornela.grorli@yaho.com	0696329501
21.	Ornela	GRORLI	GRORLI	ornela.grorli@yaho.com	0696329501
22.	Ornela	GRORLI	GRORLI	ornela.grorli@yaho.com	0696329501
23.	Ornela	GRORLI	GRORLI	ornela.grorli@yaho.com	0696329501
24.					
25.					

Foto 4: Listpresenca për pjesëmarrje në degjuesen publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Devoll, prezantimi i materialit të fazës së II-të

Dëgjesa Publike II-të					
Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë e Devollit					
Date: 04.02.2019					
Ora: 10:00					
Nr. Rendor	Emri	Mbledhëri	Institucion/Profesion	Email	Telefon
1.	Edmond Gashi	Hekur	Fsh. 24. Korçë	edmondgashi@gmail.com	0684212270
2.	Maria Kallaj		Fsh. Korçë	mkallaj@albaniaonline.org	
3.	Mirza Ahmeti		JURIDE ZVEP	mirzaahmeti@social.al	068333427
4.	Elida Durrës		Shërbime	elida.durres@gmail.com	0685450463
5.	Merita		Shërbime		0686845049
6.	Olinda		Shërbime	olinda@qmail.com	0686843917
7.	Spica		log-logoraj		
8.	Ilirija		GALL		
9.	Ilirija		GALL		
10.	Elton		GALL		
11.	Elena		GALL		
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					

Foto 5: Listpresenca për pjesëmarrje në degjësën publike e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Devoll, prezantimi i materialit të fazës së II-të

2. Tabelat e Planit të Veprimeve

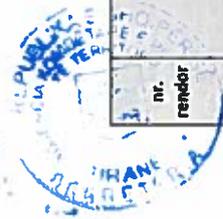

nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësitë administrative që i preket	Susheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
Rigjenerim dhe sistemim urbane														
1	Rikualifikim urban i fshatit Arrëz	PS4.3	062	Miras	150.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	*				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: -sistemim e hapësirave të lira dhe përmirësimin e pajisjeve të tyre (materialelet e dyshemesë, ndriçimi, karriget, mbjelja, etj.). -përmirësimi / krijimi i hapësirave publike (p.sh. shesh, kend lojërash) -organizimi, asfaltimi dhe ndriçimi i rrugëve kryesore të brendshme -përmirësimi i hyrjes në qytet -krijim parkimi -vendosja e tabelave informuese. Sipërfaqja rreth 203,000 m2
	Rikualifikim urban i fshatit Nikolicë	PS4.3	062	Miras	150.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	*				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: -sistemim e hapësirave të lira dhe përmirësimin e pajisjeve të tyre (materialelet e dyshemesë, ndriçimi, karriget, mbjelja, etj.). -përmirësimi / krijimi i hapësirave publike (p.sh. shesh, kend lojërash) -organizimi, asfaltimi dhe ndriçimi i rrugëve kryesore të brendshme -përmirësimi i hyrjes në qytet -krijim parkimi -vendosja e tabelave informuese. Sipërfaqja rreth 203,000 m²
3	Rikualifikim urban i fshatit Sinicë	PS4.3	062	Miras	50.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	*				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: -sistemim e hapësirave të lira dhe përmirësimin e pajisjeve të tyre (materialelet e dyshemesë, ndriçimi, karriget, mbjelja, etj.). -përmirësimi / krijimi i hapësirave publike (p.sh. shesh, kend lojërash) -organizimi, asfaltimi dhe ndriçimi i rrugëve kryesore të brendshme -përmirësimi i hyrjes në qytet -krijim parkimi -vendosja e tabelave informuese. Sipërfaqja rreth 203,000 m²
4	Rikualifikim urban i fshatit Zërisht	PS4.3	062	Miras	60.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	*				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 74.560 m²
5	Rikualifikim urban i fshatit Hoçisht	PS4.3	062	Hoçisht	40.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	*				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 25.000 m²
6	Rikualifikim urban i fshatit Grapsh	PS4.3	062	Hoçisht	50.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				*	Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 35.000 m²

nr. rendor	Projekti	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
7	Rikualifikim urban i fshatit Gjyrë	P54.3	062	Miras	50.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				*	Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime	Sipërfaqja 35.000 m ²
8	Rikualifikim urban i fshatit Vernik	P54.3	062	Bilisht	45.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				*	Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime	Sipërfaqja 25.000 m ²
9	Rikualifikim urban i fshatit Qytezë	P54.3	062	Miras	40.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				*	Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime	Sipërfaqja 31.250 m ²
10	Përmirësimi i efikasitetit energjetike tek ndërtesat në fshatrat e Parkut Kombëtar të Prespes	P54.3	106	Progr. Qender Bilisht	50.000	Bashkia / IPA / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	*				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime	Ka të bëjë me fshatrat Rakicë, Shyec dhe Buzliqen. Disa nga përmirësimet mundet të jene si më poshtë: -Sistem termozolimi të jashtëm të ndërtesave, -Izolimi i kulmit të rrafshet, -Ndërrimi i profileve të dverve dhe dritareve, kursen energji prej 20 deri 25%. -Përmirësimi i sistemit të ngrohjes -Vendosja e sistemeve të reja të ngrohjes/trohjes -Instalimi i nje ngrohjes efikas uji -Vendosja e paneleve diellore per uje te ngrohte -Vendosja e nje sistemi efficient ndricimi -Pajisje elektroshtepiake eficiente
Infrastruktura Rrugore														
11	Ndërtimi i bypass-it të qytetit të Bilishtit	P54.2	045	Bilisht	250.000	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë/ FSHZH/ Donatore të ndryshëm	ARRSH				*	Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime	Gjatësia e përgjithshme rreth 4.2 km
12	Përmirësimi i pikave të zeza të rrjetit rrugor	P54.2	045	Në gjithë bashkinë e Devollit	20.000	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë/ FSHZH/ Donatore të ndryshëm	ARRSH				*	Përfundimi i veprës / reduktimin e aksidenteve	Nuk ka nevojë për ndryshime. Ka të ngjarë të kërkohen shpronësime.	Propozohet krijimi i njeve dhe përmirësimi i sigurisë rrugore (p.sh. ndriçimi, sinjalistika horizontale dhe vertikale) në SH3 (pas studimit të veçantë) në kalimet specifike me ngarkesë të konsiderueshme të trafikut. Auditim i sigurisë rrugore.

nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-IT)	Njësitë administrative që i përket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Tregues për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
13	Rikonstruksion i rrugës Miras - Nikolicë	PS4.2	045	Miras	400.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia	x				Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 13.100 m
14	Rikonstruksion i rrugës Sincë - aks Miras Nikolicë	PS4.2	045	Miras	70.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia		x			Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 2.200 m
15	Rehabilitimi i rrugës lidhëse Ponçarë me Aks Bllisht - Miras	PS4.2	045	Bllisht, Miras	15.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia			x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihet në Vendim nr. 76, datë 19.09.2018 "Për një ndryshim në Vendimin nr. 96 datë 26.12.2017 "Për prioritetet në Bashkinë Devoll për vitin 2018". Gjatësia e përgjithshme 1.550m
16	Rikonstruksion i rrugës Dobranj- Bracanj	PS4.2	045	Miras	60.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia			x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 2.600 m
18	Rikonstruksion i rrugës Bllisht- Vernik	PS4.2	045	Bllisht	100.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia			x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 4.000m
18	Rikonstruksion i rrugës Verlen- Grapsh	PS4.2	045	Hoçisht	60.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia				x	Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 3.000 m
19	Rikonstruksion i rrugës Grapsh- Bradvice	PS4.2	045	Hoçisht	40.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia				x	Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 2.000m
20	Rikonstruksion i rrugës Ziqisht- Gjyrës	PS4.2	045	Miras	70.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia				x	Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 3.680 m
21	Rikonstruksion i rrugës Bracanj- Kurile	PS4.2	045	Bllisht	30.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia					Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 1.000 m
22	Rikonstruksion i rrugës Ecmenik - Stropan	PS4.2	045	Hoçisht	20.000	Bashkia / FZHR / FSHZH/ Donatore të ndryshëm	Bashkia					Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 800 m

Nr. i renditjes	Përshkrimi i punës	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësitë administrative që i përkasin	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Prioritet				Përgjegjës për zbatimin	Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
							I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34				
23	Rikonstruktion i rrugës Hoçisht - Miras	PS4.2	045	Miras	100.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm				x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 14.700 m
24	Rikonstruktion i rrugës Miras - Vidhohove	PS4.2	045	Miras	50.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm		x				Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme 3.600 m
25	Rikonstruktion e rrugëve në qytet	PS4.2	045	Miras	88.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm				x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Bëhet fjalë për rrjetin e brendshëm të fshatit. Nevojitet asfaltim/ shtrimi me pllaka, ndriçimi dhe mbjellje e pemëve.
26	Rehabilitimi i rrugës e fshatit Vidhohove	PS4.2	045	Miras	88.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm				x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihet në Vendim nr. 96, datë 26.12.2017 "për prioritetet e bashkise Devollit për vitin 2018".
27	Ndërtimi i segmentit rrugor Trestenik-Vishohice	PS4.2	045	Bujsh	110.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm				x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Rritje e aksesit në shterimin arsimor cilësor të fshatrave në shkollë e të cilëve është i përkthyer fenomeni i klasave kolektive, lehtësim i lëvizjes së banorëve të zonave të thella të bashkisë, intergrimi i bashkisë së re. Gjatësia e përgjithshme 4.000 m
28	Rikonstruktion i rrugës Sinicë - Dardhe (Bashkia Korçë)	PS4.2	045	Miras	130.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm				x		Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	punimet rrugore (shtresat rrugore, tombino, mure mbajtëse dhe pritese, etj.) • punime ndriçimi • punime gjeberimi • punime kanalizimi për sistemin e ujërave të bardha
29	Rikonstruktion i rrugës Rakicë - Cerje (Bashkia Pustec)	PS4.2	045	Progr. Qendër Bllisht	50.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm					x	Përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Punimet rrugore (shtresat rrugore, tombino, mure mbajtëse dhe pritese, etj.) • punime ndriçimi • punime gjeberimi • punime kanalizimi për sistemin e ujërave të bardha
30	Ndërtim i terminalit në Bllisht	PS4.2	045	Ne gjithë bashkinë e Devollit	200.000	Bashkia / IT / FSHZH / Donatore të ndryshëm						Përfundim i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet një stacion i ri pranë rrjetit rrugor kryesor dhe në qendër të qytetit.

nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
31	Hartim dhe Zbatim i Planit për Organizimin e sistemit të transportit publik	PS4.2	045	Në gjithë bashkinë e Devollit	50.000	Bashkia Devoll / Donatorë të ndryshëm / Instituti të Transportit	Bashkia		x				Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përshin planifikimin afatgjatë (p.sh. linjat, oraret) dhe zbatimin e projekteve përkatëse (p.sh. aplikimi elektronik, terminali i autobusëve në qytet dhe stacionet në pikat të veçanta).
32	Ndërtim i linjës hekurudhore dhe stacionet hekurudhore në Bllisht	PS4.2	045	Bllisht	Nuk mundet të llogaritet.	Ministria e Infrastrukturës dhe Energji / B.E. / Donatore të ndryshëm	MIE / HSH / IT				x		Ka të ngjarë të kërkohen ndryshime legislative për zbatimin e një projekti me rëndësi kombëtare.	Përshin drejtim të PPK. Shtirja e linjës dhe vendndodhja e stacionit (siç ilustronhet në hartat përkatëse) janë indikative - ato do të finalizohen pas studimeve më specifike.
Infrastruktura e ujësjellësit														
33	Ndërtim i rrjetit të brendshëm i ujësjellësit në Përparimaj	PS4.2	063	Hogisht	3.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Devoll UK shtesë	x					Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihet në Vendimin nr. 96, datë 26.12.2017 "për prioritetet e bashkisë Devoll për vitin 2018"
34	Ndërtim i rrjetit të jashtëm i ujësjellësit në Cangonj	PS4.2	063	Progr	40.947	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm.	Devoll UK shtesë		x				Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatesia rreth 2.000 m
35	Zëvendësimi i rrjetit të jashtëm të ujësjellësit në Vërnik	PS4.2	063	Hogisht	1.27/ml tubacioni, 0.65/m3 gërmim dheu, 0.3/m3 shtresë rëre	Bashkia / FSHZH / FZHR / Donatore të ndryshëm	Devoll UK shtesë			x			Nuk ka nevojë për ndryshime.	Është e nevojshme të zëvendësohen pjesët e përbëra nga eterniti.

Projekti	Përshkrimet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-IT)	Njësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Surdmet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesit për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënimet
							Fazat e Zbatimit						
							I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
36	Hartim i planit të menaxhimit të ujësillësive dhe Sistemit i infrastrukturës të ujësillësive.	063	Ne gjithë bashkinë e Devollit	80.000	Bashkia / FSHZH / FZHR / Donatore të ndryshme	Devoll UK sha	*	*			Sigurimi i ujit cilësor 24 orë në ditë në të gjitha fshatrat / implementimi i një plani dhe baze të të dhënave / zbatimi i matjeve të rregullta të cilësive së ujit / zbatim e projekteve të propozuara	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: 1. Vendosja e sistemit automatikë klormit. / 2. Vendosja e sinjalistikës rrethimi i zones së burimeve dhe depove të ujit të pijshëm. / 3. Vendosja e pajisjeve shtese që rrisin redimentimin e pompave të sistemeve të ujësillësive me ngritje mekanike. / 4. Hartimi i planit afatgjatë të investimeve kapitale për funksionin e popullatës me ujë të pijshëm. / 5. Monitorimi i cilësive së ujit të pijshëm, përmirësimi të efikasitetit të sistemeve të ujësillësive me ngritje mekanike.
37	Përmirësim-zgjerim i rrjetit të ujësillësive në fshatrat Arrez, Nikolicë, Sinicë, Qytezë	063	Miras	1-2/ml tubacioni, 0.65/m3 germim dheu, 0.3/m3 shtrese rëre	Bashkia / FSHZH / FZHR / Donatore të ndryshme	Devoll UK sha	*	*		Përfundimi i veprës/ Përmirësim i funksionit me uji të pijshëm	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Është e domosdoshme të mbulohet si zona rezidenciale, ashtu edhe njësitë e pushimit dhe turizmit.	
Infrastruktura e trajtimit të ujërave të ndotura													
38	Ndërtimi i kanalizimit të ujërave të zeza në Ziqisht	052	Miras	18.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshme	UK sha Devoll		*			Përfundim i projektit/ Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihet në Vendimin nr. 96, date 26.12.2017 "për prioritetet e bashkisë Devoll për vitin 2018".
39	Ndërtimi i infrastrukturës së kanalizimit të ujërave të zeza të fshatrave Buzeliqen, Rakicë dhe Shyec	052	Progr. Qendër Blitsht	12.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshme	UK sha Devoll	*	*			Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekt pilot në Buzliqen.
40	Ndërtimi i infrastrukturës së kanalizimit të ujërave të bardha në fshatrat brenda Parkut Kombëtar të Prespës	052	Progr. Qendër Blitsht	3.000-4.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshme	UK sha Devoll	*	*			Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Është propozuar të ndërtohet një rrjet i ri bashkëkohor në fshatrat Rakicë, Shyec dhe Buzliqen.
41	Ndërtimi i infrastrukturës së kanalizimit të ujërave të zeza në fshatrat Arrez, Nikolicë, Sinicë dhe Qytezë	052	Miras	10/ml	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshme	UK sha Devoll	*	*			Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet të ndërtohet një rrjet i ri bashkëkohor.

nr. referend	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përzgjedhës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime	
								I:	II:	III:	IV:				
42	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujrave të zeza në Bllisht	PS4.2	052	Bllisht	200.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	UK sha Devoll				x	Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbuara	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ripërdorimi i një pjese të ujrave të ndotura të trajtuara. Duhet të shqyrtohet mundësia shërbimit të vendbanimeve fqinje (p.sh. Bituncka).	
43	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujrave të zeza në fshatrat brenda Parkut Kombëtar të Prespës	PS4.2	052	Progr. Qendër Bllisht	180.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / KfW / Donatore të ndryshëm	UK sha Devoll	x	x			Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbuara / përmirësim i ujërave të zeza që përfundojnë në liqen	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Duhet të bëhet më parë një studim i veçantë duhet të bëhet për të zgjedhur sistemin e duhur dhe numrin e njësjve. Bëhet fjalë për fshatrat Rakicë, Shvec dhe Buzliqen. Njesia ne Buzliqen është një projekt pilot.	
44	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujrave të zeza në fshatrat Arrëz, Nikolicë, Sinice dhe Qytezë	PS4.2	052	Miras	80.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	UK sha Devoll	x	x			Përfundim i projektit / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbuara / përmirësim i ujërave të zeza që përfundojnë në liqen	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Duhet të bëhet më parë një studim i veçantë duhet të bëhet për të zgjedhur sistemin e duhur dhe numrin e njësjve.	
45	Hartim i planit të menaxhimit të KUZ dhe Sistemit i infrastrukturës KUZ	PS4.2	052	Në gjithë bashkinë e Devollit	50.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	UK sha Devoll / Konsulent i jashtëm, specialistë vendorë				x	Përfundim i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Hartimi i një plani afatgjatë investimesh kapitale për sigurimin gradual të aksesit të plotë në rrjetet të kanalizimeve. Instalimi i sistemeve të monitorimit të funksionimit të rrjeteve dhe të implantit të përpunimit të ujrave të zeza.	
Infrastruktura e menaxhimit të mbetjeve të ngurta															
46	Realizimi i programit të riciklimit	PS4.2 PS3.4	051	Në gjithë bashkinë e Devollit	60.000	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia / KRWM / Donatorë të ndryshëm								Ka të bëjë me: - Furnizimi me kazanë dhe automjete për grumbullimin e mbeturinave - Disponim në objekte të përshatshme të trajtimit Projekti do të zbatohet në përputhje me Planin e Menaxhimit të Mbetjeve të Ngurta. Në bashkëpunim potencial me bashki fqinje Korçë, Pustec dhe Malishtë.

nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOP-it)	Njësitë administrative që i praket	Buzhëti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Konsolidimi i hapësirës dhe rrikthimi i saj në formën origjinale.
							I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
47	Rehabilitimi i vendopozitimit të mbetjeve	P54.2	051	Bilisht	10.000	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Infrastruktura Veditëse													
48	Rehabilitim kanal ujites fshati Miras	P51.2 P53.1	045	Miras	25.263	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 3.000m
49	Rehabilitim kanal ujites fshati Dobran	P51.2 P53.1	045	Miras	37.894	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 4.500m
50	Rehabilitim kanal ujites fshati Hoçisht	P51.2 P53.1	045	Hoçisht	29.474	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x		Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 3.500m
51	Rehabilitim kanal ujites fshati Grace	P51.2 P53.1	045	Hoçisht	21.053	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x		Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 2.500m
52	Rehabilitim kanal ujites fshati Baban	P51.2 P53.1	045	Hoçisht	19.368	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x		Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 2.300m
53	Rehabilitim kanal ujites fusha Blisht	P51.2 P53.1	045	Bilisht	22.737	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia			x	Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 2.700m
54	Rehabilitim kanal ujites fusha Blincke	P51.2 P53.1	045	Bilisht	26.947	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia			x	Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 3.200m
55	Rehabilitim kanal ujites fusha Tren	P51.2 P53.1	045	Bilisht	12.632	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia	x			Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 1.500m
56	Rehabilitim kanal ujites fusha Vranisht	P51.2 P53.1	045	Progr	24.421	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia			x	Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 2.900m

nr. rendor	Projekt	Përshikjet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësitë administrative që i preket	Buzhedi i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
57	Rehabilitim kanal ujtes fusha Pilur	PS1.2 PS3.1	045	Progr	12.631	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia				x	Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 1.500m
58	Rehabilitim kanal ujtes fusha Cangon	PS1.2 PS3.1	045	Progr	16.250	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x			Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 1.900m
59	Rehabilitim kanal ujtes fusha Progr	PS1.2 PS3.1	045	Progr	21.895	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x			Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 2.600m
60	Rehabilitim kanal ujtes fusha Mançurisht	PS1.2 PS3.1	045	Progr	26.947	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x			Përfundim i projektit/ Rritja e zonës së ujitur/ Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia 3.200m
Infrastruktura Sociale														
	Rikonstruktion dhe përshtatje objekti ish/Bashkia Devoll për institucionet	PS4.1	013	Bilisht	34.750	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia		x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja rreth 550 m2
62	Ndërtimi i godinës të re për Bashkinë Devoll	PS4.1	013	Bilisht	25.750	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia			x		Përfundimi i veprës/ Përmirësimi i cilësisë së jetës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja rreth 1450 m2
63	Rikonstruktion dhe përshtatje objekti ish/zjarfikse për Policinë e shtetit	PS4.1	031	Bilisht	34.750	Ministria e Brendshme / FZHR / Donatore të ndryshëm	Ministria e Brendshme				x	Përfundimi i veprës/ Përmirësimi i cilësisë së jetës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 550 m2
64	Rikonstruktion shkolla fillore në Perparimaj	PS5.2	091	Verilen	32.500	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm/ Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	Bashkia				x	Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 500 m2
65	Rikonstruktion shkolla fillore në Pilur	PS5.2	091	Progr	37.000	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm/ Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	Bashkia				x	Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 600 m2

nr. referend	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOD-it)	Njësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
66	Rikonstruktion shkolla fillore Myrteza Sala	P55.2	091	Bilisht	80.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	Bashkia			x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Sipërfaqja 5.346 m2
67	Ndërtimi i shkollës së re në Bilisht	P55.2	092	Ne gjithë bashkinë e Devollit	1.200.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	Bashkia			x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Behet fjalë për një kompleks që do t'u shërbejë nxënësve të të gjitha niveleve të arsimit në të gjithë Bashkinë. Presupozon funksionimin e një sistemi efikas të transportimit të nxënësve nga të gjitha vendbanimet.
68	Ndërtimi i Qendres Kulturore Muzeale Historike në Bilisht	P54.3	062	Bilisht	93.587	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Kulturës	Bashkia	x				Përfundimi i veprës / Rritja e vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihet në Vendimin nr. 96, datë 26.12.2017 "për prioritetet e bashkisë Devoll për vitin 2018".
69	Rindërtimi i ambulancës në Ziqisht	P55.1	072	Miras	500	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale / FZHS / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale					Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ritja e aksesit në shërbimin shëndetësor të banorëve.
70	Ndërtimi i ambulancës në Vranisht	P55.1	072	Progr	1.500	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale / FZHS / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ritja e aksesit në shërbimin shëndetësor të banorëve.
71	Ndërtimi i ambulancës në Vërnik	P55.1	072	Bilisht	1.000	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale / FZHS / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale			x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ritja e aksesit në shërbimin shëndetësor të banorëve.
72	Ndërtimi i ambulancës në Buzliqen	P55.1	072	Bilisht	1.000	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale / FZHS / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale					Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ritja e aksesit në shërbimin shëndetësor të banorëve dhe vizitorëve.
73	Ndërtim e shtesheve në fshatrat	P54.3 P55.4	062	Hoqësht, Miras, Progr, Qendër Bilisht	2.500	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia					Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet në njësitë administrative të bëhet organizimi / përmirësimi i hapësirave komunale në qendër me mbjeljen e pemëve dhe pajisje urbane (p.sh. stola, çezma).

nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFODG-IT)	Njësitë administrative që i praket	Basheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
74	Krijimi i kurorës së gjelbër në Bllisht	PS4.3	081	Bllisht	120.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				X		Nuk ka nevojë për ndryshime.	Do të krijohet një zone e gjelbër (ripulëzimi) që do të "përqafojë" qytetin nga perëndimi, duke filluar nga vendi i restauruar hedhjes së plehrave në veri, duke vazhduar në rrëzë të kodrës me këshjellën dhe duke mbaruar në rezervuar.
75	Krijimi i zones së argëtimit buzë lumit të Devollit	PS4.3 PS5.4	081	Bllisht	25.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				X		Nuk ka nevojë për ndryshime.	Perfshim: - mbrojtje nga përmblytjet - projektim dhe pajisje për parq - korridore për lidhje me qendër e qytetit - ndërtimi e urave për këmbësorë për t'u lidhur me krahum tjetër përballë
76	Krijimi i një parku argëtimi	PS4.3	081	Qendër Bllisht	10.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia				X		Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet në Poloske.
77	Ndërtim e kendeve lojërash	PS4.3	081	Bllisht	20.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia			X			Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohen në Lagjet nr.1 dhe nr.3 e Bllishtit.
78	Ndërtim i banesave sociale	PS5.4	106	Bllisht	80.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm.	Bashkia				X		Nuk ka nevojë për ndryshime.	Prioritet është sigurimi i strehimit në vende të shpërndara brenda zonës urbane në Bllisht.

Përmirësim i administratës në Bashki

79	Krijimi e bazës dixhitale të të dhënave të integruar të Bashkisë	PS4.1	013	Në gjithë bashkinë e Devollit	9.561	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia Devoll				X		Nuk ka nevojë për ndryshime.	Do të përfshijë të gjitha të dhënat e Bashkisë dhe të njësisë administrative (p.sh. projektet, prona, hapësira publike).
80	Kualifikim i burimeve njëzore të administratës të Bashkisë	PS4.1	013	Në gjithë bashkinë e Devollit	90 ALL/ punonjës të trajnuar	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Brendshme	Bashkia Devoll				X		Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kualifikim i burimeve njëzore të Bashkisë dhe njësisë administrative në fusha të ndryshme të interesit: çështjet sociale, bujqësia, teknologjitë e reja, Fleksibilitet / përshtatshmeri. Udhëheqje / Menaxhim, Planifikimi dhe Organizimi, Fokusimi në Qytetarin - Kfienin e j.

Nr. i referencës	Përshkrimi i programit strategjik	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-IT)	Njësi administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjësi për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
							I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
81	Krijimi i një qendre multifunktionale në Miras	013	Miras	30.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Brendshme	Bashkia / Devoll	*				Funksionimi i zyrave të pajisura përshatishëm/ rritja e krenarisë së qytetarëve / zvogëlimi i udhëtimit për shërbimet administrative	Nuk ka nevojë për ndryshime. Mund të kërkohet ndryshimi i organogrames së Bashkisë.	Bëhet fjalë për përmirësimin e organizimit (në pajisje dhe staf) të njësive administrative, decentralizimin e kompetencave dhe ofrimit të shërbimeve më të shumta dhe më të mira për qytetarët. Gjithashtu mund të ofrojë informim për vizitorët e zonës (info-point).
Mjeksi natyror dhe kulturor													
82	Restaurim - mbrojtja dhe promovimi e Kalasë e Blishtit	082	Blisht	40.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / universitete të ndryshme të vendit dhe të huaja	IKTK/ DRTK	*				Perfundimi i projekteve të rehabilitimit dhe mirëmbajtjes dhe projektve të promovimit / Vizitueshmeri me të madhe	Nuk ka nevojë për ndryshime. Mund të kërkohet shpallja e zonës së mbrojtjes së monumentit.	Konfigurim i lehtë i zonës (p.sh. intinerare, pika me pamje, tabela informuese), pajisje të shërbimit të vizitorëve (p.sh. stola, kosha mbeturinash) dhe lidhje nepermjet monopatu me kurorën e gjelbër të propozuar dhe qytetin.
83	Mbrojtja dhe promovimi shpelles ne Tren	082	Qender Blisht	20.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / universitete të ndryshme te vendit dhe të huaja	IKTK/ DRTK	*				Perfundimi i projekteve të rehabilitimit dhe i projektve të promovimit / Vizitueshmeri me të madhe	Nuk ka nevojë për ndryshime. Mund të kërkohet shpallja e zonës së mbrojtjes së monumentit.	Konfigurim i lehtë i zonës (p.sh. intinerare, pika me pamje, tabela informuese), pajisje të shërbimit të vizitorëve (p.sh. stola, kosha mbeturinash) dhe lidhje me fshatin Tren.
84	Restaurim - mbrojtja dhe promovimi pasurive kulturore të tjera	082	Në gjithë bashkinë e Devollit	100.000	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / universitete të ndryshme të vendit dhe të huaja	IKTK/ DRTK	*	*	*	*	Perfundimi i projekteve të rehabilitimit dhe mirëmbajtjes dhe i projektve të promovimit / Vizitueshmeri me të madhe	Nuk ka nevojë për ndryshime. Mund të kërkohet shpallja e zonës së mbrojtjes së monumentit.	Promovimi përfshin: - Tabela informuese eaz dhe pajisje të tjera të shërbimit të vizitorëve (p.sh. stola, kosha mbeturinash) - Udhëzime për vizitorët - Informimi i komunitetit lokal - Integrim në rrugëtime turistike, shtrigje, monopate, website dhe udhëzuesin për turizmin. - Prezantime në konferenca / seminare/ evente lokale. Projekti to zbatohet në faza të ndryshme. Përparësi ndaj Tren dhe monumenteve që disponon. Kërkohet rehabilitimi i përgjithshëm i kësaj zone.

nr. rendor	Projekti	Përfaqshet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOP-III)	Njësitë administrative që i preket	Bashkësi nevojshme (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjësi për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								Faza e Zbatimit	I:	II:	III:			
85	Shpallje të pasurive të reja kulturore dhe zone të mbrojtura	PS3.5	082	Qendër Bilisht		IKTK / DRTK	IKTK / DRTK						Do të kërkohej miratimi i Vendimit të Shpalljes së pasurive kulturore.	Propozohet në bashkërendim me DRTK Korçë shpallja e Kalasë së Mokut dhe Zona arkeologjike që përfshin: Shpellën e Trenit, Kalanë e Ventrokt, Gradishten e Shuecit dhe Pikurat shkembore të Spillësë.
86	Hartimi i një Udhëzuesi për Trashëgiminë Arkitekturale dhe Kulturore të fshatrave të Devollit të Sipërm	PS3.5	082	Miras	1.000	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm / universitete të ndryshme	Bashkia						Nevoja për ndryshime Ndoshta do të kërkohej një ndryshim i ardhshëm i Rregullorës së Punesë që do të miratohet	Qëllimi i Udhëzuesit është të mbrojë arkitekturën tradicionale të fshatrave Arrez, Nikolicë, Qytezë dhe Sinitëë përmes sugjerimeve, rekomandimeve dhe shembujve pozitivë mbi formën, strukturën dhe përmbajtjen e ndërtesave dhe strukturën urbane.
87	Hartimi i Planit të Menaxhimit për Vargmali i Morave	PS3.2 PS3.4	056	Ne gjithë bashkinë e Devollit	3.000	AKZM / Donatore të ndryshëm	AKZM / AdZM Korçë						Do të kërkohej miratimi i Vendimit të miratimit të Planit të Menaxhimit	Sipas VKM Nr. 57, dt. 06.02.2019 "Për kriteret dhe mënyrën e zonimit të territorit të një zone të mbrojtur mjedisore" do të ketë të bëjë me zonën e propozuar të mbrojtur (rrijeti Emerald).
89	Hartimi i Planit të integruar të menaxhimit & funksionimit i sistemit të monitorimit të pyjeve në pronësi të bashkisë	PS3.2 PS3.3	042	Ne gjithë bashkinë e Devollit	1.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll						Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ka të bëjë me përgatitjen e studimit të përditësimit të të dhënave përkatëse. Mund të zbatohet përmes bashkëpunimit ndërbashkiak.
89	Hartimi i Planit të integruar të menaxhimit & funksionimit i sistemit të monitorimit të pyjeve në pronësi të bashkisë	PS3.2 PS3.3	042	Ne gjithë bashkinë e Devollit	3.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll						Nuk ka nevojë për ndryshime.	Krijimi e një platforme GIS për monitorimin e menjëhershëm të shtrirjes dhe gjendjes së pyjeve. Mund të zbatohet përmes bashkëpunimit ndërbashkiak.
90	Ripulëzime i zoneve të zveshura nga bimësia	PS3.2	042	Ne gjithë bashkinë e Devollit	15.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll						Nuk ka nevojë për ndryshime.	Bëhet fjalë për vepër në varësi të nevojave që dalin nga planet e menaxhimit dhe plani i mbrojtjes civile. Kërkohej respektimi i karakterit dhe identitetit fizik të çdo zone të veçantë.
91	Rehabilitimi të sipërfaqeve të përdorur për shfrytëzimin e burimeve minerare	PS3.3	053	Ne gjithë bashkinë e Devollit	Kosto administrative	Bashkia Devoll	Zotëruesi i lejes minerare/Bashkia Devoll						Nuk ka nevojë për ndryshime.	Parandalim i aksesit të njerëzve të paautorizuar Largimi i pajisjeve Konfigurimi përfundimtar i zonave të gërmimit dhe depozitimit Stabiliteti dhe shmangia e erëzimit të tërësive përrësive Menaxhimi i drenazhit të sipërfaqes. Përdorimi përfundimtar i tokës

nr. referencës	Përshkrimi i projektit	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFODG-IT)	Njësitë administrative që i përket	Buxheti nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								Faza e Zbatimit						
								I:	II:	III:	IV:			
92	Permirësim dhe promovim i Rezervatit Natyror të Cangonjtit	PS3.2 PS3.4	056	Në gjithë bashkinë e Devollit	Kosto administrative	AKZM / Bashkia / Donatore të ndryshëm	AKZM / Bashkia / Devoll					Rritja e faunës dhe bimësisë të lartë / Rritja e numrit të vizitorëve	Perfshin kontrollin më të mirë të zonës (p.sh. prerjet ilegale) dhe veprimet për të përmirësuar situatën mjedisore.	
93	Instalimi i një sistemi për matjen dhe monitorimin e ndotjes të tokës bujqësore, ujërave dhe ajrit	PS1.4 PS3.1	053	Në gjithë bashkinë e Devollit	6.000	Bashkia / AKM / AZHBR / Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	AKM / QITB / Korçe / Universiteti i Korçës			x		Perfundimi i projektit	Programi i Monitorimit të Ajrit • Monitorimi realizohet me pajisje automatike, 24 ore pa ndërprerje duke përdorur të dhëna orare mbi bazen e të cilave llogariten mesataret mujore dhe vjetore. E vazhdueshme: të dhëna cdo orë për ndotësit e gaztë, për PM10/PM2.5) Programi i Monitorimit të Ujës • Lume: Parametrat{ pH, O2, Kripësia, TOC, PM, Ushques, metalet e rënda, organizmat bazë. Përberjet e klorurit dhe PCBte si dhe persiticidet dhe PAHte). • Liqene: Parametrat{ pH, O2, Kripësia, TOC, PM, Ushques, metalet e rënda, organizmat bazë. Përberjet e klorurit dhe PCBte si dhe persiticidet dhe PAHte).	
94	Organizim i programeve për informimin e qytetarëve për çështjet e mjedisit natyror dhe kulturor	PS5.3	056	Në gjithë bashkinë e Devollit	2.000	Bashkia / AKZM / Donatore të ndryshëm	Bashkia / Devoll			x	x	Perfundimi i projektit	Edukimi mjedisor realizohet në dy drejtime kryesore: • Në ndërgjegjësimin e shoqërisë së mjedisit ndikon mbi individin dhe të gjithë individët me zgjedhjet dhe sjelljet e tyre çdo ditë ndikojnë mbi mjedisin. • Të kuptuarit nga gjithkush se duhet të beje çmos dhe të veprojë për të zvogëluar riskun e dëmtimeve që shkaktohen në mjedis në faktorë të ndryshëm.	

nr. rendor	Projekt	Përshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të CQFOG-ut)	Njësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34			
Zhvillimi ekonomik														
95	Hartimi i guidave turistike	P52.1	041	Në gjithë bashkinë e Devollit	600	Bashkia / FZHR / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll - Zyra e Arsimit dhe Kulturës/ Konsulentë të jashtëm	*				Përfundimi i veprës/ Tërheqja e turiseve/ Zhvillim i agrobiznesit/ Rritje e punësimit të gruas	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Udhëzues dixhital dhe të printuar me tekste, harta dhe informacion mbi historinë, kulturën, monumentet dhe atraksionet, destinacionet natyrore (PK Prespa, PM Nikolicë, RNM Cangon), 17 monumente natyrore, ngjarjet, aktivitetet, restorantet, mikpritjes dhe kohës së lirë etj.
96	Krijimi i një faqe interneti bashkëkohor për turizmin	P52.2	041	Në gjithë bashkinë e Devollit	1.200	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	*				Protesimi i Website/ Rritje e vizitave	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Zhvillimin e një platforme inovative interaktive elektronike të shërbimit të turizmit: fotografi dhe video, turme dixhital, informacion mbi atraksionet, destinacionet turistike natyrore (PK Prespa, PM Nikolicë, RNM Cangon), 17 monumente natyrore, rrugët, akomodimin, etj.
97	Fushata reklamuese për turizem	P52.1	041	Në gjithë bashkinë e Devollit	1.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm / sektori privat	Bashkia Devoll	*	*			Rritja e numrit të vizitave dhe netëve të akomodimit/ rritje e numrit të vizitave në sektori e turizmit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshim: - reklama dixhitale dhe të printuara (në gjuhë të ndryshme), - ndërhyrje me operatorët turistike - Pjesëmarrje në ekspozita turistike (kombëtare dhe ndërkombëtare). Zbatim i projektit pilot në Parkun Kombëtar të Devollit.
98	Krijimi e pikave informacioni për vizitoret	P52.1 P52.3 P53.4	041	Blishtë	1.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll / Zyra e Arsimit dhe Kulturës	*	*			Përfundimi i veprës / Vizitueshmeri me të madhe	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohen në Asamblin Muzet të cylet Blishtë, Miras, Arrez, Tren.
99	Vendosje e sinjalistikes në zona turistike	P52.1	041	Në gjithë bashkinë e Devollit	4.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	*	*			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Do të vendosen në vende të interesit - vende tërheqëse (p.sh. monumente kulturore dhe natyrore, muze, vende kyçe si stacione të autobusëve, kryqëzime të rrugëve kryesore).
100	Krijimi-mirëmbajtja e shtigjeve - rrugëve për këmbësorë në Nikolicë, Arrez, Sinicë, Haçisht, Zgëisht	P52.1 P54.1	081	Miras, Haçisht	25.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	*	*			Përfundimi i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekt pilot në Nikolicë.
101	Promovimi i Brezit të Gjelbër European	P53.3	056	Në gjithë bashkinë e Devollit	2.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll		*	*		Numri i veprimeve përkatëse të organizuar/ Rritje e vizitave	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Pjesëmarrje në Iniciativën Evropiane Brezi i Gjelbër dhe ndërmarrja e veprimeve për ta promovuar atë (në bashkëpunim me bashkitë fqinje Pustec dhe Kolonje).

Projekti	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFOG-ut)	Njësi administrative që i përket	Buxheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Prioritet				Përgjegjës për zbatimin	Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
						Fazat e Zbatimit							
						I: '20	II: '21-'22	III: '23-'29	IV: '30-'34				
102	P52.1 P52.3	062	Ne gjithë bashkinë e Devollit	4.000	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	x	x	x	Krijimi i një program vjetor prej së paku 1 eventi në muaj / rritje e vizitoreve/ rritje të të ardhurave	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Si shembuj përmenden ekspozita, festa, evente, festivale, konferenca ditore, ture mbi produktet bujqësore, dritero agoroll, arkitekture, trashëgimi gjeologjike dhe kulturore, përvjetoret historike, festa fetare, etj.	
103	P52.1 P52.3	062	Ne gjithë bashkinë e Devollit	1.500	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	x			Perfundimi i projektit / shitim i te ardhurave vendore	Kërkohej miratim i PSNB.	Propozohet zhvillimi i PSNB-së në sektorin e (a) zhvillimit rural (së bashku me bashkitë e Korçës dhe Maliqit) dhe (b) zhvillimit të turizmit (së bashku me Bashkinë Pustec dhe duke u fokusuar në Parkun Kombëtar të Prasinës)	
104	P51.1	042	Ne gjithë bashkinë e Devollit	1.000 / vit	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	x			Perfundimi i veprës / Rritja e cilësisë së inputeve bujqësore/ Rritje e prodhimit të shitur	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kontribuen si në përmirësimin e produkteve bujqësore, ashtu edhe në mbrojtjen e burimeve natyrore. Hartimi i një skeme mbështetjeje për fermerë që bashkohen në grup prodhuesish të kulturave tradicionale të zonës dhe që paraqesin potencial certifikimi.	
105	P51.1 P51.5 P55.3	041	Ne gjithë bashkinë e Devollit	2.000 investim fillestar/ 1.000 / vit	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll / DR Bujqësisë Korçë / QITB Korçë	x	x		Perfundimi i veprës/ Rritja e cilësisë së inputeve bujqësore/ Rritja e prodhimit të shitur	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet në Bilisht. Në mënyrë indikative përfshihin: - organizimi i seminarëve (mësime teorike dhe praktike) në të gjithë zinxhirin e prodhimit (p.sh. speciet e kulturave, teknologjitë e reja, metodat bujqësore, ruajtja e burimeve dhe metodat e mbrojtjes së mjedisit. - promovimi/marketing i produkteve) - informimi mbi programet dhe mundësitë e financimit - promovimi/mbështetjeje grupeve të prodhuesve - promovimi i kultivimeve organike dhe metodave të blegtorisë & lidhje me turizmin.	
106	P51.1 P51.5 P54.1	041	Ne gjithë bashkinë e Devollit	25.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	x			Perfundimi i veprës/ rritja e prodhimit lokal	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet në Bilisht ndërtimi i objekteve të hapura moderne për ekspozimin dhe shitjen e produkteve lokale dhe tradicionale dhe i objekteve shoqëruese, p.sh. parkim, pije freskuese.	
107	P51.1	042	Ne gjithë bashkinë e Devollit	2.000	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoll	x			Perfundimi i veprës/ funksionimin e bazës së të dhënave	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ajo ka të bëjë me azhurnimin e të dhënave për pronarët, të ashtat, sasi të e prodhuara, atributet e fertilitetit.	

nr. rendor	Projekt	Përfshihet në programet strategjike	Kodi i Programit (sipas kategorizimit të COFODG-III)	Njësitë administrative që i preket	Suheti i nevojshëm (000 ALL)	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime					
								I	II	III	IV								
		'20	'21-'22	'23-'29	'30-'34														
Mbrojtjen civile																			
108	Sistemim i përronjve dhe ujrave të bardha	P54.4		Bilisht	52.306	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoli	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekt i nevojshëm për mbrojtjen e qytetit nga përmblytjet .					
109	Hartim i Planit Vendor për Mbrojtjen Civile ndaj rreziqeve natyrore dhe teknologjike	P54.4		Në gjithë bashkinë e Devollit	1.500	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia Devoli		x			Miratim i planit dhe zbatim i projekteve dhe veprimeve që do të propozojë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Synon identifikimin e rreziqeve natyrore dhe teknologjike në organizimin operacional të shërbimeve të Bashkisë. Përfshin: krijimin e një strukture të re në bashki, hartimin e një plani emergjence, informimin e banorëve, organizimin e grupeve vullnetare, krijimin e zonave për mbrojtjen nga zjarri, ndërtimin e kullave për vrojtimin e zjarrit dhe rezervuarëve të ujit.					

- projekt/veprimi me rëndësi vendore
- projekt/veprimi me rëndësi ndër-bashkiake/ndër-rajonale
- projekt/veprimi me rëndësi kombëtare
- projekt pilot

